

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут _____ Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра _____ економіки і права

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____ Олег ШЕРЕМЕТ

(підпис) (прізвище та ім'я)

« ____ » _____ 2025 р.

«До захисту допущено»

В.о. завідувача кафедри

_____ Юлія ЛЕВЧЕНКО

(підпис) (прізвище та ім'я)

« ____ » _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності _____ 051 «Економіка»

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ «Економіка підприємства»

на тему: «Оцінка та шляхи зростання результативності діяльності підприємства»

Виконала здобувачка 5 курсу групи ЗЕП-5-6

Довгович Дар'я Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Керівник Данкевич Андрій Євгенович

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Рецензент Арич М.І.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Я як здобувач (-ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав (-ла) і не одержував (-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач (-ка) _____

(підпис)

Київ – 2025

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут Навчально-науковий інститут Економіки і управління
Кафедра Економіки і права
Освітній ступінь Бакалавр
Спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва)
Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувач кафедри економіки і права
Юлія ЛЕВЧЕНКО
«02» вересня 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

Довгович Дар'ї Олександрівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Оцінка та шляхи зростання результативності діяльності підприємства

Керівник роботи Данкевич Андрій Євгенович, д.е.н., професор
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «30» серпня 2024 року № 669-КС

2. Строк подання здобувачем роботи 31.01.2025 року,

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України, посібники, підручники, монографії, наукові статті відповідно до обраної теми, фінансова та статистична звітність підприємства; внутрішні документи підприємства, зокрема маркетингові та фінансові звіти; мережа Інтернет.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ; Розділ 1. Теоретичні засади оцінки результативності діяльності підприємства; 1.1. Економічна сутність результативності діяльності підприємства; 1.2. Фактори, що впливають на формування результативності підприємства; 1.3. Методичні підходи до оцінювання результативності підприємства. Розділ 2. Аналіз фінансово-господарської діяльності та результативності ТОВ «Нестле Україна»; 2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства; 2.2. Аналіз господарської діяльності підприємства; 2.3. Аналіз фінансових результатів та оцінка фінансового стану підприємства; 2.4. Аналіз результативності діяльності підприємства. Розділ 3. Шляхи та напрями зростання результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна»; 3.1. Напрями зростання результативності діяльності підприємства; 3.2. Економічне обґрунтування впровадження факторингової програми для підвищення результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна»; 3.3. Вплив запропонованого

заходу на результати діяльності підприємства. Висновки. Список використаних джерел.

5. Перелік графічного матеріалу робота включає 6 рисунків, 18 таблиць. Презентація кваліфікаційної роботи на 18 слайда.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 02.09.2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розроблення та затвердження плану роботи керівником	02.09 - 15.09.2024 р.	виконано
2	Написання розділу 1	17.09 - 09.10.2024 р.	виконано
3	Робота над розділом 2	10.10 - 16.11.2024 р.	виконано
4	Підготовка розділу 3	17.11 - 23.12.2024 р.	виконано
5	Остаточне оформлення роботи. Формування висновків і пропозицій, проекту доповіді, презентації. Погодження з керівником кваліфікаційної роботи	12.01 - 21.01.2025 р.	виконано
6	Попередній захист кваліфікаційної роботи	27.01.2025 р.	виконано
7	Проходження перевірки на антиплагіат	до 31.01.2025 р.	виконано
8	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу кафедри	31.01.2025 р.	виконано
9	Отримання зовнішньої рецензії, оформлення необхідних документів для захисту	29.01.2025 р.	виконано
10	Захист кваліфікаційної роботи	12 .02.2025 р.	виконано

Здобувач

_____ (підпис)

Довгович Д.О.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Данкевич А.Є.
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Довгович Д.О. Оцінка та шляхи зростання результативності діяльності підприємства.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка», Київ, НУХТ, 2025.

У роботі розглянуто теоретичні засади оцінки результативності діяльності підприємства, охарактеризовано економічну сутність результативності, визначено фактори, що впливають на її формування, а також проаналізовано методичні підходи до оцінювання результативності підприємства.

Проведено аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Нестле Україна», зокрема загальна характеристика діяльності підприємства, аналіз господарських операцій, оцінка фінансового стану та фінансових результатів.

У роботі обґрунтовано напрями підвищення результативності діяльності підприємства, зокрема впровадження факторингової програми ,яка покращує фінансові результати підприємства. Визначено вплив запропонованих заходів на показники діяльності підприємства.

Ключові слова: результативність, фінансовий стан, господарська діяльність, факторинг, економічна ефективність, фінансові показник

ANNOTATION

Dovhovich D.O. Assessment and Ways to Increase the Performance of the Enterprise.

Qualification work for obtaining the Bachelor's degree in specialty 051 «Economics», Kyiv, NUFT, 2025.

The study examines the theoretical foundations of enterprise performance assessment, characterizes the economic essence of performance, identifies factors influencing its formation, and analyzes methodological approaches to evaluating enterprise performance.

An analysis of the financial and operational activities of LLC «Nestlé Ukraine» was conducted, including the general characteristics of the enterprise's activities, operational analysis, evaluation of financial condition, and financial results.

The paper substantiates ways to improve enterprise performance, particularly the implementation of a factoring program, which enhances the company's financial results. The impact of the proposed measures on the enterprise's key performance indicators is also determined.

Keywords: performance, financial condition, operational activities, factoring, economic efficiency, financial indicators.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність результативності діяльності підприємства.....	6
1.2. Фактори, що впливають на формування результативності підприємства.....	13
1.3. Методичні підходи до оцінювання результативності підприємства.....	13
Висновки до розділу 1	30
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТОВ «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»	32
2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства	32
2.2. Аналіз господарської діяльності підприємства.....	37
2.3. Аналіз фінансових результатів та оцінка фінансового стану підприємства	51
2.4. Аналіз р езультативності діяльності підприємства	58
Висновки до розділу 2	79
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ЗРОСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»	80
3.1. Напрями зростання результативності діяльності підприємства	80
3.2. Економічне обґрунтування впровадження факторингової програми для підвищення результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна».....	84
3.3. Вплив запропонованого заходу на результати діяльності підприємства.....	92
Висновки до розділу 3	98
ВИСНОВКИ	100
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	105
ДОДАТКИ	112

ВСТУП

Актуальність теми зумовлена сучасними умовами функціонування підприємств, що характеризуються високим рівнем конкуренції, швидкими змінами на ринку та зростанням вимог споживачів до якості продукції та послуг. У таких умовах результативність діяльності підприємства стає ключовим показником його конкурентоспроможності та фінансової стабільності.

Систематичний аналіз результативності дозволяє виявляти сильні та слабкі сторони діяльності, формувати стратегічні пріоритети розвитку, оптимізувати витрати та підвищувати прибутковість. Водночас ефективне управління результативністю сприяє адаптації підприємства до змін зовнішнього середовища, забезпеченню його довгострокової конкурентоспроможності та інноваційного розвитку.

Особливо важливим є розробка обґрунтованих заходів для підвищення результативності, що враховують не лише фінансові аспекти, а й організаційні, технологічні та соціальні фактори. Це дає можливість підприємствам не лише зберігати стабільність, але й досягати сталого розвитку в умовах невизначеності та ризиків сучасного бізнес-середовища.

Дослідженнями питань оцінки результативності діяльності підприємств займалися як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Серед українських дослідників варто виділити Говорушко Т. А., Герасимчука В. Г., Доценка В. В. Савицьку О. М., Клинько Т. С., Шлягу О. В., Хрущ Н. А. Їхні роботи заклали основи для розуміння економічної сутності результативності та факторів, що впливають на її формування. Водночас, недослідженими залишаються аспекти, пов'язані з адаптацією методик оцінювання до специфіки діяльності окремих підприємств та використанням інноваційних підходів для підвищення результативності.

Метою дослідження є оцінка результативності діяльності підприємства ТОВ «Нестле Україна» та визначення шляхів її зростання в сучасних умовах.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- визначити економічну сутність результативності діяльності підприємства;
- розглянути фактори, що впливають на формування результативності підприємства;
- проаналізувати методичні підходи до оцінювання результативності діяльності;
- надати загальну характеристику діяльності ТОВ «Нестле Україна» ;
- провести аналіз господарської діяльності підприємства (основні засоби, оборотні кошти, трудові ресурси) ;
- оцінити фінансові результати та фінансовий стан підприємства;
- здійснити аналіз результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна» ;
- обґрунтувати напрями зростання результативності діяльності підприємства;
- оцінити економічний ефект від впровадження запропонованих заходів.

Об’єктом дослідження є підприємство харчової промисловості ТОВ «Нестле Україна».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних питань щодо оцінки та заходів зростання результативності діяльності підприємства.

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної роботи на тему «Оцінка та шляхи зростання результативності діяльності підприємства» було використано системно-аналітичний підхід для узагальнення теоретичних засад оцінки результативності та розробки ефективних механізмів її підвищення. Статистико-економічний метод сприяв аналізу динаміки ключових показників за обраний період, а графічний метод забезпечив наочне відображення тенденцій змін. Методи аналізу, синтезу та порівняння дозволили вивчити складові результативності, оцінити зміни у діяльності підприємства й сформулювати обґрунтовані висновки та рекомендації для підвищення ефективності.

Теоретичною та методологічною базою дослідження стали нормативно-правові акти України, праці провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, фінансова звітність ТОВ «Нестле Україна» та інші джерела.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота містить 115 сторінок основного тексту, 43 таблиць, 14 рисунків, 2 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність результативності діяльності підприємства

Результативність діяльності підприємства є однією з ключових економічних категорій, яка визначає його здатність досягати поставлених цілей, забезпечувати стійкий розвиток та ефективно функціонувати в умовах високої конкуренції. Це поняття охоплює широкий спектр характеристик, які відображають фінансову, операційну, інноваційну та соціальну складові роботи підприємства.

Результативність діяльності підприємства відображає ступінь досягнення запланованих цілей та ефективність використання ресурсів у процесі його функціонування. Це поняття характеризує здатність підприємства реалізувати свою стратегію, забезпечувати конкурентоспроможність та стійкий розвиток на ринку [52].

У науковій літературі результативність часто розглядається як міра точності управління, що визначається досягненням очікуваного стану об'єкта управління або рівнем наближення до нього. Вона також може трактуватися як спроможність системи управління створювати умови для реалізації цілей і стабільного розвитку економічної ефективності.

Варто зазначити, що результативність тісно пов'язана з поняттям ефективності, проте між ними існують певні відмінності. Ефективність зазвичай характеризує відношення результату до витрат, що забезпечили його отримання, тоді як результативність акцентує увагу на досягненні саме запланованих результатів, незалежно від витрат [52].

У науковій літературі існує низка підходів до визначення цього поняття, кожен з яких акцентує увагу на різних аспектах результативності (табл. 1.1).

Підходи до визначення результативності діяльності підприємства

Автор/Джерело	Визначення результативності	Ключові аспекти
П. Друкер	Результативність є наслідком того, що "робляться потрібні, правильні речі".	Орієнтація на досягнення поставлених цілей.
Г. Коккінз	Управління результативністю – це перетворення стратегії організації в життя, перетворення планів у конкретні результати.	Поєднання методологій, показників, процесів для досягнення стратегічних цілей.
Л. Федулова	Результативність – це міра точності управління, що характеризується досягненням очікуваного стану об'єкта управління або рівнем наближення до неї.	Врахування виробничих, технологічних та управлінських процесів.
Л. Лігоненко	Результативність менеджменту – це спроможність системи управління створювати умови для реалізації цілей і стабільного розвитку економічної ефективності.	Взаємозв'язок між результативністю та економічною ефективністю управління.

Джерело: складено автором на основі [52; 61; 65].

Результативність діяльності підприємства є багатогранною економічною категорією, що відображає здатність організації досягати поставлених цілей та забезпечувати ефективне використання ресурсів. У науковій літературі існують різні підходи до визначення цього поняття, кожен з яких акцентує увагу на певних аспектах управління та функціонування підприємства.

Пітер Друкер підкреслює, що результативність пов'язана з виконанням саме тих завдань, які є найбільш важливими для організації, тобто з досягненням правильних цілей. Гері Коккінз розглядає результативність як здатність організації реалізувати свою стратегію через конкретні дії та результати, що передбачає гармонійне поєднання різних методологій та процесів. Людмила Федулова акцентує увагу на тому, що результативність відображає міру точності управління, яка визначається досягненням очікуваного стану об'єкта управління або рівнем наближення до нього [52]. Леонід Лігоненко вважає, що результативність менеджменту полягає у здатності системи управління створювати умови для реалізації цілей та забезпечення стабільного розвитку економічної ефективності [65].

Результативність діяльності підприємства можна розглядати як інтегральний показник, що поєднує в собі досягнення стратегічних цілей, ефективну реалізацію планів, точність управлінських рішень та спроможність системи управління забезпечувати стійкий розвиток організації. Різні підходи до визначення цього поняття відображають складність та багатовимірність результативності як економічної категорії, що потребує комплексного аналізу та врахування специфіки кожного підприємства.

Розмежування понять «результативність» та «ефективність» є ключовим для розуміння та оцінки діяльності підприємства. Хоча ці терміни часто використовуються як синоніми, вони відображають різні аспекти функціонування організації [69].

Для наочного порівняння понять «результативність» та «ефективність» діяльності підприємства, представимо їхні характеристики на рис. 1.1.

Критерій	Результативність	Ефективність
<ul style="list-style-type: none"> • Визначення • Основний акцент • Оцінка • Приклад запитання • Зв'язок із процесами • Взаємозв'язок 	<ul style="list-style-type: none"> • Ступінь досягнення запланованих цілей та результатів підприємства. • Чи досягнуто поставлених цілей? • Порівняння фактичних результатів із запланованими. • "Чи вдалося підприємству виконати запланований обсяг виробництва?" • Пов'язана з виробничими, технологічними та управлінськими процесами, конкретними проблемами і способами їх розв'язання. • Результативність є базовою умовою ефективності; ефективним може бути тільки результативний менеджмент. 	<ul style="list-style-type: none"> • Співвідношення між досягнутим результатом та використаними ресурсами. • Наскільки раціонально використано ресурси для досягнення результату? • Аналіз витрат ресурсів відносно отриманого результату. • "Скільки ресурсів було витрачено на виробництво одиниці продукції?" • Відображає результативність, співвіднесену з ресурсними витратами. • Ефективність менеджменту відображає результативність управлінської діяльності, що визначається як відношення отриманих результатів до витрат, які супроводжують їх отримання.

Рис. 1.1. Порівняння результативності та ефективності діяльності підприємства.

Джерело: складено автором на основі [69].

Результативність характеризує ступінь досягнення підприємством поставлених цілей та завдань. Вона відповідає на запитання: чи вдалося підприємству реалізувати заплановане? Іншими словами, результативність показує, наскільки підприємство спроможне виконувати правильні дії для досягнення своїх стратегічних цілей. Як зазначає П. Друкер, результативність є наслідком того, що «робляться потрібні, правильні речі» [70].

Ефективність, у свою чергу, відображає співвідношення між досягнутим результатом та витраченими на його досягнення ресурсами. Вона відповідає на запитання: як раціонально підприємство використовує свої ресурси для досягнення результатів? Ефективність показує, наскільки оптимально організація здійснює свої процеси, мінімізуючи витрати та максимізуючи вихід. Як зазначено в одному з джерел, ефективність полягає в тому, щоб «робити все правильно»: оптимізувати процеси для використання найменшої кількості ресурсів

Таким чином, результативність зосереджується на досягненні цілей, тоді як ефективність – на оптимальному використанні ресурсів у процесі досягнення цих цілей. Ідеальна ситуація для підприємства – це поєднання високої результативності з високою ефективністю, що дозволяє не лише досягати поставлених завдань, але й робити це з мінімальними витратами, забезпечуючи стійкий розвиток та конкурентоспроможність на ринку [69].

Результативність діяльності підприємства відіграє ключову роль у забезпеченні його конкурентоспроможності на ринку. Вона відображає здатність організації досягати поставлених цілей, ефективно використовувати ресурси та адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Значення результативності для конкурентоспроможності підприємства [61]:

1. Висока результативність свідчить про успішну реалізацію стратегічних планів, що забезпечує підприємству стійкі конкурентні переваги.
2. Результативне підприємство оптимально розподіляє та використовує свої ресурси, що підвищує його продуктивність і знижує витрати.

3. Здатність швидко реагувати на зміни в ринковому середовищі та впроваджувати інновації є показником високої результативності, що сприяє підтримці та підвищенню конкурентоспроможності.

4. Результативність проявляється у вдосконаленні якості пропонованих товарів чи послуг, що підвищує задоволеність клієнтів і зміцнює позиції підприємства на ринку.

5. Успішне досягнення цілей та стабільні результати діяльності підвищують репутацію підприємства серед споживачів, партнерів та інвесторів.

Постійний аналіз та підвищення результативності дозволяють підприємству не лише утримувати свої позиції на ринку, але й розвиватися, адаптуючись до нових викликів та можливостей.

Результативність діяльності підприємства тісно пов'язана з його прибутковістю, фінансовою стабільністю та інноваційною активністю. Для наочного відображення цих взаємозв'язків пропонуємо розглянути таблицю 1.2.

Таблиця 1.2

Взаємозв'язок результативності з прибутковістю, фінансовою стабільністю та інноваційною активністю підприємства

	Вплив на результативність
Прибутковість	Висока прибутковість свідчить про ефективне управління ресурсами та здатність підприємства генерувати доходи, що безпосередньо підвищує його результативність.
Фінансова стабільність	Фінансова стабільність забезпечує підприємству можливість своєчасно виконувати зобов'язання, підтримувати безперервність операційної діяльності та інвестувати в розвиток, що сприяє підвищенню результативності.
Інноваційна активність	Впровадження інновацій дозволяє підприємству адаптуватися до змін ринкового середовища, підвищувати якість продукції та послуг, що в кінцевому результаті покращує його результативність.

Джерело: складено автором на основі [61; 69].

Таким чином, підвищення прибутковості, забезпечення фінансової стабільності та активне впровадження інновацій є ключовими факторами, що впливають на результативність діяльності підприємства. Їх комплексний

розвиток сприяє зміцненню позицій підприємства на ринку та забезпечує його стійкий розвиток.

Ключові показники ефективності (KPI) є важливим інструментом для оцінки та контролю діяльності компанії, особливо в сфері продажів. Вони дозволяють вимірювати досягнення стратегічних цілей, виявляти проблемні зони та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

У таблиці 1.3 представлено основні ключові показники ефективності (KPI), що використовуються компаніями для оцінки фінансових аспектів діяльності, рівня задоволеності клієнтів та продуктивності працівників.

Таблиця 1.3

Ключові показники ефективності (KPI) для оцінки діяльності компаній

Категорія	Показник	Опис	Формула розрахунку
1	2	3	4
Фінансові	Дохід	Загальна сума коштів, отриманих за певний період. Відображає фінансову продуктивність бізнесу.	-
	Чистий прибуток	Різниця між доходами та витратами; сума, що залишається після відрахування всіх витрат.	Чистий прибуток = Дохід – Витрати
	Маржа	Різниця між відпускною ціною та собівартістю продукту, виражена у грошовому еквіваленті або відсотках.	Маржа (грн) = Відпускна ціна – Собівартість Маржа (%) = ((Відпускна ціна – Собівартість) / Відпускна ціна) × 100%
	Рентабельність інвестицій (ROI)	Показник, що відображає ефективність використання інвестицій компанії.	ROI (%) = ((Дохід – Витрати) / Витрати) × 100%
Продажі	Конверсія продажів (CR)	Відсоток відвідувачів, які стали клієнтами, здійснивши покупку.	CR (%) = (Кількість продажів / Загальна кількість відвідувачів) × 100%
	Середній чек	Середня сума, витрачена клієнтом за одну покупку; допомагає аналізувати поведінку покупців та стратегії ціноутворення.	Середній чек = Сума доходу за період / Кількість чеків за період
	Оборотність товару	Показник, що відображає швидкість продажу товарів за певний період; допомагає оцінити ефективність управління запасами.	Оборотність товару = Кількість продажів за період / Середній залишок товару за період

1	2	3	4
Клієнти	Кількість повторних покупок (RPR)	Частка клієнтів, які повертаються та здійснюють повторні покупки; вказує на рівень лояльності клієнтів.	$RPR = \frac{\text{Кількість клієнтів, що здійснили більше однієї покупки}}{\text{Загальна кількість клієнтів}}$
Продуктивність працівників	Час обробки замовлень	Час, необхідний працівнику для обробки одного замовлення; допомагає оцінити ефективність робочих процесів та оптимізувати їх.	-
	Кількість продажів на одного працівника	Показник, що вказує на продуктивність кожного працівника у відділі продажів.	-

Джерело: складено автором на основі [69; 52].

Аналіз цих показників дозволяє компанії:

- оцінити фінансову стабільність через показники доходу, чистого прибутку та маржі;
- виміряти ефективність продажів за допомогою конверсії продажів, середнього чека та оборотності товару;
- визначити рівень задоволеності та лояльності клієнтів через показник кількості повторних покупок;
- оцінити продуктивність працівників за часом обробки замовлень та кількістю продажів на одного працівника [52].

Регулярний моніторинг та аналіз цих КРІ сприяє підвищенню ефективності бізнес-процесів, покращенню обслуговування клієнтів та досягненню стратегічних цілей компанії. Успішне досягнення результатів сприяє підвищенню прибутковості, фінансової стабільності та задоволеності клієнтів, що забезпечує довгострокову конкурентну перевагу.

Отже дослідивши ми дійшли висновку, що результативність діяльності підприємства повинна розглядатися як інтегральний показник, що поєднує досягнення цілей, ефективне використання ресурсів та здатність адаптуватися до зовнішніх викликів, забезпечуючи стабільний розвиток організації.

1.2. Фактори, що впливають на формування результативності підприємства

Результативність підприємства визначається його здатністю досягати поставлених цілей та забезпечувати ефективне функціонування в умовах ринкової економіки. На цей показник впливає сукупність різноманітних факторів, які можна класифікувати за різними ознаками. Залежно від місця виникнення, фактори поділяються на внутрішні та зовнішні. Внутрішні фактори залежать від діяльності самого підприємства, тоді як зовнішні обумовлені впливом зовнішнього середовища [9].

Для наочного відображення факторів, що впливають на результативність підприємства, доцільно використати рисунок 1.2. Цей рисунок ілюструє класифікацію факторів на внутрішні та зовнішні, а також їхній поділ на підкатегорії.

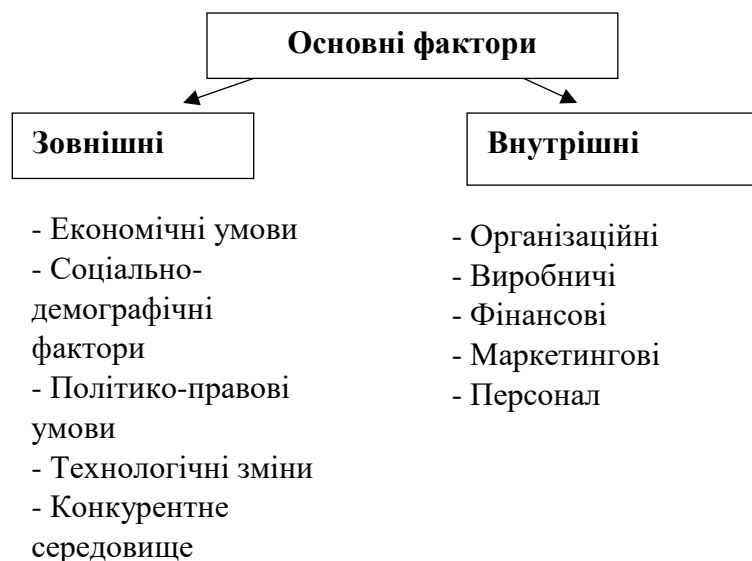

Рис. 1.2. Фактори, що впливають на результативність діяльності підприємства.

Джерело: складено автором на основі [9].

Аналіз факторів, що впливають на результативність підприємства, є ключовим елементом для розробки ефективних стратегій управління та підвищення конкурентоспроможності. Врахування як внутрішніх, так і зовнішніх

факторів дозволяє підприємству адаптуватися до змінного ринкового середовища, оптимізувати використання ресурсів та досягати поставлених цілей.

Для поглибленого аналізу факторів, що впливають на результативність діяльності підприємства, доцільно систематизувати їх у вигляді таблиці 1.4. Це дозволяє структурувати інформацію за ключовими категоріями впливу та забезпечити більш детальний розгляд внутрішніх і зовнішніх факторів, їхніх характеристик та впливу на діяльність підприємства.

Таблиця 1.4

Класифікація факторів, що впливають на результативність діяльності підприємства

Категорія факторів	Підкатегорія	Характеристика
Внутрішні	Організаційні	Структура управління, корпоративна культура, система мотивації персоналу
	Виробничі	Рівень технологічного оснащення, якість продукції, ефективність виробничих процесів
	Фінансові	Структура капіталу, ліквідність, платоспроможність, інвестиційна привабливість
	Маркетингові	Стратегія просування, цінова політика, асортимент товарів та послуг
	Персонал	Кваліфікація працівників, рівень мотивації та задоволеності роботою
Зовнішні	Економічні умови	Загальний стан економіки, рівень інфляції, податкова політика, доступність кредитних ресурсів
	Соціально-демографічні	Рівень доходів населення, демографічна структура, споживчі вподобання
	Політико-правові	Законодавча база, державне регулювання, політична стабільність
	Технологічні зміни	Розвиток нових технологій, рівень науково-технічного прогресу
	Конкурентне середовище	Кількість та сила конкурентів, рівень монополізації ринку

Джерело: складено автором на основі [9].

Аналіз класифікації факторів, представленої в таблиці 1.4, дозволяє підприємству отримати цілісне уявлення про основні чинники, що впливають на його результативність. Внутрішні фактори можуть бути безпосередньо керовані підприємством, забезпечуючи оптимізацію процесів і підвищення ефективності

діяльності. Водночас зовнішні фактори вимагають постійного моніторингу та адаптації до змін у ринковому середовищі. Розглянемо їх більш детально:

1. Зовнішні фактори

1.1. Економічні умови. Економічні умови є одним із найважливіших зовнішніх факторів, що впливають на результативність підприємства. Вони охоплюють рівень інфляції, процентні ставки, обмінний курс валют, податкову політику та загальний рівень економічної стабільності. Наприклад, підвищення облікової ставки центральним банком може ускладнити доступ до кредитів для підприємств, що стримує їхній розвиток.

Крім того, зміни у споживчих витратах через кризу або економічний спад можуть знизити попит на продукцію, змушуючи компанії адаптувати свою діяльність до нових умов. Економічні фактори створюють як ризики, так і можливості, залежно від загальної економічної ситуації [9].

1.2. Соціально-демографічні фактори. Ці фактори включають вікову структуру населення, рівень освіти, доходи, споживчі звички, культуру та стиль життя. Наприклад, у регіонах із зростанням населення працездатного віку можна спостерігати збільшення попиту на продукцію, що задовольняє потреби цієї групи.

Водночас соціальні тренди, як-от екологічна свідомість, можуть впливати на виробництво й маркетинг. Наприклад, компанії все більше адаптують свої продукти під запити споживачів, які прагнуть купувати товари з низьким впливом на довкілля.

1.3. Політико-правові умови. Політико-правові фактори включають нормативно-правові акти, податкове законодавство, регулювання ринку праці, митну політику тощо. Наприклад, держава може встановлювати квоти на імпорт або вводити додаткові податки, що впливатиме на собівартість продукції та конкурентоспроможність підприємства.

Також важливими є регулювання, що стосуються прав споживачів або екологічних стандартів. Компанії повинні адаптуватися до змін у законодавстві, щоб уникнути штрафів та інших санкцій [9].

1.4. Технологічні зміни. Розвиток технологій змінює процеси виробництва, маркетингу та споживання. Інновації у виробництві дозволяють знижувати витрати, підвищувати якість продукції та прискорювати процеси.

Водночас компанії, які не інвестують у новітні технології, ризикують втратити конкурентні переваги. Наприклад, у сфері роздрібної торгівлі використання цифрових платформ стало необхідністю для успішного функціонування.

1.5. Конкурентне середовище. Рівень конкуренції на ринку визначає можливості та обмеження для підприємства. Аналіз конкурентів дозволяє виявити їхні слабкі сторони та скористатися можливостями для розширення ринкової частки [9].

У конкурентному середовищі важливою є швидкість реагування на зміни ринку. Компанії, які постійно аналізують конкурентів і адаптують свої стратегії, мають вищі шанси на успіх.

2. Внутрішні фактори

2.1. Організаційні. Ефективність організаційної структури та управлінських процесів є ключовим чинником успіху підприємства. Наприклад, вертикальна структура підходить для великих корпорацій, де потрібен жорсткий контроль, тоді як горизонтальна структура краще підходить для невеликих компаній, де необхідна гнучкість.

Крім того, важливим є корпоративна культура, яка сприяє мотивації співробітників і забезпечує лояльність до організації. Відсутність чіткої структури може призвести до хаосу в управлінні та зниження ефективності.

2.2. Виробничі. Стан виробничих потужностей, рівень автоматизації та якість використовуваних технологій визначають конкурентоспроможність

підприємства. Наприклад, застаріле обладнання може спричиняти часті простої та збільшувати витрати на обслуговування [9].

Інший аспект – доступ до якісної сировини. Висока залежність від постачальників або нестача ресурсів може значно вплинути на результати діяльності компанії.

2.3. Фінансові фактори включають доступ до капіталу, ліквідність, рівень заборгованості та прибутковість. Компанії з високою фінансовою стабільністю можуть інвестувати в інновації, розширення та підвищення кваліфікації персоналу.

Водночас фінансова нестабільність обмежує можливості для зростання та змушує підприємство зосереджуватися на короткострокових цілях, що може знижувати конкурентоспроможність [9].

2.4. Маркетингові. Внутрішні маркетингові фактори визначають ефективність просування продукції, аналізу ринку та задоволення потреб споживачів. Наприклад, добре розроблена маркетингова стратегія дозволяє підприємству зайняти стійку позицію на ринку навіть за умов жорсткої конкуренції.

Важливим аспектом є побудова бренду, яка формує довіру та лояльність споживачів. У сучасних умовах цифровий маркетинг займає ключову роль у досягненні бізнес-цілей.

2.5. Персонал. Персонал є одним із найбільш важливих внутрішніх ресурсів підприємства. Кваліфікація, мотивація та продуктивність співробітників безпосередньо впливають на результативність бізнесу. Наприклад, добре організована система навчання та розвитку персоналу підвищує їхню ефективність та сприяє інноваційності.

Водночас низький рівень мотивації або проблеми з утриманням талантів можуть стати причиною низької продуктивності та високих витрат на найм нового персоналу.

Ця систематизація сприяє кращому розумінню взаємозв'язків між різними факторами та створює основу для розробки ефективних стратегій управління. Постійний аналіз і контроль цих чинників допомагають підприємству своєчасно реагувати на виклики, використовувати можливості зовнішнього середовища та підтримувати конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

Для оцінки та аналізу факторів, що впливають на ефективність підприємства, широко застосовуються такі методи [2]:

1. SWOT-аналіз, дозволяє виявити сильні та слабкі сторони підприємства, а також можливості та загрози зовнішнього середовища. Цей метод допомагає сформулювати стратегічне бачення розвитку компанії, враховуючи внутрішні та зовнішні чинники.

2. PEST-аналіз, спрямований на оцінку політичних, економічних, соціальних та технологічних факторів, що впливають на діяльність підприємства. Цей метод допомагає зрозуміти макроекономічне середовище, в якому функціонує компанія, та адаптувати стратегію відповідно до зовнішніх умов.

3. Аналіз п'яти сил Портера, дозволяє оцінити конкурентне середовище, визначивши п'ять основних сил, що впливають на ринкову позицію підприємства:

- загроза появи нових конкурентів, оцінює бар'єри входу на ринок та ймовірність появи нових гравців;
- загроза появи товарів-замінників, аналізує можливість заміни продуктів підприємства альтернативними товарами;
- сила постачальників, визначає вплив постачальників на ціни та якість ресурсів;
- сила покупців, оцінює здатність клієнтів впливати на ціноутворення та умови продажу;
- конкурентне суперництво, аналізує інтенсивність конкуренції серед існуючих гравців на ринку [2].

Застосування цих методів у комплексі надає можливість підприємству глибше зрозуміти як внутрішні, так і зовнішні фактори, що впливають на його результативність, та розробити ефективні стратегії для досягнення поставлених цілей.

1.3. Методичні підходи до оцінювання результативності підприємства

У сучасних умовах господарювання підприємства стикаються з необхідністю не лише досягати високих результатів своєї діяльності, але й забезпечувати раціональне використання ресурсів. Саме тому оцінка результативності діяльності часто базується на аналізі ефективності функціонування підприємства. Такий підхід дозволяє не лише визначити досягнуті результати, але й оцінити, наскільки оптимально використовуються матеріальні, фінансові, трудові та інші ресурси.

Варто зазначити, що результативність у даному дослідженні розглядається через призму ефективності, яка є ключовим інструментом оцінки господарської діяльності. Ефективність охоплює такі аспекти, як прибутковість, рентабельність, продуктивність праці, використання основних і оборотних засобів. Такий підхід дозволяє отримати комплексну оцінку діяльності підприємства, враховуючи не лише досягнуті фінансові показники, але й ефективність управління ресурсами [39].

У сучасному розумінні ефективність господарської діяльності підприємства є багатовимірною категорією, яка охоплює економічні, соціальні, організаційні та технічні аспекти. Вона характеризується співвідношенням між отриманими результатами (прибутком, продуктивністю праці, часткою ринку тощо) та витратами ресурсів. При цьому під витратами можуть розумітися як фінансові, так і людські, матеріальні чи часові ресурси.

Серед основних аспектів ефективності важливу роль відіграють такі показники, як прибутковість, рентабельність, використання виробничих потужностей та інноваційна активність. Ці показники не лише характеризують

рівень ефективності господарської діяльності, але й відображають результативність підприємства, тобто досягнення поставлених цілей у контексті використання ресурсів. Наприклад, рентабельність капіталу дозволяє оцінити, наскільки успішно підприємство використовує свої інвестиції для отримання доходів, тоді як продуктивність праці свідчить про ефективність управління людськими ресурсами [39].

Важливим є також врахування зовнішніх факторів, таких як зміна економічного середовища, інфляція, податкова політика та конкуренція. Ці чинники безпосередньо впливають на результативність діяльності підприємства, створюючи виклики, які воно повинно долати для підтримки своєї конкурентоспроможності.

Відсутність єдиної методики оцінки ефективності та результативності ускладнює аналіз діяльності підприємств. Це може призводити до хибних висновків та неефективного управління. У зв'язку з цим важливим є використання комплексного підходу, який включає аналіз економічної, соціальної та інноваційної ефективності, що дає змогу оцінювати результативність діяльності через досягнення як фінансових, так і нефінансових цілей.

Наприклад, економічна ефективність визначається через показники прибутковості, собівартості продукції, рентабельності та фінансової стійкості, що відображає досягнуті результати у фінансовій сфері. Соціальна ефективність враховує рівень задоволення працівників, умови праці, а також вплив діяльності підприємства на спільноту, що є важливим аспектом загальної результативності. Інноваційна ефективність оцінює рівень впровадження нових технологій та інноваційних підходів, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та довгострокового розвитку підприємства [9].

Таким чином, визначення ефективності господарської діяльності підприємства дозволяє глибше зрозуміти його результативність. Це важливо як у теоретичних дослідженнях, так і в практичному управлінні, оскільки дає змогу

оцінити загальний рівень діяльності підприємства, виявити ключові резерви для підвищення ефективності та результативності, формувати стратегії розвитку, будувати прогнози, оптимізувати використання ресурсів (виробничих, трудових та фінансових) і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Основні завдання системи показників показників результативності господарської діяльності підприємства наведено на рис. 1.3.

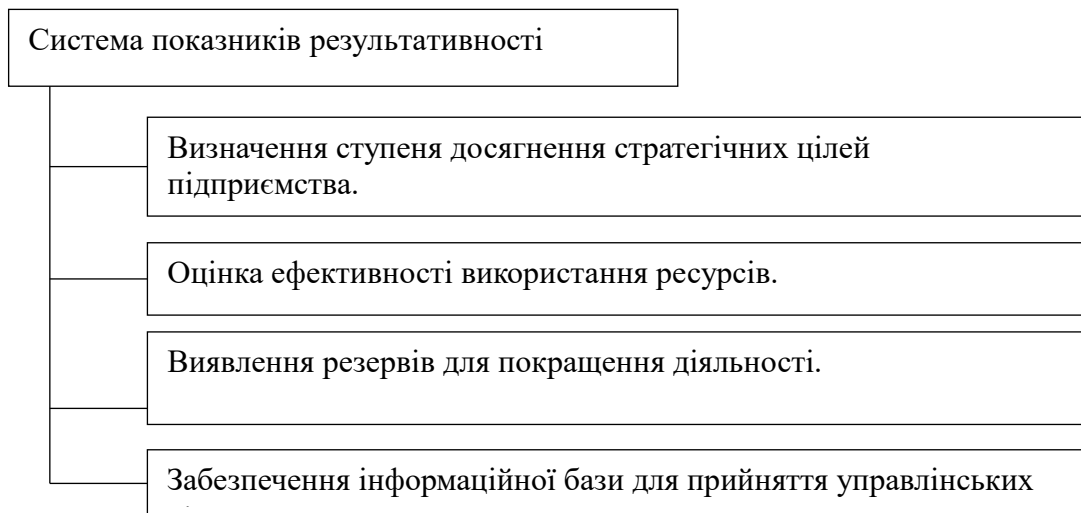

Рис. 1.3. Основні завдання системи показників результативності господарської діяльності підприємства

Джерело: складено автором на основі [39].

Для оцінки ефективності виділяють три основні системи критерій показників [39]. Водночас результативність діяльності підприємства розглядається через ефективне досягнення поставлених цілей із максимальним використанням ресурсів та мінімальними витратами. Таким чином, результативність є похідною від ефективності та знаходить своє відображення у системі відповідних показників:

1. Система, заснована на залишкових результатах господарської діяльності. Включає показники чистого та оподаткованого прибутку, собівартості продукції, рівня рентабельності, виручки від реалізації, обсягів виробництва, якості продукції, строків окупності інвестицій, показників інвестиційної

привабливості тощо. Ці показники характеризують результативність підприємства через його фінансово-економічні досягнення.

2. Система, заснована на результативності, якості та складності трудової діяльності. До неї належать показники продуктивності праці, темпів зростання продуктивності, заробітної плати, частки фонду оплати праці в собівартості продукції, втрат робочого часу, трудомісткості продукції, коефіцієнтів складності та чисельності персоналу тощо. Ця система акцентує увагу на результативності трудових ресурсів та їхнього внеску в досягнення загальних цілей підприємства.

3. Система, заснована на формах і методах роботи з персоналом. Включає показники плинності кадрів, рівня кваліфікації працівників, відповідності професійно-кваліфікаційної структури потребам підприємства, соціальної структури персоналу, рівномірності його навантаження, соціально-психологічного клімату в колективі тощо. Ця система забезпечує результативність через якість управління людськими ресурсами та створення сприятливих умов для досягнення поставлених завдань.

Ефективність, а відповідно й результативність, може також оцінюватися через інтегральні показники, які враховують одночасно кількісні та якісні характеристики. Інтегральний підхід дозволяє оцінити результативність діяльності підприємства з урахуванням багатофакторності його роботи, включаючи економічні, соціальні та організаційні аспекти.

У сучасних умовах аналіз ефективності й результативності має враховувати багатогранний характер діяльності підприємства. Це включає фінансові, трудові, інноваційні та соціальні аспекти. Таким чином, результативність діяльності розглядається як інтегральний показник, що відображає здатність підприємства ефективно досягати своїх цілей та забезпечувати сталий розвиток. На рисунку 1.4 наведено класифікацію основних систем показників, які забезпечують комплексну оцінку результативності діяльності підприємства.

Представлена класифікація показників результативності господарської діяльності підприємства дозволяє систематизувати основні напрями аналізу ефективності. Залишкові результати характеризують фінансову стабільність і рентабельність підприємства, результати трудової діяльності відображають ефективність управління трудовими ресурсами, а показники управління персоналом акцентують увагу на соціальному аспекті функціонування організації. Такий комплексний підхід до аналізу забезпечує прийняття обґрунтованих управлінських рішень, що сприяють сталому розвитку підприємства та зміцненню його конкурентних позицій.

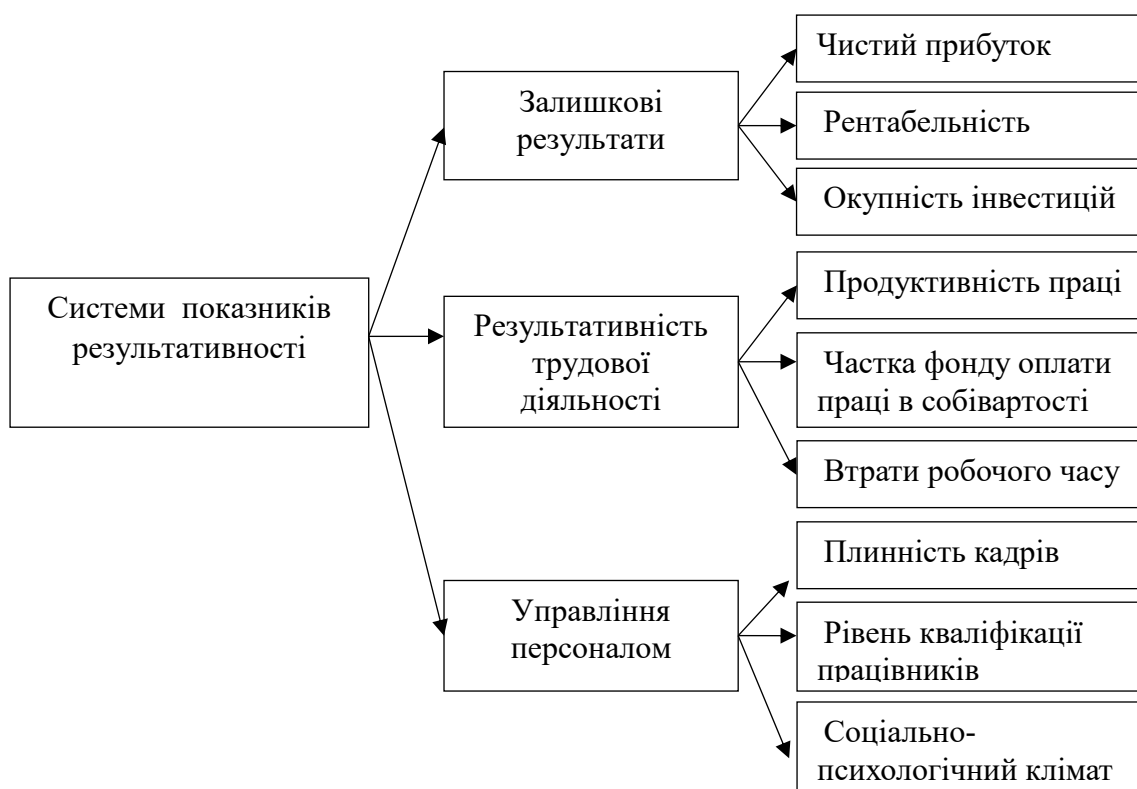

Рис. 1.4. Класифікація систем показників результативності господарської діяльності підприємства

Джерело: складено автором на основі [67].

Оцінка результативності діяльності підприємства є ключовим інструментом для аналізу та підвищення ефективності його функціонування. Для цього використовуються різноманітні показники, які охоплюють аспекти використання основних засобів, оборотного капіталу, трудових ресурсів і

капітальних вкладень, а також загальну ефективність операційної діяльності. У відповідних таблицях наведені ключові показники, їхні характеристики та формули для розрахунку, що забезпечує комплексний підхід до аналізу та покращення роботи підприємства [67].

Основні засоби є фундаментом виробничої діяльності підприємства. (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Показники використання основних засобів

Назва показника	Характеристика	Формула
Віддача основних засобів	Відображає обсяг виготовленої продукції на одиницю вартості основних засобів.	$\Phi_B = \frac{BP}{O3}$
Місткість основних засобів	Визначає витрати основних фондів, що припадають на одиницю вартості продукції.	$\Phi_M = \frac{O3}{BP}$
Рентабельність основних засобів	Показує співвідношення отриманого прибутку до вартості основних засобів.	$P\Phi = \frac{\Pi}{O3}$
Коефіцієнт інтенсивного використання обладнання	Оцінює фактичну продуктивність обладнання відносно нормативної.	$K_{int} = \frac{BP}{\Pi_{obl}}$
Коефіцієнт змінності обладнання	Показує рівень використання обладнання за змінним графіком.	$K_z = \frac{K_{ст. зм.}}{n}$

Джерело: складено автором на основі [66]

Ефективне використання основних засобів сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства, мінімізує витрати та забезпечує стійке функціонування в ринкових умовах.

Оборотні кошти забезпечують безперервність виробничого циклу та ефективність управління ресурсами. Їхній оптимальний розподіл і використання сприяють підвищенню рентабельності та швидкості обігу (табл.1.6).

Оборотні кошти забезпечують безперервність виробничого процесу, а їхнє оптимальне використання сприяє зменшенню фінансових витрат та підвищенню рентабельності. Коефіцієнти оборотності й завантаження демонструють швидкість обігу коштів, тоді як тривалість обороту дозволяє оцінити, скільки днів потрібно для реалізації одного циклу. Рентабельність оборотних коштів відображає їхню прибутковість

Показники ефективності використання оборотних коштів

Назва показника	Характеристика	Формула
Коефіцієнт оборотності	Відображає кількість оборотів оборотних коштів за певний період.	$K_{об} = \frac{ВП}{ОК}$
Коефіцієнт завантаження	Характеризує обсяг оборотних коштів, що припадає на одиницю виготовленої продукції.	$K_{зав} = \frac{ОК}{ВП}$
Тривалість обороту	Показує кількість днів, необхідних для одного обороту оборотних коштів.	$T_{об} = \frac{Д}{K_{об}}$
Рентабельність оборотних коштів	Оцінює прибутковість використання оборотних коштів за певний період.	$P_{\phi} = \frac{\Pi}{ОК}$

Джерело: складено автором на основі [66].

Трудові ресурси є ключовим елементом будь-якої організації. Оцінка їхньої ефективності дозволяє виявити резерви підвищення продуктивності та оптимізувати витрати (табл.1.7).

Показники результативності використання трудових ресурсів

Назва показника	Характеристика	Формула
Продуктивність праці	Визначає обсяг виготовленої продукції на одиницю витраченого робочого часу.	$ПП = \frac{ВП}{ЖП}$
Трудомісткість продукції	Оцінює затрати робочого часу на виготовлення одиниці продукції.	$ТП = \frac{ЖП}{ВП}$
Фондоозброєність	Показує обсяг основних фондів, що припадає на одного працівника.	$\Phi_o = \frac{ОЗ}{СЧП}$
Зарплатомісткість продукції	Оцінює обсяг витрат на оплату праці у вартості одиниці продукції.	$Зм = \frac{\Phi_{оп}}{ВП}$

Джерело: складено автором на основі [63].

Аналіз трудових ресурсів дозволяє виявити резерви підвищення продуктивності праці та оптимізації витрат. Показники, такі як продуктивність праці та трудомісткість продукції, оцінюють ефективність використання робочого часу, а фондоозброєність і зарплатомісткість визначають розподіл ресурсів і витрат на оплату праці. Оптимізація цих показників сприяє стабільному розвитку персоналу та підвищенню результативності підприємства.

Капітальні вкладення відіграють важливу роль у розвитку підприємства, забезпечуючи модернізацію виробничих потужностей та впровадження інновацій (табл.1.8).

Таблиця 1.8

Показники ефективності використання капітальних вкладень

Назва показника	Характеристика	Формула
Коефіцієнт ефективності капітальних вкладень	Показує абсолютну ефективність інвестицій.	$E_p = \frac{\Delta\Pi}{КВ}$
Термін окупності капітальних вкладень	Період часу, за який капітальні вкладення повертаються у формі прибутку.	$T_{ок} = \frac{КВ}{\Delta\Pi}$
Зведені витрати	Загальна сума витрат на одиницю продукції з урахуванням капітальних вкладень.	$z_i = C_i + E_{нн}K_i \rightarrow \min$

Джерело: складено автором на основі [39].

Аналіз ефективності використання капітальних вкладень допомагає оцінити доцільність інвестицій і сприяє підвищенню рентабельності підприємства.

Узагальнюючі показники дозволяють комплексно оцінити результати діяльності підприємства, враховуючи як фінансові, так і нефінансові аспекти.

Таблиця 1.9

Інтегральні показники ефективності діяльності підприємства

Назва показника	Характеристика	Формула
Норма прибутковості	Визначає прибутковість вкладених інвестицій.	$H_{пр} = \frac{\Pi}{\overline{ОЗ} + \overline{ОК}}$
Рентабельність продукції	Оцінює ефективність витрат на виготовлення продукції.	$R_{прод} = \frac{\Pi}{C}$
Коефіцієнт ефективності використання ресурсів	Відображає загальний рівень ефективності використання всіх ресурсів підприємства.	$K_{еф} = \frac{ЧП}{Ч_{пр} + (\overline{ОЗ} + \overline{ОК})}$

Джерело: складено автором на основі [63].

Ці показники також сприяють прийняттю обґрунтованих стратегічних рішень

Аналіз активів і капіталу підприємства допомагає оцінити ефективність використання основних і власних ресурсів у формуванні фінансового результату, розглянемо показники рентабельності в таблиці 1.10.

Таблиця 1.10

Показники рентабельності активів і капіталу

Назва показника	Характеристика	Формула
Рентабельність активів	Визначає прибутковість активів, які використовуються підприємством для отримання доходу.	$Ra = \frac{\Pi_3}{CA}$
Рентабельність власного капіталу	Демонструє дохідність використання власного капіталу підприємства.	$R_{BK} = \frac{\Pi}{BK}$
Рентабельність акціонерного капіталу	Показує ефективність використання статутного капіталу для генерування прибутку.	$Rak = \frac{\Pi}{Km}$

Джерело: складено автором на основі [37].

Їхній аналіз сприяє прийняттю управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності використання ресурсів.

Рентабельність продукції та обороту характеризує ефективність управління витратами на виготовлення та реалізацію продукції, а також прибутковість від продажів.

Таблиця 1.11

Показники рентабельності продукції та обороту

Назва показника	Характеристика	Формула
Загальна рентабельність продукції	Відображає співвідношення прибутку до повної собівартості продукції.	$R_{зп} = \frac{\Pi}{C}$
Рентабельність конкретного виду продукції	Оцінює прибутковість певного продукту з урахуванням витрат на його виготовлення.	$R_{кп} = \frac{\Pi}{ВП}$
Рентабельність обороту	Визначає ефективність реалізації продукції за допомогою порівняння прибутку і обсягу продажів.	$R_o = \frac{\Pi}{O}$

Джерело: складено автором на основі [37].

Показники рентабельності продукції та обороту допомагають підприємству визначити слабкі сторони у виробничо-збутових процесах та оптимізувати їх для досягнення максимального прибутку.

Аналіз рентабельності операційної та загальної господарської діяльності дозволяє оцінити ефективність основних і допоміжних процесів.

Таблиця 1.12

Показники рентабельності операційної та господарської діяльності

Назва показника	Характеристика	Формула
Рентабельність операційної діяльності	Показує прибутковість від основної діяльності підприємства з урахуванням операційних витрат.	$R_{оп} = \frac{\Pi_{оп}}{ОП}$
Рентабельність звичайної діяльності	Оцінює результативність від звичайної діяльності, включаючи операційні витрати.	$R_{зд} = \frac{\Pi_{зд}}{ОВ}$
Рентабельність господарської діяльності	Відображає загальну ефективність використання ресурсів для досягнення фінансових результатів.	$R_{гд} = \frac{ЧП}{Р}$

Джерело: складено автором на основі [37].

Рентабельність операційної та господарської діяльності є індикаторами фінансової стабільності підприємства. Їхній регулярний аналіз дозволяє своєчасно виявляти проблеми та вдосконалювати процеси для підвищення ефективності.

Результативність діяльності підприємства є багатогранною категорією, яка охоплює не лише досягнення поставлених цілей, але й узгодженість отриманих результатів із стратегічними планами та місією компанії. Ця категорія характеризується тим, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси для створення доданої вартості, а також його здатністю адаптуватися до змін зовнішнього середовища та внутрішніх викликів. Оцінка результативності має визначальне значення для формування управлінських рішень, адже дозволяє виявити не лише досягнення, а й слабкі сторони діяльності.

У сучасній практиці оцінювання результативності все більше поширення отримують інтегровані методика, які враховують як кількісні, так і якісні аспекти діяльності. Однією з найпопулярніших є методика Balanced Scorecard (BSC) (збалансована система показників), яка дозволяє оцінювати результативність за чотирима основними перспективами:

1. Фінансова перспектива охоплює показники доходів, витрат, прибутковості, рентабельності капіталу та інвестицій.

2. Клієнтська перспектива аналізує задоволеність клієнтів, рівень їхньої лояльності та частку ринку.

3. Перспектива внутрішніх бізнес-процесів акцентує увагу на ефективності основних та допоміжних процесів, що сприяють створенню доданої вартості.

4. Перспектива навчання та зростання оцінює здатність підприємства до інновацій, навчання персоналу, формування культури постійного вдосконалення.

BSC є ефективним інструментом для системного аналізу результативності підприємства, оскільки забезпечує узгодження короткострокових та довгострокових цілей, сприяє оптимізації ресурсів і підвищенню конкурентоспроможності.

Іншою популярною методикою є SWOT-аналіз, який дозволяє оцінити результативність діяльності підприємства шляхом ідентифікації сильних (Strengths) та слабких (Weaknesses) сторін, можливостей (Opportunities) та загроз (Threats). Ця методика є надзвичайно важливою для формування стратегічного бачення, адже сприяє обґрунтуванню управлінських рішень на основі всебічного аналізу.

PEST-аналіз зосереджується на дослідженні макроекономічного середовища, вплив якого на результативність підприємства є значним. До основних аспектів PEST-аналізу входять:

Політичні фактори (стабільність законодавства, податкова політика, регуляції у галузі).

Економічні фактори (курси валют, рівень інфляції, споживча спроможність).

Соціальні фактори (демографічні зміни, культурні особливості, уподобання клієнтів).

Технологічні фактори (впровадження нових технологій, автоматизація, інновації).

Цей аналіз дозволяє підприємству визначити, як зовнішні чинники впливають на його стратегії, адаптивність та результативність.

Додатково, для комплексної оцінки результативності застосовуються інноваційні підходи, такі як методика DEA (Data Envelopment Analysis), яка враховує співвідношення між вхідними ресурсами та отриманими результатами. DEA дозволяє оцінити ефективність підприємства у порівнянні з іншими гравцями ринку.

Інтеграція сучасних технологій у процес аналізу результативності забезпечує вищу точність оцінки. Зокрема, використання штучного інтелекту та великих даних (Big Data) сприяє формуванню прогнозів, виявленню прихованих тенденцій та прийняттю обґрунтованих рішень. Наприклад, автоматизація облікових систем дозволяє моніторити ключові показники в реальному часі, що є важливим для підвищення оперативності управління.

Окрім того, результативність підприємства значною мірою залежить від соціальних факторів, таких як задоволеність персоналу, рівень кваліфікації кадрів, корпоративна культура та екологічна відповідальність.

Таким чином, методика оцінки результативності підприємства має включати багатофакторний аналіз, враховуючи як кількісні, так і якісні показники. Використання сучасних методик та інтегрованих систем оцінки сприяє не лише визначенню поточного рівня результативності, але й формуванню рекомендацій для її покращення, забезпечуючи сталий розвиток підприємства.

Висновки до розділу 1

У першому розділі роботи було розглянуто теоретичні аспекти оцінки результативності діяльності підприємства.

Результативність підприємства є багатогранною економічною категорією, яка відображає здатність підприємства досягати поставлених цілей та

забезпечувати стабільний розвиток. Вона характеризує ефективність використання ресурсів, досягнення стратегічних завдань і загальну конкурентоспроможність на ринку. Особливе значення мають взаємозв'язки між поняттями результативності та ефективності, які дозволяють оцінювати не лише досягнуті цілі, але й раціональність використання ресурсів.

Формування результативності підприємства залежить від комплексу зовнішніх і внутрішніх факторів. До зовнішніх факторів належать економічні, соціально-демографічні, політико-правові, технологічні зміни та конкурентне середовище. Внутрішні фактори включають організаційні, виробничі, фінансові, маркетингові аспекти та якість управління персоналом. Аналіз і контроль цих факторів дозволяють підприємству вчасно реагувати на зміни у середовищі та підвищувати результативність своєї діяльності.

Для оцінки результативності діяльності підприємства використовуються різноманітні методичні підходи, серед яких: збалансована система показників, SWOT-аналіз, PEST-аналіз, аналіз п'яти сил Портера, а також системи ключових показників ефективності (KPI).

Таким чином, результати теоретичного аналізу підтверджують важливість комплексного підходу до оцінювання результативності діяльності підприємства. Систематичний аналіз економічної сутності, впливу зовнішніх і внутрішніх факторів, а також застосування сучасних методичних підходів створюють основу для розробки ефективних стратегій управління результативністю.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТОВ «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»

2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства

ТОВ "Нестле Україна" є частиною глобальної корпорації Nestlé, яка є однією з провідних у світі компаній у сфері харчової промисловості. Компанія займається виробництвом та продажем широкого асортименту продуктів харчування, включаючи продукти для дорослих і дітей, напої, кондитерські вироби, молочні продукти, каву та багато іншого.

У таблиці 2.1 наведено загальну інформацію про товариство

Таблиця 2.1

Загальна інформація про ТОВ «Нестле Україна»

Параметр	Значення
Повне найменування	Товариство з обмеженою відповідальністю Нестле Україна
Скорочена назва	Нестле Україна
Уповноважені особи	Дзанеллі Алессандро
Код ЄДРПОУ	32531437
Дата реєстрації	22.05.2003 (20 років 11 місяців)
Розмір статутного капіталу	799 965,00 грн.
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Основний вид діяльності (КВЕД)	46.90 Неспеціалізована оптова торгівля
Контактна інформація	Україна, **0, місто Київ, вул. Велика Васильківська, будинок **, Телефон: +380800500950

Джерело: Складено автором за даними підприємства

Nestlé в Україні відомий своєю високою якістю продукції та широким асортиментом продуктів, які відповідають різним смакам і потребам споживачів. Крім того, компанія активно бере участь у соціальних та екологічних ініціативах, спрямованих на покращення умов життя споживачів та збереження навколишнього середовища.

Nestlé Україна також відомий своїми програмами корпоративної відповідальності, спрямованими на підтримку місцевих громад та розвиток українського суспільства в цілому.

Компанія Nestlé була заснована в середині 60-х років XIX століття швейцарським фармацевтом Генрі Нестле (Henri Nestlé). Генрі Нестле керувала благородна та важлива мета – покласти початок вирішенню вкрай гострої на той час проблеми високої смертності немовлят внаслідок недостатнього або неправильного харчування.

Результатом досконального вивчення специфічних потреб дитячого організму стало створення інноваційного продукту для немовлят, який отримав назву *Fariene Lacte Henry Nestlé* – «Молочна мука Генрі Нестле».

Усвідомлюючи важливість торгової марки у просуванні товару на ринку, Генрі Нестле вирішив використовувати у якості торгового знаку свій сімейний герб – гніздо з птахами.

Наступними важливими етапами у розвитку Nestlé стало виведення компанією у 70-х роках XIX століття на ринок власної торгової марки згущеного молока та поява у продажу ще одного принципово нового для споживачів продукту – молочного шоколаду. Спосіб його приготування шляхом поєднання молока та какао-порошку у 1875 році винайшов Даніель Петер із міста Веве – близький друг Генрі Нестле. Він заснував власну компанію, яка швидко стала світовим лідером у виробництві шоколаду, а пізніше увійшла до складу корпорації Nestlé.

Початок Першої світової війни став серйозним випробовуванням для Nestlé: компанії все важче стає отримувати сировину для виготовлення своєї продукції, якої так потребував тогочасний ринок. Попит на молочні продукти у воєнний час залишався на надзвичайно високому рівні, чому великою мірою сприяло збільшення державних замовлень. Поступово Європу охоплює «молочний дефіцит». Щоб задовольнити зростаючі потреби знесилої війною населення, компанія купує кілька діючих фабрик у США. Під час війни фабрики

Nestlé розпродують практично усі свої запаси, обсяги продажів компанії збільшуються удвічі.

З 80-х років бізнес Nestlé починає стрімко зростати – компанія починає активно розвивати нові напрямки діяльності. У 1985 році Nestlé купує на той час найбільшого у США виробника продуктів харчування – компанію Carnation (торгова марка «Friskies»). У 1988 році до складу Nestlé увійшла британська кондитерська компанія Rowntree Mackintosh (бренд Willy Wonka). У 1997 та 1998 роках були відповідно придбані італійський концерн з виробництва мінеральної води San Pellegrino та британський виробник кормів для домашніх тварин Spillers Petfoods. У 2002 році компанія розширює свій напрямок кормів для домашніх тварин, купуючи компанію Ralston Purina. У 2005 році Nestlé стає власником грецької компанії Delta Ice Cream, а у 2006 році – компанії Dreyer's. В результаті Nestlé стає найбільшим виробником морозива в світі. У квітні 2007 року Nestlé купує виробника дитячого харчування Gerber

Історія діяльності Nestlé в Україні розпочалася у грудні 1994 року – з відкриття у Києві представництва Societe pour l'Exportation des Produits Nestlé S.A. Вже за два роки роботи компанія у Києві стала одним з найбільш рентабельних представництв Nestlé у світі.

У травні 2003 року Nestlé здійснює внутрішню „націоналізацію”: на українському ринку з'являється новий гравець – ТОВ „Нестле Україна”. Наприкінці цього ж року Nestlé S.A. купує 100% акцій підприємства „Волиньхолдінг” (ТМ „Торчин”), що дозволяє компанії стати одним з лідерів у сегменті холодних соусів. У 2010 році „Нестле Україна” знову суттєво розширює своє кулінарне портфоліо, купуючи ТОВ „Техноком” – ведучого українського виробника продуктів швидкого приготування під ТМ „Мівіна”.

На сьогоднішній день Nestlé в Україні є провідним виробником продуктів харчування. Компанія пропонує широкий асортимент продукції під такими торговими марками, як NESCAFÉ, Nesquik, Coffee-mate, Nuts, KitKat, Lion,

Purina, Gerber, „Світоч”, „Торчин” та „Мівіна”, які підтримуються великою популярністю серед споживачів.

Основними напрямками бізнесу Nestlé в Україні є кулінарія (ТМ „Торчин”), кава та напої (ТМ NESCAFÉ, Coffee-mate), кондитерські вироби (ТМ Nestlé та „Світоч”) та продукти швидкого приготування (ТМ „Мівіна”). Крім того, компанія активно працює у сегментах дитячого та спеціального харчування, виробництва кормів для домашніх тварин, готових сніданків та морозива. Підрозділ Nestlé Professional, який надає інноваційні рішення у сфері харчування поза домом, також швидко розвивається.

У рамках просування власного бренду компанія дотримується певних принципів діяльності. Як видно з рис. 2.1, дотримання Принципів діяльності Nestlé - це основа прагнення компанії до екологічної стійкості й створення спільних цінностей.

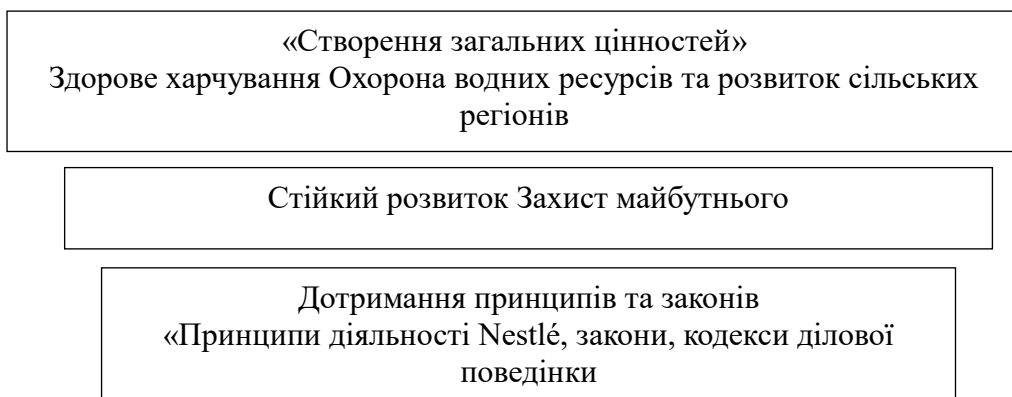

Рис. 2.1. Принципи діяльності компанії Nestlé.

Джерело: Складено автором за даними підприємства.

Nestlé акцентує увагу на оцінці свого внеску у створення цінності та визначає галузі, які мають найбільший потенціал для суспільства. Ці галузі включають здорове харчування, охорону водних ресурсів та розвиток сільських районів. Робота в цих напрямках є основою стратегії компанії та відіграє важливу роль у поліпшенні життя людей у країнах, де вона працює [56].

Тепер розглянемо в загальному вигляді організаційну структуру Nestlé (рис. 2.2).

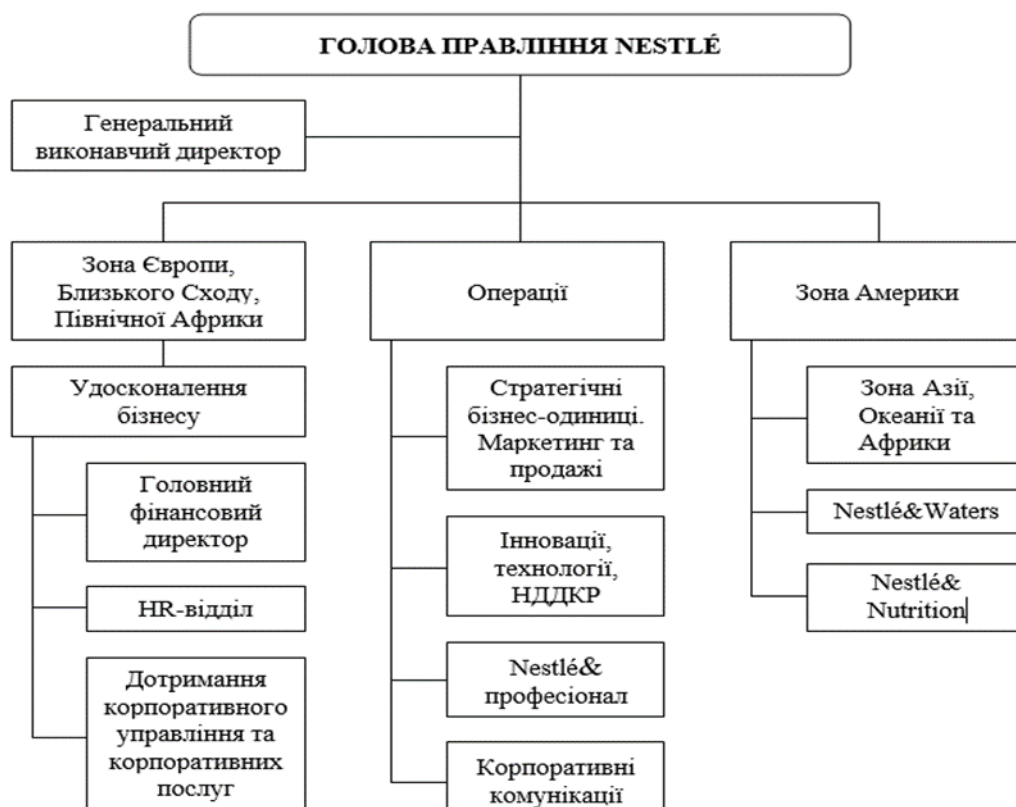

Рис. 2.2. Організаційна структура Nestlé.

Джерело: Складено автором за даними підприємства.

Організаційну структуру компанії Nestlé сформовано на географічному принципі, яким передбачена відповідальність менеджерів на місцях за ведення справ, тоді як головне керівництво утримує у своїх руках планування й контроль. Усі географічні регіони, включаючи базовий (швейцарський) ринок, є рівноправними у організаційному плані. Така організація - найбільш ефективна для корпорації.

Основною метою роботи ТОВ "Нестле Україна" є отримання фінансового прибутку. Прибуток - це ключовий показник організації. ТОВ "Нестле Україна" орієнтований на отримання максимального прибутку. Зростання прибутку в організації обумовлюється наступними чинниками: умови добробуту і розвиток хороших відносин серед персоналу; створення нових робочих місць; публічна відповідальність і імідж організації; технічна ефективність, високий рівень продуктивності праці, мінімізація витрат виробництва тощо. Крім цього, іншою метою підприємства є задоволення потреб покупців, надання консультацій щодо правильного використання продукції; створення нових робочих місць,

скорочення безробіття, забезпечення місцевого ринку якісною продукцією; розвиток соціальної структури міста та області.

До них належать добробут працівників і розвиток добрих стосунків, створення нових робочих місць, соціальна відповідальність та імідж організації, технічна ефективність, висока продуктивність праці та мінімізація виробничих витрат. Крім того, метою компанії є також реагування на потреби клієнтів і надання консультацій щодо правильного використання своєї продукції, створення нових робочих місць, зниження рівня безробіття, забезпечення якісною продукцією місцевого ринку та розвиток соціальної структури міст і регіонів.

2.2. Аналіз господарської діяльності підприємства

Аналіз господарської діяльності підприємства передбачає оцінку та аналіз наявності, стану та ефективності використання основних засобів, оборотних коштів та трудових ресурсів підприємства.

Основні засоби здійснюють ключову роль у забезпеченні ефективної діяльності підприємства, після чого вони формують виробничий потенціал. Аналіз динаміки структури основних засобів дозволяє оцінити, як змінюється склад і розподіл активів, які сприяють досягненню стратегічних цілей підприємства. У цьому питанні розглянемо зміни в структурі основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за період 2021–2023 років на основі залишкової вартості активів.

У таблиці 2.2 наведено дані про динаміку структури основних засобів за залишковою вартістю, що дозволяє встановити ключові тенденції в їхньому розподілі та оцінити вплив змін на діяльність підприємства.

Таблиця 2.2

Динаміка структури основних засобів (за залишковою вартістю) на ТОВ "Нестле Україна" за 2021-2023 роки

Групи основних засобів	Значення показника, на кінець періоду						Абсолютне відхилення,		Відносне відхилення, %		Відхилення по структурі ОЗ	
	2021		2022		2023		тис. грн.		2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	2022 до 2021	2023 до 2022				
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>
1. Виробничого призначення:	790 009	100,00	858 473	100	2 714 218	100,00	68 464	1 855 745	7,98	68,37	0	0
будівлі та споруди	202 348	25,61	278 577	32,45	677 545	24,96	76 229	398 968	27,36	58,88	6,84	-7,49
машини та обладнання	182 838	23,14	208 804	24,32	1 538 226	56,67	25 966	1 329 422	12,44	86,43	1,18	32,35
Незавершені капітальні інвестиції	72 163	9,13	45 337	5,28	100 790	3,71	-26 826	55 453	-59,17	55,02	-3,85	-1,57
земельні ділянки	733	0,09	733	0,09	733	0,03	0	0	0,00	0,00	-0,01	-0,06
інші	301 927	38,22	325 022	37,86	396 665	14,61	23 095	71 643	7,11	18,06	-0,36	-23,25
Усього	790 009	100,00	858 473	100	2 714 218	100,00	68 464	1 855 745	7,98	68,37	0	0

Джерело: Складено та розроблено автором на основі регулярної інформації про основні засоби емітента (за залишковою вартістю)

Для більшого представлення змін у структурі основних засобів підприємства за період 2021–2023 років розглянемо рис. 2.3.

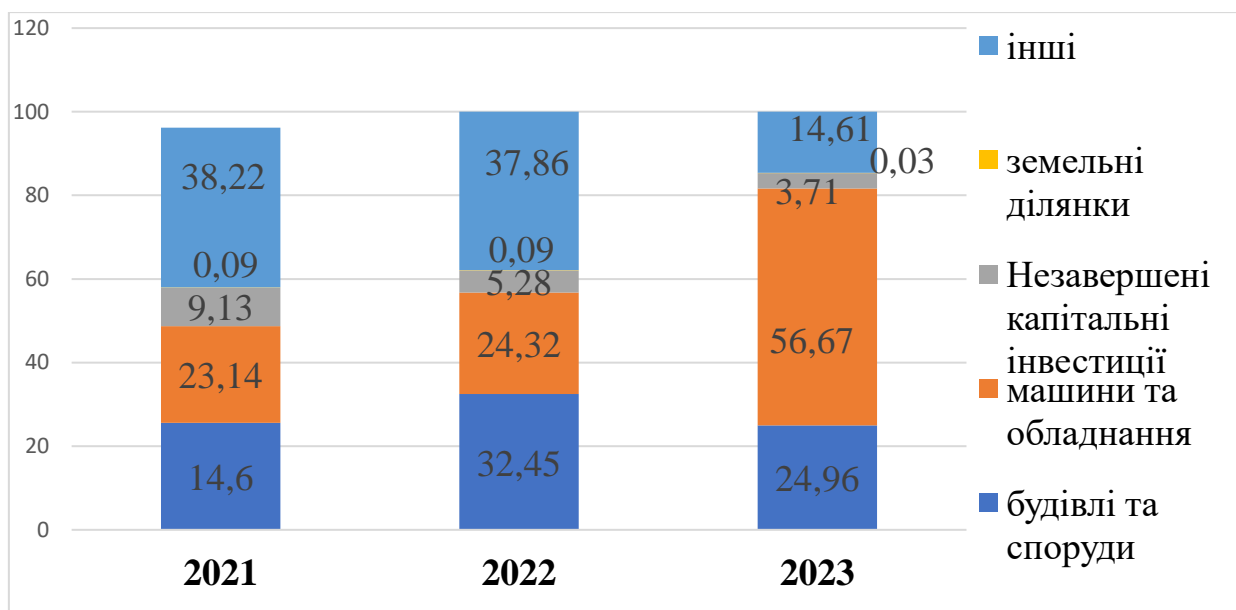

Рис. 2.3. Структура основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки

Джерело: Складено автором на основі регулярної інформації про основні засоби емітента (за залишковою вартістю)

Дані таблиці 2.2 та рисунка 2.3 дозволяють зробити висновок, що у період 2021–2023 років структура основних засобів ТОВ "Нестле Україна" зазнала суттєвих змін. З кожним роком спостерігається зростання залишкової вартості основних засобів у 2021 році було 790 009 тис. грн, у 2022 році показник становив 858 473 тис. грн, а у 2023 році 2 714 218 тис. грн, що свідчить про масштабні інвестиції підприємства, спрямовані на модернізацію та розширення виробничих потужностей. Таке зростання є свідченням стратегічного підходу компанії до посилення своєї матеріально-технічної бази, орієнтуючись на довгостроковий розвиток.

Окремі групи основних засобів продемонстрували різну динаміку. Зокрема, вартість будівель та споруд в абсолютному вираженні зростає на 475 229 тис. грн, однак їх частка у загальній структурі основних засобів дещо знизилася у 2021 році вона становила 25,61%, у 2022 році 32,45, а у 2023 році 24,96%. Це свідчить про те, що, попри інвестиції в інфраструктуру, основний акцент було

спрямовано на інших напрямках. Значні зміни зафіксовано у групі машин та обладнання, які вартісно зросли майже у вісім разів – у 2021 році вони становили 182 838 тис. грн, у 2022 році 208 804 тис. грн, а у 2023 році 1 538 226 тис. грн. Частка цієї категорії у структурі основних засобів збільшилася до 56,67%, що відображає пріоритет підприємства до технологічної модернізації виробничих процесів.

Незавершені капітальні інвестиції, навпаки, демонструють тенденцію до зменшення, як у абсолютних, так і у відносних показниках. Їхня частка у загальній структурі основних засобів скоротилася: у 2021 році вона складала 9,13%, у 2022 році - 5,28%, а у 2023 році - 3,71%. Це може свідчити про завершення основних проектів, що раніше перебували на стадії реалізації, та введення їх в експлуатацію. Водночас група "інші активи" зазнала суттєвого скорочення як у питомій вазі, так і в абсолютному вираженні, що, ймовірно, пов'язано зі списанням морально застарілих або непотрібних активів.

Таким чином, аналіз змін у структурі основних засобів ТОВ "Нестле Україна" демонструє, що компанія активно інвестує у технологічний розвиток, зосереджуючи увагу на модернізації обладнання та виробничих потужностей. Такі зміни сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, зміцненню його конкурентних позицій на ринку та створенню передумов для сталого розвитку.

Аналіз технічного стану основних засобів є числом елементів оцінки ефективності їх використання на підприємстві. У таблиці нижче представлені основні показники, що характеризують технічний стан основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки, зокрема коефіцієнт зносу та коефіцієнт придатності.

Результати аналізу наведено в таблиці 2.3, а їх графічне зображення зображено на рисунку 2.4.

**Показники технічного стану основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за
2021-2023 роки**

Показник	Нормативне значення	Значення показника			Абсолютне відхилення	
		2021	2022	2023	2022 до 2021	2023 до 2022
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт зносу ОЗ	<0,5	0,56	0,51	0,47	-0,05	-0,04
Коефіцієнт придатності	>0,5	0,43	0,48	0,52	0,05	0,04

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

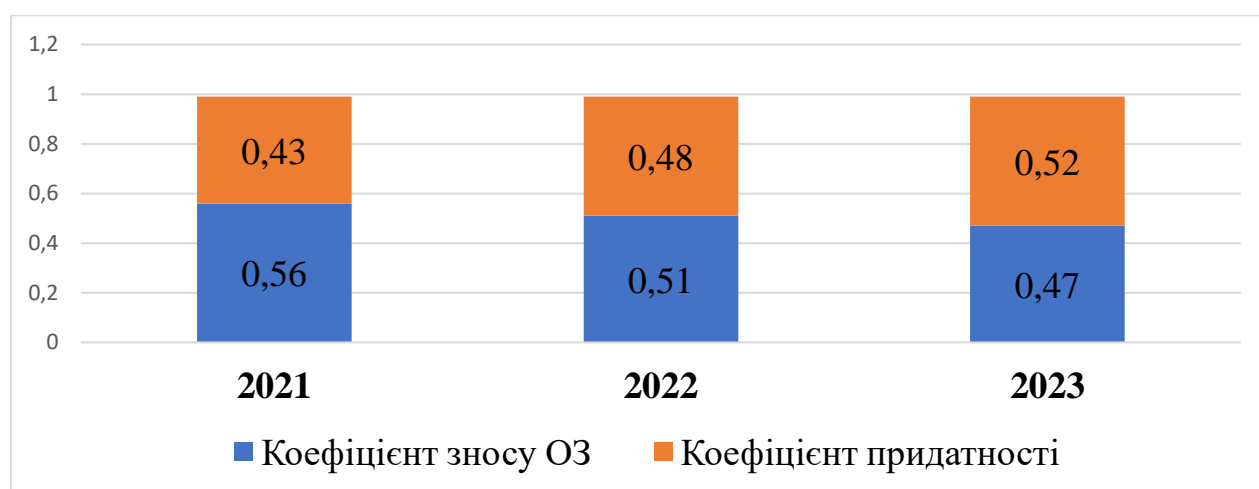

Рис. 2.4. Співвідношення коефіцієнтів придатності та зносу основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз технічного стану основних засобів, що ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки пройшов поступове підвищення показників. Таким чином, коефіцієнт зносу основних засобів знизився з 0,56 у 2021 році до 0,47 у 2023 році, що говорить про зменшення фізичного обсягу основних засобів. У той же час коефіцієнт придатності зріс з 0,43 у 2021 році до 0,48 у 2022 році, та у 2023 році до 0,52, що свідчить про підвищення рівня використання основних засобів підприємства.

На рисунку 2.4 зображено співвідношення між коефіцієнтами зносу та придатності основних засобів, яке підтверджує позитивну тенденцію покращення технічного стану основних засобів підприємства.

У таблиці 2.4 наведено аналіз структури оборотних коштів ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки, що включає дані щодо запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів, витрат майбутніх періодів та інших оборотних активів. Показано їх питомі ваги в загальній структурі оборотних активів.

На основі таблиці, яка демонструє динаміку структури оборотних коштів ТОВ "Нестле Україна" за 2021–2023 роки, можна зробити наступні висновки.

У 2022 році запаси збільшилися на 318 539 тис. грн порівняно з 2021 роком, що становить приріст на 31,21%. У 2023 році зростання склало ще 348 816 тис. грн, або 24,85% порівняно з 2022 роком. Значний внесок у це зростання забезпечили виробничі запаси, які у 2023 році зросли на 74,99% порівняно з попереднім роком, що вказує на активізацію виробничої діяльності.

Готова продукція зростала більш помірковано, збільшившись на 1 008 454 тис. грн у 2023 році порівняно з 2021 роком, що становить 5,09%. Це вказує на накопичення готової продукції, що може свідчити про уповільнення реалізації чи стратегічний підхід до формування запасів.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги протягом аналізованого періоду демонструє тенденцію до зниження. У 2023 році порівняно з 2022 роком цей показник зменшився на 410 983 тис. грн, що дорівнює 9,86%. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом скоротилася значно - на 327 тис. грн у 2022 році порівняно з 2021 роком (-86,60%) та на 317 тис. грн у 2023 році порівняно з 2022 роком (-36,78%). Це свідчить про оптимізацію податкових платежів і розрахунків. Інша поточна дебіторська заборгованість зросла у 2023 році на 97,33% порівняно з 2022 роком, що може бути пов'язано з укладенням нових угод або зміною умов співпраці з контрагентами.

Динаміка структури оборотних коштів на ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки

Показники	Значення показника						Абсолютне відхилення,		Відносне відхилення, %	
	2021		2022		2023		тис. грн.			
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Запаси:	735 810	31,09	1 054 349	27,52	1 403 165	30,65	318 539	348 816	30,21	24,85
- виробничі запаси	77 600	3,28	97 270	2,54	388 847	8,49	19 670	291 577	20,22	74,99
- готова продукція	658 210	27,81	957 079	24,98	1 008 454	22,03	298 869	51 375	31,23	5,09
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 514 163	63,97	1 679 863	43,85	1 268 880	27,72	165 700	-410 983	9,86	-32,39
Дебіторська заборгованість за розрахунками:										
- з бюджетом	2 269	0,10	1 216	0,03	889	0,02	-1 053	-327	-86,60	-36,78
- за виданими авансами	56 449	2,38	172 425	4,50	230 231	5,03	115 976	57 806	67,26	25,11
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 581	0,24	262 201	6,84	397 113	8,67	256 620	134 912	97,87	33,97
Грошові кошти та їх еквіваленти:										
- рахунки в банках	36 964	1,56	604 669	15,78	1 248 450	27,27	567 705	643 781	93,89	51,57
Витрати майбутніх періодів	10 851	0,46	19 913	0,52	23 281	0,51	9 062	3 368	45,51	14,47
Інші оборотні активи	4 776	0,20	36 610	0,96	12 093	0,26	31 834	-24 517	86,95	-202,74
Усього	2 366 863	100	3 831 246	100	4 578 238	100	1 464 383	746 992	38,22	16,32

Рисунок 2.5 ілюструє структуру оборотних коштів підприємства за три роки, що дозволяє візуалізувати зміни у співвідношенні їх основних складів.

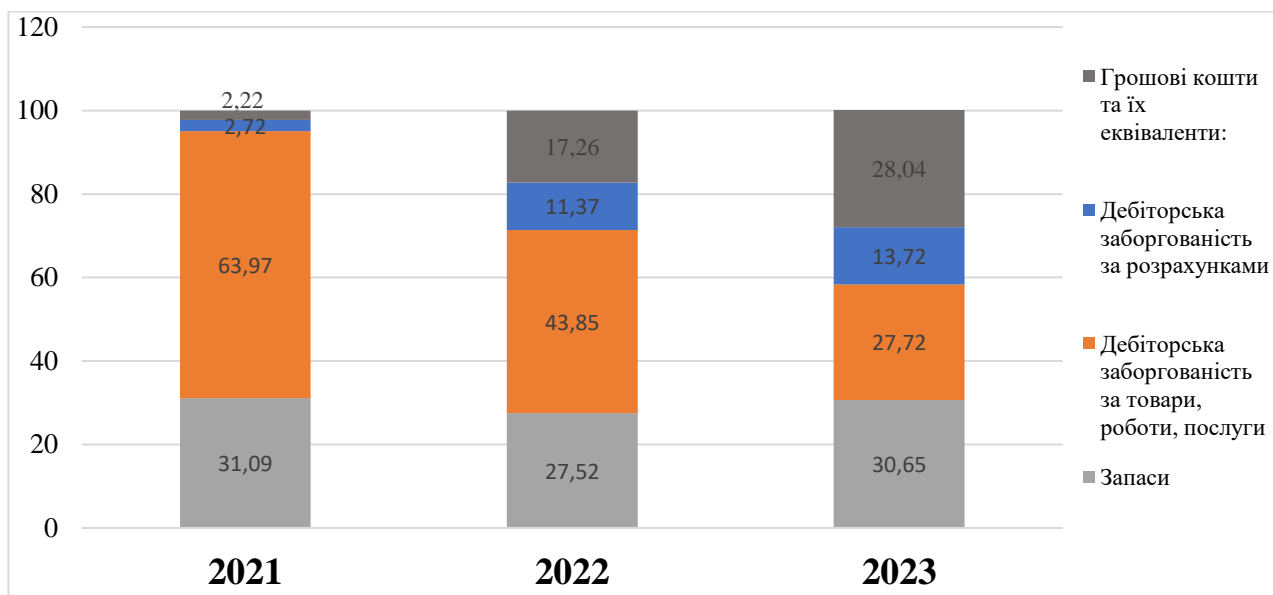

Рис. 2.5. Структура оборотних коштів ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки.

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Витрати майбутніх періодів також зростали, що може вказувати на активну підготовку до майбутніх операцій. У 2022 році цей показник збільшився на 45,51% порівняно з 2021 роком, а у 2023 році порівняно з 2022 роком збільшився на 14,47%. Інші оборотні активи у 2023 році зменшилися на 202,74% порівняно з 2022 роком, що може свідчити про оптимізацію структури оборотних коштів. Загальна сума оборотних коштів зросла у 2022 році порівняно з 2021 роком на 1 464 383 тис. грн (38,22%), а у 2023 році на 746 992 тис. грн (16,32%) порівняно з 2022 роком, що є позитивним показником фінансової стійкості підприємства.

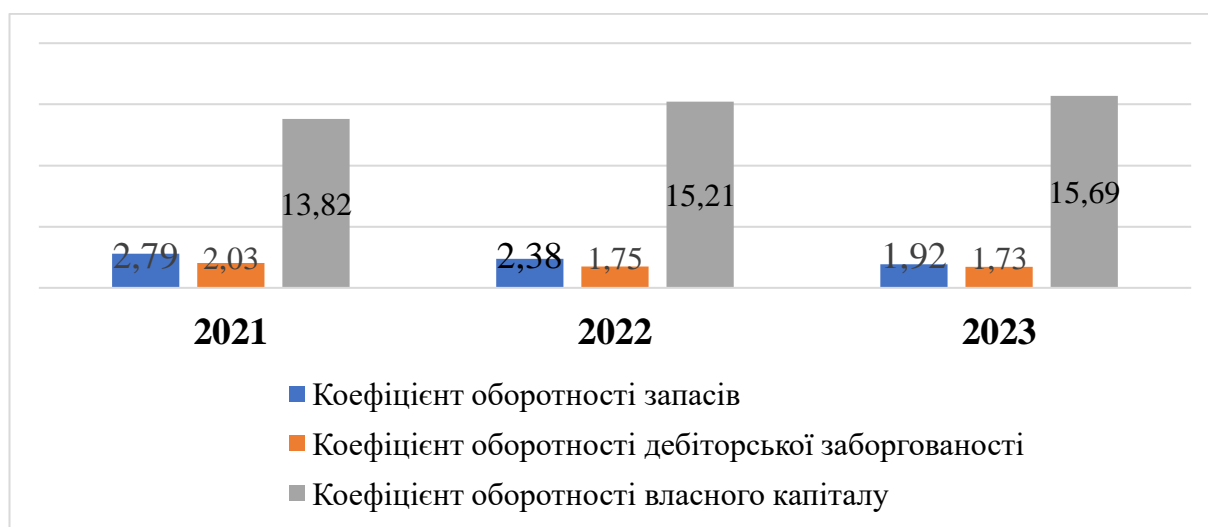
Такий аналіз демонструє зростання ефективності використання оборотних коштів ТОВ «Нестле Україна» за рахунок оптимізації дебіторської заборгованості, активного управління запасами та збільшення ліквідності.

У таблиці 2.5 наведено динаміку специфічних показників ефективності, таких як коефіцієнти оборотності запасів і дебіторської заборгованості, періоди їх обороту, а також коефіцієнти оборотності власного капіталу.

**Динаміка показників ефективності оборотності коштів ТОВ «Нестле
Україна» за 2021–2023 роки**

Показники	Значення показника			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
<i>1</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Коефіцієнт оборотності запасів	2,79	2,38	1,92	-0,41	-0,46	-17,23	-23,96
Період обороту запасів (днів)	129,03	151,26	187,50	22,23	36,24	14,70	19,33
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,03	1,75	1,73	-0,28	-0,02	-16,00	-1,16
Період погашення дебіторської заборгованості (днів)	177,34	205,71	208,09	28,37	2,38	13,79	1,14
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	13,82	15,21	15,69	1,39	0,49	9,12	3,11

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Рис. 2.6. Динаміка показників ефективності використання оборотних коштів ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Динаміка показників ефективності оборотності коштів ТОВ "Нестле Україна" за період 2021–2023 років свідчить про певні зміни в управлінні ресурсами, які вплинули як на швидкість обігу запасів, дебіторської заборгованості, так і на використання власного капіталу.

Коефіцієнт оборотності запасів поступово знижувався у 2021 році з 2,79 до 1,92 у 2023 році, що вказує на уповільнення процесу реалізації запасів. Це може свідчити про збільшення обсягів нереалізованої продукції або неефективне управління виробничими запасами.

Період обороту запасів у 2021 році становив 129,03 днів, у 2022 році 151,26 днів, у 2023 році 187,50 днів. Бачимо, що показник за досліджувані періоди зростає. Така тенденція підтверджує зниження оборотності запасів і свідчить про збільшення часу, необхідного для перетворення запасів у грошові кошти. Збільшення періоду обороту є сигналом про необхідність оптимізації виробничих і логістичних процесів.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості також демонструє спад, знизившись з 2,03 у 2021 році до 1,75 у 2022 році, та до 1,73 у 2023 році. Це вказує на збільшення строків погашення дебіторської заборгованості, що може свідчити про погіршення платіжної дисципліни клієнтів або збільшення обсягу комерційного кредитування. Період погашення дебіторської заборгованості зріс з 177,34 днів у 2021 році до 205,71 днів у 2022 році, а у 2023 році до 208,09 днів, що підкреслює затримки в отриманні коштів від клієнтів.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу ТОВ «Нестле Україна» за період 2021–2023 років демонструє позитивну динаміку. У 2021 році цей показник становив 13,82 , у 2022 році 15,21 , а у 2023 році досяг 15,69 . Абсолютне зростання у 2022 році порівняно з 2021 роком склало 1,39 пунктів (+9,12%), а у 2023 році порівняно з 2022 роком – 0,49 пунктів (+3,11%). Стабільний рівень показника говорить про те, що компанія зберігає ефективне управління капіталом, не допускаючи різких коливань у фінансовій стратегії.

Аналіз забезпечення персоналом підприємства є ключовим для оцінки його ефективності діяльності та ефективності виконання операційних завдань. У таблиці 2.6 представлена структура персоналу за виконанням діяльності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки. Окремо відмічено промислово-виробничий та непромислово-виробничий персонал, що дозволяє виявити зміни у пропорціях між основними категоріями працівників.

Таблиця 2.6

Структура персоналу за виконанням діяльності на ТОВ «Нестле Україна»

Показники	2021		2022		2023		Відхилення	
	ос	%	ос	%	ос	%	абсл, ос.	відн, %
Промислово-виробничий персонал	2084	86,58	2104	84,84	1865	85,83	-219	-10,51
Непромислово-виробничий	323	13,42	376	15,16	308	14,17	-15	-4,64
Всього	2 407	100	2480	100	2173	100	-234	-9,72

Джерело: Складено автором за даними підприємства

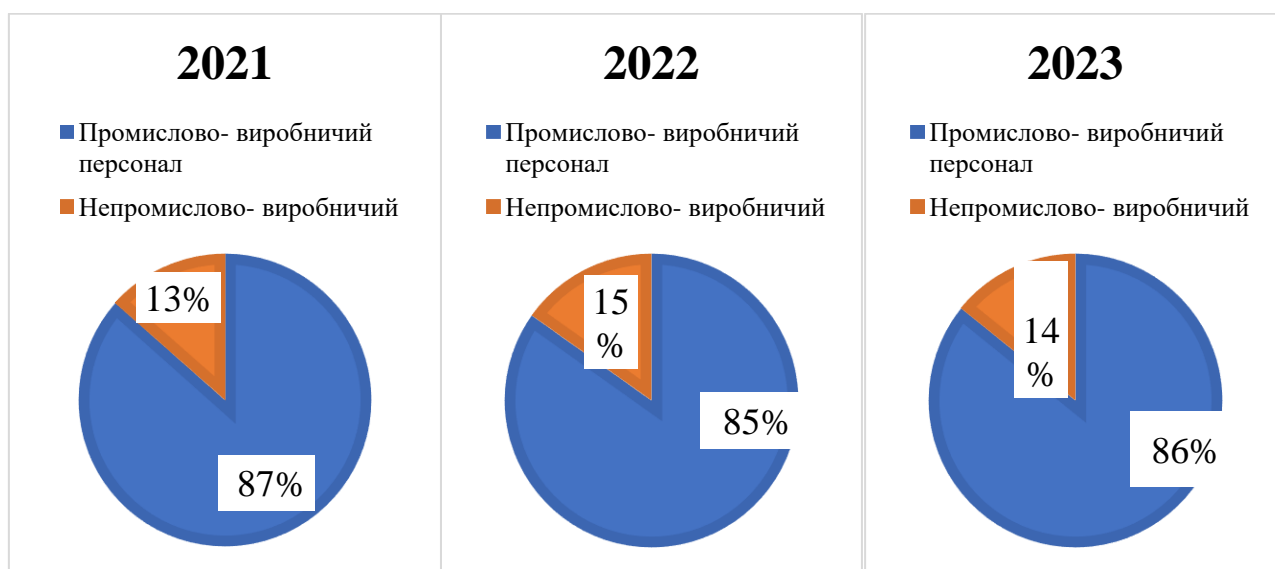

Рис. 2.7 Структура персоналу за виконанням діяльності 2021-2023 рр.

Джерело: Складено автором за даними підприємства

Аналізуючи структуру персоналу ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки, можна спостерігати поступове зменшення загальної кількості працівників підприємства. У 2021 році чисельність персоналу становила 2407 осіб, у 2022 році зросла до 2480 осіб, а у 2023 році скоротилася до 2173 осіб, що вказує на загальне зменшення кількості працівників за три роки на 234 особи, або 9,72%.

Розглядаючи структуру персоналу за виконанням діяльності, спостерігається стабільна домінуюча частка промислово-виробничого персоналу. У 2021 році ця категорія становила 86,58% (2084 особи), а в 2023 році її частка залишилася на високому рівні - 85,83% (1865 осіб). Однак, у абсолютних значеннях спостерігається скорочення чисельності працівників цієї категорії на 219 осіб, що відповідає зменшенню на 10,51%.

Непромислово-виробничий персонал, який представлений менш численною часткою працівників, демонструє трохи більшу варіативність. У 2021 році ця категорія становила 13,42% (323 особи), у 2022 році спостерігається збільшення частки до 15,16% (376 осіб), а в 2023 році кількість таких працівників знизилася до 308 осіб, або 14,17%. Таким чином, за три роки абсолютне скорочення чисельності непрофільного персоналу становило 15 осіб, що еквівалентно зниженню на 4,64%.

Загальна тенденція свідчить про оптимізацію чисельності працівників на підприємстві, що, ймовірно, пов'язано зі змінами у внутрішніх процесах, автоматизацією виробництва чи адаптацією до зовнішніх викликів.

Аналіз структури персоналу за характером виконаних функцій дозволяє оцінити збалансованість трудових ресурсів підприємства, а також виявити основні тенденції у зміні чисельності працівників. У таблиці 2.7 відображено кількість працівників різних категорій на ТОВ «Нестле Україна» за 2022–2023 роки.

Аналізуючи структуру персоналу ТОВ «Нестле Україна» за характером виконуваних функцій у 2021–2023 роках, можна виявити декілька важливих тенденцій.

Службовці у 2021 році становили 4,61% від загальної чисельності (111 осіб). У 2022 році ця частка знизилася до 4,52% (112 осіб), а у 2023 році – до 3,59% (78 осіб). Зменшення чисельності службовців на 33 особи в абсолютному

значенні за 2023 рік порівняно з 2022 роком (на 29,73%) свідчить про оптимізацію цієї категорії працівників.

Таблиця 2.7

**Структура персоналу за характером виконуваних функцій
2021-2023 роки**

Показники	Значення показника, осіб						Відхилення 2023 до 2022	
	2021		2022		2023		абсол., осіб	відн., %
	осіб	%	осіб	%	осіб	%		
<i>Чисельність всього:</i>	2 407	100	2480	100	2173	100	-234	-9,72
робітники	1842	76,52	1861	75,04	1667	76,71	-175	-9,50
службовці	111	4,61	112	4,52	78	3,59	-33	-29,73
керівники	59	2,45	60	2,42	56	2,58	-3	-5,08
спеціалісти	70	2,91	71	2,86	64	2,95	-6	-8,57
Непромисловий персонал	323	13,42	376	15,16	308	14,17	-15	-4,64

Джерело: Складено автором на основі звіту з праці

Керівники займали відносно невелику частку персоналу, протягом аналізованого періоду їхня частка залишалася стабільною (2,45% у 2021 році, 2,42% у 2022 році, 2,58% у 2023 році). У кількісному значенні чисельність керівників зменшилася на 3 особи у 2023 році порівняно з 2022 роком, що є незначним зменшенням (на 5,08%).

Спеціалісти, які займають ще меншу частку серед працівників, у 2021 році становили 2,91% (70 осіб). У 2022 році їхня частка знизилася до 2,86% (71 особа), а у 2023 році трохи зросла до 2,95% (64 особи). Абсолютне скорочення чисельності спеціалістів у 2023 році становило 6 осіб, що відповідає зниженню на 8,57%.

Такі зміни можуть бути пов'язані з технологічними удосконаленнями, автоматизацією виробничих процесів або іншими факторами, які сприяють підвищенню ефективності праці.

У таблиці 2.8 наведено динаміку показників середньооблікової чисельності персоналу, прийняття та звільнення працівників за 2022–2023 роки, а також розраховані коефіцієнти обороту та плинності кадрів.

Таблиця 2.8

Показники руху персоналу ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки

Показники	Значення показника			Відхиення	
	2021	2022	2023	Абсолютн, осіб	Відносне, %
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	2 407	2480	2173	-234	-9,72
Зараховано (прийнято), осіб	521	532	476	-45	-8,64
Вибуло (звільнено), осіб	337	345	302	-35	-10,39
у тому числі за власним бажанням, за порушення трудової дисципліни, осіб	337	345	302	-35	-10,39
Коефіцієнт обороту з прийому	0,22	0,21	0,22	0	0
Коефіцієнт обороту зі звільнення	0,14	0,14	0,14	0	0
Коефіцієнт загального обороту кадрів	0,36	0,35	0,36	0	0
Коефіцієнт співвідношення прийнятих і звільнених працівників	1,55	1,54	1,58	0,03	1,95
Коефіцієнт плинності кадрів	0,14	0,14	0,14	0	0

Джерело: Складено автором на основі звіту з праці

Отже, ми бачимо, що у 2023 році ТОВ «Нестле Україна» спостерігало зниження середньооблікової чисельності на 234 осіб (9,72%) порівняно з 2022 роком, що може свідчити про оптимізацію штату або зміни в стратегії компанії. У порівнянні з 2021 роком, чисельність зменшилася на 234 особи, що вказує на стійку тенденцію до скорочення. Зарахування працівників також знизилося на 45 осіб (8,64%) у 2023 році, в порівнянні з 2022 роком, і на 56 осіб порівняно з 2021 роком. Це може бути результатом зменшення потреби в нових кадрах або загального зниження обсягів набору.

Звільнення працівників зменшилися на 35 осіб (10,39%) у 2023 році, що може свідчити про стабільність в компанії. Порівняно з 2021 роком, кількість звільнень зменшилася на 35 осіб, що свідчить про покращення утримання персоналу. Коефіцієнт обороту з прийому та звільнення залишився майже незмінним у 2023 році, що вказує на стабільну кадрову політику. Коефіцієнт загального обороту кадрів залишався стабільним, що підтверджує збалансовану кадрову стратегію без різких коливань.

Коефіцієнт співвідношення прийнятих і звільнених працівників покращився до 1,58 у 2023 році (порівняно з 1,54 у 2022), що вказує на більш сприятливу ситуацію з набором нових працівників. Плинність кадрів залишалася стабільною (0,14), що свідчить про збереження низького рівня текучості. Загалом, компанія продовжує оптимізувати штати, але в цілому зберігає стабільність і ефективність у кадровому управлінні.

Отже, в ході аналізу основних засобів, оборотних коштів та трудових ресурсів ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки встановлено суттєве збільшення обсягів виробництва та підвищення ефективності використання основних засобів і трудових ресурсів. Скорочення середньооблікової чисельності працівників компенсувалося зростанням продуктивності праці, що демонструє підвищення інтенсивності роботи персоналу.

Зважаючи на загальне покращення фінансових і виробничих показників, підприємству слід звернути увагу на подальше вдосконалення управління трудовими ресурсами та оптимізацію оборотних коштів.

2.3. Аналіз фінансових результатів та оцінка фінансового стану підприємства

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства є важливою складовою оцінки його ефективності та конкурентоспроможності. Він дозволяє застосовувати основні тенденції у формуванні доходів і витрат, оцінювати динаміку змін показників прибутковості та розмістити слабкі місця у фінансовій політиці компанії.

У таблиці 2.9 відображені основні фінансові показники діяльності ТОВ «Нестле Україна» за період 2021–2023 років.

Таблиця 2.9

Динаміка доходів та прибутків ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки

Показник	Роки			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
1	2	3	4	6	7	8	9
Чистий дохід, тис. грн.	11054720	12164298	12554428	1109578	390 130	9,12	3,11
Валовий прибуток, тис. грн.	2995684	3640035	3103355	644 351	-536680	17,70	-17,29
Інші операційні доходи, тис. грн.	71 869	69 787	82 755	-2 082	12 968	-2,98	15,67
Інші доходи, тис. грн.	143 392	2 755	4 969	-140 637	2 214	-5104,79	44,56
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток, тис. грн.	170 153	295 985	841 486	125 832	545 501	42,51	64,83
Чистий прибуток, тис. грн.	-105825	-1545157	-821082	-1 439332	724 075	93,15	-88,19

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

На рисунку 2.8 представлена динаміка основних фінансових показників діяльності ТОВ «Нестле Україна» за період 2021–2023 років.

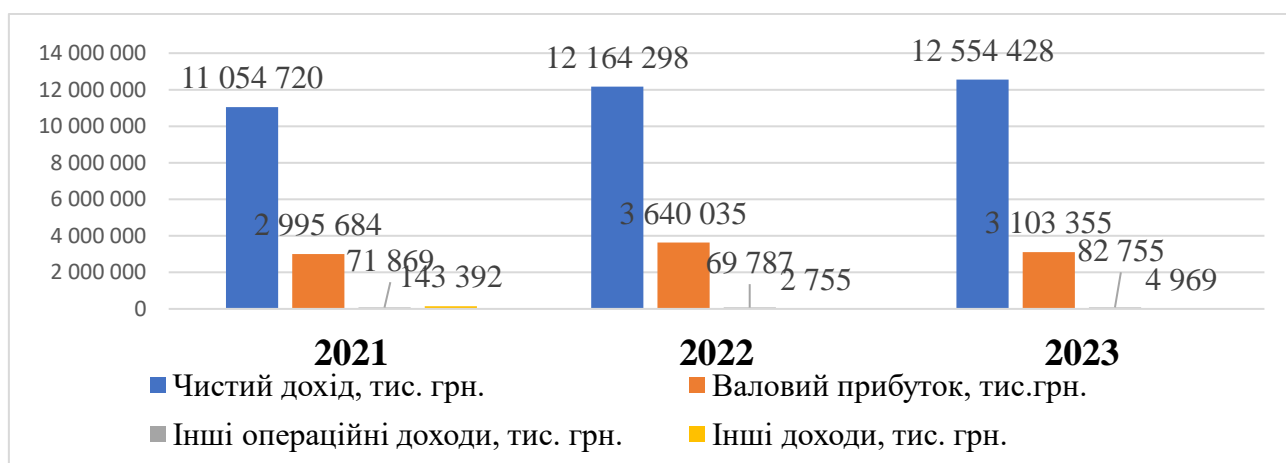

Рис. 2.8. Динаміка основних фінансових показників діяльності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємств

Динаміка доходів та прибутків ТОВ "Нестле Україна" за період 2021–2023 років свідчить про поступове зростання фінансових показників підприємства, однак зі збереженням певних труднощів у забезпеченні прибутковості. Чистий дохід підприємства зростав протягом трьох років: у 2021 році він становив 11 054 720 тис. грн, у 2022 році 12 164 298 тис. грн, а у 2023 році 12 554 428 тис. грн. Це свідчить про стабільний приріст обсягів реалізації продукції, що є позитивним сигналом для розвитку операційної діяльності.

Валовий прибуток також демонструє позитивну динаміку порівнюючи 2023 рік з 2021 роком, збільшившись із 2 995 684 тис. грн у 2021 році до 3 103 355 тис. грн у 2023 році, що становить приріст на 3,6%. Однак такий повільний темп зростання порівняно з чистим доходом може свідчити про підвищення собівартості продукції, що впливає на зниження рентабельності.

Інші доходи склали у 2021 році 143 392 тис. грн, у 2022 році 2 755 тис. грн, а у 2023 році 4 969 тис. грн. Це зменшення може вказувати на зниження доходів від неосновної діяльності або відсутність додаткових джерел доходів, які раніше підтримували фінансові результати. Фінансовий результат від операційної діяльності значно зріс: у 2021 році він становив 170 153 тис. грн, у 2022 році 295 985 тис. грн, а у 2023 році 841 486 тис. грн. Тем приросту у 2023 році в порівнянні до 2022 року склав 64,83%. Це свідчить про покращення ефективності основної діяльності підприємства та оптимізацію операційних витрат. Чистий прибуток підприємства, хоча й залишився від'ємним, але поступово демонструє тенденцію до покращення. У 2021 році чистий прибуток становив -105 825 тис. грн, у 2022 році -1 545 157 тис. грн, однак у 2023 році скоротився до - 821 082 тис. грн. Це свідчить про поступове відновлення фінансової стабільності, хоча підприємство все ще перебуває у зоні збитковості.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що ТОВ "Нестле Україна" демонструє зростання доходів і поступове покращення фінансових результатів, але збитковість залишається ключовою проблемою.

Таблиця 2.10 відображає динаміку обсягу, склад і структуру капіталу ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки.

**Динаміка обсягу, складу і структури капіталу ТОВ «Нестле Україна» за
2021–2023 роки**

Види активів	На кінець 2021 р.		На кінець 2022 р.		На кінець 2023р.	
	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%
Зареєстрований (пайовий) капітал	800	0,03	800	0,02	800	0,01
Нерозподілений прибуток	-3637794	-119,30	-5000390	-106,60	-4308180	-68,07
Довгостроковий позиковий капітал	1025624	33,63	1839595	39,22	395552	6,25
Короткостроковий позиковий капітал	5660659	185,64	7850797	167,37	10240533	161,81
Капітал - всього	3049289	100	4690802	100	6328705	100

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз даних таблиці 2.10 дозволяє зробити такі висновки.

Зареєстрований (платний) капітал, протягом 2021–2023 років залишився незмінним і становив 800 тис. грн., що говорить про стабільність базового капіталу підприємства. Нерозподілений прибуток склав: у 2021 році -3 637 794 тис. грн., у 2022 році -5 000 390 тис. грн., а у 2023 році -4 308 180 тис. грн., що свідчить про значний негативний результат, отриманий підприємством. Порівняно з 2021 роком, показник скоротився на 1 636 596 тис. грн., або на 68,07%. Це свідчить про накопичення збитків, які суттєво впливають на фінансову стабільність компанії.

Довгостроковий позиковий капітал у 2023 році зменшився до 395 552 тис. грн. до 2022 рік, що вказує на зменшення довгострокових фінансових зобов'язань підприємства. Однак, у структурі капіталу частка цього показника залишається значною, що вказує на залежність компанії від зовнішнього фінансування. Короткостроковий позиковий капітал у 2021 році склав 5 660 659 тис. грн., у 2022 році 7 850 797 тис. грн., а у 2023 році 10 240 533 тис. грн. Частка короткострокових зобов'язань у структурі капіталу збільшилася, що вказує на збільшення короткострокового фінансування.

Динаміка обсягу та структура капіталу ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки показала значну залежність підприємства від короткого позикового капіталу. Водночас зростання накопичених збитків вказує на проблеми у фінансовій стабільності, які потребують негайного рішення.

Аналіз фінансової стійкості є ключовим елементом оцінки фінансового стану підприємства, оскільки він дозволяє працювати, настільки компанія здатна покрити свої зобов'язання за рахунок власних ресурсів, а також забезпечити стабільність фінансування. У таблиці 2.11 наведено основні коефіцієнти, які характеризують фінансову стійкість ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки.

Таблиця 2.11

Показники фінансової стійкості ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки

Показник	Роки			Відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
1. Коефіцієнт автономії	0,26	0,17	0,12	-34,62	-29,41
2. Коефіцієнт фінансової залежності	2,18	2,06	1,68	-5,50	-18,45
3. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	2,96	4,79	5,73	61,87	19,65
4. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,33	0,39	0,062	18,18	-84,10
5. Коефіцієнт боргового навантаження	8345,36	12113,62	13288,61	45,15	9,70

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз даних таблиці 2.11 дозволяє зробити такі висновки.

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки показує значні зміни у структурі фінансування підприємства, що свідчить про послаблення фінансової стійкості компанії.

Коефіцієнт автономії значно знизився: у 2021 році склав 0,26, у 2022 році 0,17, а у 2023 році 0,12. Це свідчить про зменшення частки власного капіталу в загальній структурі фінансування. Відхилення від 2022 року (-29,41%) та від 2021 року (-34,62%) вказують на зростаючу залежність від зовнішніх джерел фінансування, що знижує рівень автономії компанії та може вказувати на збільшення ризиків у випадку нестабільних ринкових умов.

Коефіцієнт фінансової залежності також знизився: у 2021 році становив 2,18, у 2022 році 2,06, а у 2023 році 1,68, що є позитивним сигналом з точки зору зменшення фінансових зобов'язань компанії. Коефіцієнт маневреності власного капіталу ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки зріс із 2,96 до 5,73, що свідчить про підвищення частки оборотних активів у власному капіталі. Це може

вказувати на підвищення фінансової гнучкості, але водночас може бути наслідком скорочення власного капіталу через збитки. Для забезпечення фінансової стійкості підприємства необхідно лише підтримувати високу маневреність, а й працювати над зміцненням власного капіталу та оптимізацією боргового навантаження. Коефіцієнт фінансової стійкості вказує на істотне зниження фінансової стійкості компанії: у 2021 році становив 0,33, у 2022 році 0,39, а у 2023 році 0,062. Падіння у 2023 році порівняно до 2022 року на 84,10% свідчить про значне зменшення здатності компанії покривати свої зобов'язання за рахунок власних джерел.

Коефіцієнт боргового навантаження продовжує зростати: у 2021 році він становив 8 345,36, у 2022 році 12 113,62, а у 2023 році 13 288,61, що свідчить про збільшення боргових зобов'язань компанії. У 2022 році його значення збільшилося на 45,15% порівняно з 2021 роком, а у 2023 році збільшилося на 9,7% порівняно з 2022 роком, що свідчить про подальше зростання боргового навантаження. Це може збільшувати фінансові ризики, особливо в умовах нестабільності на ринку чи зміни фінансової політики.

Таблиця 2.12 відображає динаміку основних показників ліквідності та платоспроможності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки.

Таблиця 2.12

**Показники ліквідності та платоспроможності ТОВ «Нестле Україна»
за 2021–2023 роки**

Показник	Роки			Відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
1. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	0,42	0,49	0,45	16,67	-8,16
2. Коефіцієнти швидкої ліквідності	0,29	0,35	0,31	20,69	-11,43
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,007	0,08	0,12	1042,86	50,00
4. Чистий оборотний капітал, тис. грн	-3 293 796	-4 019 551	-5 656 431	22,03	40,72

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

На основі наданих даних, виконаємо аналіз показників ліквідності та платоспроможності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки:

Аналіз показників ліквідності та платоспроможності ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки вказує на деякі зміни в платіжному потенціалі компанії.

У 2023 році коефіцієнт поточної ліквідності (0,45) знизився на 8,16% порівняно з 2022 роком (0,49). Це вказує на незначне погіршення здатності компанії покривати свої короткострокові зобов'язання поточними активами. Проте, значення цього коефіцієнта залишається нижчим за оптимальний рівень (від 1 до 2), що може свідчити про певні ризики для платоспроможності компанії в разі непередбачених фінансових труднощів. Порівняно з 2021 роком (0,42), коефіцієнт ліквідності покращився, але це не є достатнім для стабільного фінансового становища компанії.

Коефіцієнт швидкої ліквідності також знизився на 11,43% у 2023 році (0,31) порівняно з 2022 роком (0,35), що вказує на зменшення здатності компанії швидко покривати свої зобов'язання без продажу запасів. Попри зростання цього показника порівняно з 2021 роком (0,29), зниження в останньому році підкреслює потенційні труднощі з фінансовими потоками, що можуть виникнути в умовах непередбачених витрат.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності значно зріс у 2023 році (0,12), збільшившись на 50% порівняно з 2022 роком (0,08). Це показує, що компанія зуміла покращити свою здатність негайно покривати найтерміновіші зобов'язання, маючи в наявності ліквідні активи, хоча рівень абсолютної ліквідності все ще залишається дуже низьким.

Чистий оборотний капітал компанії погіршився, зменшившись на 40,72% у 2023 році (-5 656 431). Це свідчить про збільшення дефіциту оборотного капіталу, що вказує на складнощі в управлінні короткостроковими фінансами та необхідність залучення додаткових ресурсів для забезпечення нормального функціонування компанії.

В цілому, показники ліквідності ТОВ «Нестле Україна» в 2023 році свідчать про зниження платоспроможності, що вимагає уваги до управління фінансами і більшої уваги до підтримки ліквідності для забезпечення стабільної діяльності компанії в умовах змінюваного економічного середовища.

Таким чином, для покращення фінансового стану ТОВ «Нестле Україна» необхідно зосередитися на зниженні боргового навантаження, оптимізації структури капіталу, посиленні контролю за витратами, підвищенні ефективності використання активів та реалізації заходів щодо стабілізації рентабельності.

2.4. Аналіз результативності діяльності підприємства

Аналіз результативності діяльності підприємства є важливим інструментом для оцінки результативності його функціонування та розвитку. Цей аналіз дозволяє виявити сильні та слабкі сторони компанії, а також визначити напрямки для поліпшення її фінансових результатів. Використання фінансових показників є одним із найбільш надійних методів оцінки, оскільки вони надають точну інформацію про фінансові потоки, прибутковість та здатність підприємства генерувати доходи при різних умовах економічного середовища.

Підприємства, які прагнуть досягти стабільності та успіху на ринку, повинні не лише відслідковувати зміни в своїх доходах і витратах, але й аналізувати їх взаємозв'язки, а також коригувати стратегії в залежності від отриманих результатів. Таким чином, регулярний аналіз фінансових результатів є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, що дозволяє компаніям знижувати ризики та підвищувати свою результативність.

Таблиця, яка представлена нижче, містить аналіз ключових фінансових показників підприємства за період 2021-2023 років. Ці показники включають зміну чистого доходу від реалізації продукції, собівартості, адміністративних витрат, витрат на збут, а також фінансових результатів, що дозволяє комплексно оцінити результативність діяльності підприємства в зазначеному періоді. Порівняння результатів за різні роки надає можливість виявити тенденції та відхилення, а також оцінити, як зміни в економічному середовищі та внутрішніх процесах підприємства впливають на його фінансові результати.

**Показники фінансових результатів ТОВ «Нестле Україна»
за 2021–2023 роки**

Показник	Значення показника			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	11 054720	12164298	12554428	1109578,00	390130,00	10,04	3,21
Собівартість реалізованої продукції	8059036	8524263	9451073	465227,00	926810,00	5,77	10,87
Адміністративні витрати	769770	1036404	1029276	266634,00	-7128,00	34,64	-0,69
Витрати на збут	1514193	1148670	1212999	-365523,00	64329,00	-24,14	5,60
Інші операційні витрати	613437	683262	647850	69825,00	-35412,00	11,38	-5,18
Фінансові витрати	302027	543960	486334	241933,00	-57626,00	80,10	-10,59
Інші витрати	132945	1903118	782378	1770173,00	-1120740,0	1331,51	-58,89
Інші операційні доходи	71869	69787	82755	-2082,00	12968,00	-2,90	18,58
Інші фінансові доходи	13783	57680	146676	43897,00	88996,00	318,49	154,29
Інші доходи	143392	2755	4969	-140637,00	2214,00	-98,08	80,36
Валовий прибуток	2995684	3640035	3103355	644351,00	-536680,00	21,51	-14,74
Прибуток від операційної діяльності	170153	841486	295985	671333,00	-545501,00	394,55	-64,83
Прибуток від звичайної діяльності (чистий прибуток/збиток)	-105825	-1545157	-821082	-1439332,0	724075,00	1360,11	-46,86

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз фінансових результатів ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки показує, що, незважаючи на стабільне зростання чистого доходу від реалізації продукції, компанія залишається збитковою. У 2021 році чистий дохід становив

11 054 720 тис. грн, демонструючи стабільність на той час. У 2022 році спостерігалось значне зростання доходу на 10,04%, що свідчить про збільшення обсягів продажу та розширення ринків збуту. Проте вже у 2023 році темпи зростання сповільнилися до 3,21%, що пов'язано з економічними труднощами, зниженням купівельної спроможності споживачів та зростанням конкуренції.

Разом із доходами значно зросла і собівартість реалізованої продукції. У 2021 році собівартість становила 8 059 036 тис. грн, залишаючись контрольованою. Проте у 2022 році вона збільшилася на 5,77%, а у 2023 році - ще на 10,87%. Це обумовлено подорожчанням сировини, підвищенням тарифів на енергоносії та загальним ускладненням логістичних процесів через війну в Україні. Крім того, значний вплив мала девальвація національної валюти, що підвищило вартість імпортованих компонентів, а також складність у забезпеченні безперервного виробничого процесу.

Адміністративні витрати у 2021 році були відносно стабільними та становили 769 770 тис. грн. У 2022 році вони зросли на 34,64% через збільшення витрат на управлінські процеси, аутсорсинг бізнес-функцій, адаптацію роботи компанії до нових реалій, таких як віддалена робота персоналу або розширення безпекових заходів. У 2023 році ці витрати залишилися на високому рівні, що свідчить про стійкість у цих категоріях, проте їх великий обсяг продовжує негативно впливати на прибутковість.

Фінансові витрати у 2021 році становили 302 027 тис. грн, залишаючись на контрольованому рівні. У 2022 році вони різко зросли на 80,1% через підвищення відсоткових ставок за кредитами, необхідність залучення додаткового фінансування для підтримки оборотного капіталу та значні валютні втрати. У 2023 році вони зменшилися на 10,59% за рахунок оптимізації боргового навантаження та часткового погашення кредитів. Незважаючи на це, фінансові витрати залишаються суттєвим тягарем для компанії.

Особливо значним є зростання інших витрат у 2022 році, яке склало 1331,51%. У 2021 році ці витрати були незначними (132 945 тис. грн), проте у

2022 році вони різко зросли через списування активів, втрати через війну, благодійні та соціальні ініціативи, підтримку персоналу та адаптацію до кризових умов. У 2023 році ці витрати скоротилися на 58,89%, що свідчить про стабілізацію, однак вони залишаються значними.

Валовий прибуток у 2021 році становив 2 995 684 тис. грн, демонструючи стійкість фінансової діяльності. У 2022 році цей показник зріс на 21,51%, що є позитивним сигналом і свідчить про зростання ефективності основної діяльності. Однак у 2023 році він знизився на 14,74%, що обумовлено суттєвим зростанням собівартості та інших витрат, які зменшили фінансовий результат компанії.

Інші операційні доходи у 2021 році становили 71 869 тис. грн. У 2022 році вони зменшилися на 2,9% через скорочення обсягів отриманих доходів від нестандартної діяльності, такої як оренда, продаж основних засобів або повернення заборгованостей. У 2023 році вони зросли на 18,58%, що пов'язано з активним використанням додаткових джерел прибутку, таких як компенсаційні виплати від партнерів та розширення інших операційних надходжень.

Інші фінансові доходи у 2021 році були незначними та становили 13 783 тис. грн. У 2022 році вони зросли на 318,49%, а у 2023 році - ще на 154,29%, що сприяє ефективному управлінню фінансовими активами, отриманню відсотків за депозитами, вигідним валютним операціям та фінансовим відшкодуванням. Це вказує на посилення фінансової дисципліни та підвищує ефективність використання грошових коштів.

Інші доходи у 2021 році становили 143 392 тис. грн. У 2022 році вони різко впали на 98,08% через суттєве зниження одноразових надходжень, таких як продаж активів або отримання грантів. У 2023 році вони зросли на 80,36%, проте залишаються значно нижчими, ніж у 2021 році, що негативно впливає на фінансові операції компанії.

Прибуток від операційної діяльності у 2021 році становив 170 153 тис. грн, демонструючи стабільність. У 2022 році цей показник зріс на 394,55% за рахунок процесів оптимізації та тимчасового підвищення маржинальності. У 2023 році

він знизився на 64,83% через зростання витрат, особливо собівартості та адміністративних витрат.

Внаслідок зростання витрат компанія зафіксувала збиток у 2022 році, який становив 1 545 157 тис. грн, що на 13,6 разів більше, ніж у 2021 році. У 2023 році збитки скоротилися майже вдвічі, але підприємство все ще залишається збитковим. Це свідчить про поступову стабілізацію бізнесу, оптимізацію певних витрат, але загалом фінансовий стан компанії потребує подальшого покращення.

Аналіз фінансових показників дозволив глибше оцінити чинники, які впливають на результативність діяльності ТОВ «Нестле Україна». Ми виявили, що, попри зростання доходів, ключовими проблемами залишаються високі витрати на виробництво, управління та фінансове навантаження, а також великий вплив кризових явищ. Витрати на виробництво зросли через подорожчання сировини, підвищення цін на енергоносії та ускладнення логістичних процесів, спричинених війною. Адміністративні витрати збільшилися через необхідність адаптації до нових реалій, включаючи підвищення безпеки персоналу, а фінансові витрати зросли через зростання відсоткових ставок і валютні втрати. Аналіз також виявив, що інші витрати компанії суттєво зросли у 2022 році через списання активів, благодійні ініціативи та підтримку персоналу в умовах кризи. Одним із найвагоміших факторів, що негативно впливають на фінансовий стан підприємства, є значний обсяг дебіторської заборгованості, який зменшує ліквідність компанії та обмежує її фінансові можливості. Ці фактори свідчать про необхідність оптимізації управлінських і фінансових процесів, а також про реалізацію стратегічних заходів, спрямованих на підвищення ефективності бізнесу в умовах нестабільності.

У таблиці 2.14 наведено основні показники, які характеризують ефективність використання основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки.

Показники ефективності використання основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки

Показники	Од. вимі ру	Значення показника			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
		2021	2022	2023	2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Чистий дохід від реалізації	тис. грн.	11054720	12164298	12554428	1109578	390130	9,12	3,11
Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн.	319758	360782	891264	41024	530482	11,37	59,52
Середньооблікова чисельність працівників	осіб	2407	2480	3173	73	693	2,94	21,84
Чистий прибуток	тис. грн.	-105825	-1545157	-821082	-1439332	724075	93,15	-88,19
Віддача основних засобів	грн./ грн.	34,57	33,72	14,09	-0,85	-19,63	-2,52	-139,3
Місткість основних засобів	грн./ грн.	0,03	0,03	0,07	0	0,04	0,00	57,14
Озброєність праці основними засобами	тис. грн./ ос.	132,85	145,48	280,89	12,63	135,41	8,68	48,21
Рентабельність основних засобів	%	-33,1	-428,28	-92,13	-395,18	336,15	x	x

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Для більшого представлення результатів аналізу побудовано графік (рис. 2.9), який відображає динаміку основних показників ефективності використання основних засобів.

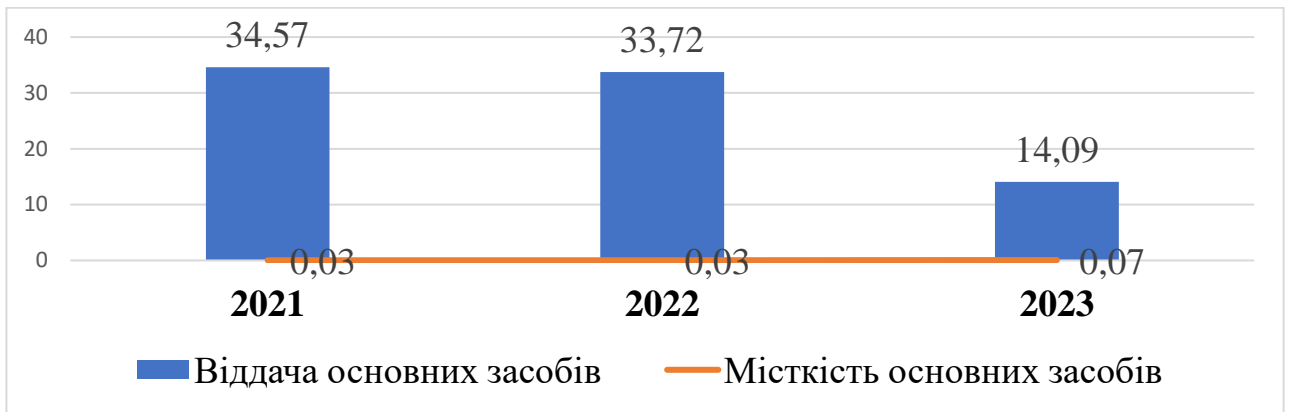

Рис. 2.9 Основні показники ефективності основних засобів ТОВ «Нестле Україна»

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз показників ефективності використання основних засобів ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки дозволив зробити наступні висновки.

Чистий дохід від реалізації поступово зростав протягом трьох років: у 2021 році складав 11 054 720 тис. грн, у 2022 році 12 164 298 тис. грн, у 2023 році до 12 554 428 тис. грн. Приріст доходу був більш значущим у 2022 році порівняно з 2021 роком (+9,12%), але у 2023 році темпи зростання суттєво знизилися (+3,11%). Середньорічна вартість основних засобів продемонструвала стрімке зростання, збільшившись із 319 758 тис. грн у 2021 році до 891 264 тис. грн у 2023 році.

Середньооблікова чисельність працівників також зазнала змін, поступово збільшуючись у 2021 році становила 2 407 осіб, у 2022 році 2 480 осіб, а у 2023 році 3 173 осіб. Приріст у 2022 році становив 2,94%, а у 2023 році 21,84%, що може бути пов'язано з розширенням виробництва або впровадженням нових напрямів діяльності.

Чистий прибуток підприємства залишався від'ємним протягом усього періоду, що свідчить про фінансові труднощі. У 2021 році чистий збиток становив -105 825 тис. грн, у 2022 році він погіршився до -1 545 157 тис. грн, що, ймовірно, було наслідком значних інвестиційних витрат. У 2023 році ситуація дещо покращилася, і збиток скоротився до -821 082 тис. грн, однак підприємство все ще не досягло фінансової стабільності.

Віддача основних засобів демонструє зниження ефективності їх використання. Якщо у 2021 році цей показник становив 34,57 грн доходу на кожну гривню основних засобів, у 2022 році він знизився до 33,72 грн, а у 2023 році він знизився до 14,09 грн, що є суттєвим спадом. Місткість основних засобів, яка є зворотним до віддачі показником, залишалася стабільною у 2021–2022 роках і становить 0,03 грн основних засобів на кожну гривню доходу, однак у 2023 році зросла до 0,07 грн основних засобів на кожну гривню доходу. Озброєність праці основними засобами зросла за три роки майже вдвічі – у 2021 році становила 132,85 тис. грн/особу, у 2022 році 145,48 тис. грн/особу, а у 2023 році 280,89 тис. грн/особу.

Рентабельність основних засобів демонструє складну динаміку. У 2021 році вона була негативною (-33,1%), у 2022 році значно погіршилася (-428,28%), що може бути наслідком значних інвестиційних витрат. У 2023 році ситуація дещо покращилася, але рентабельність залишилася від’ємною (-92,13%), що свідчить про те, що основні засоби поки що не приносять очікуваного рівня прибутковості.

У таблиці 2.15 наведено основні показники ефективності використання оборотних коштів на ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки.

Таблиця 2.15

**Показники ефективності використання оборотних коштів на ТОВ
«Нестле Україна» за 2021-2023 роки**

Показники	Од. вим	Значення показника			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
		2021	2022	2023	2022 до 2021	2023 до 2022	2022 до 2021	2023 до 2022
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн.	11054720	12164298	12554428	63148	-96995	2,4	-3,82

Продовження таблиці 2.15

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Чистий прибуток	тис. грн.	-105825	-1545157	-821082	-219220	264694	-171,2	193,6
Середньоріч на вартість оборотних коштів	тис. грн.	2334072	3099054	4207674	764982	1108620	24,7	26,35
Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	оборотів	4,74	3,93	2,98	-0,81	-0,94	-20,6	-31,55
Тривалість обороту оборотних коштів	днів	76,01	91,72	120,66	15,71	28,94	17,12	23,99
Рентабельність оборотних коштів	%	-4,53	-49,86	-19,51	-45,33	30,35	x	x
Коефіцієнт закріплення оборотних коштів	грн.	0,21	0,25	0,34	0,04	0,08	17,12	23,99

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз даних таблиці 2.15 дозволяє зробити такі висновки.

Середньорічна вартість оборотних коштів зросла на 764 982 тис. грн (+24,68%) у 2022 році порівняно з 2021 роком і ще на 1 108 620 тис. грн (+26,35%) у 2023 році. Це свідчить про значне збільшення вкладень у оборотні кошти, які могли бути спрямовані на підтримку виробництва та реалізації.

Коефіцієнт оборотності оборотних коштів має негативну динаміку. У 2021 році він становив 4,74 обороти, зменшившись до 3,93 у 2022 році та до 2,98 у 2023 році. Загальне зниження на 31,55% свідчить про зменшення швидкості обороту оборотних коштів, що може бути наслідком збільшення часу реалізації продукції. Тривалість обороту оборотних коштів, навпаки, зросла з 76,01 днів у 2021 році до 91,72 днів у 2022 році та до 120,66 днів у 2023 році, що свідчить про уповільнення обороту коштів на підприємстві. Збільшення на 23,99% у 2023 році порівняно з 2022 роком є негативною тенденцією, яка може впливати на ліквідність.

Рентабельність оборотних коштів у 2023 році залишається негативною (-19,51%), хоча в порівнянні з 2022 роком (-49,86%) спостерігається покращення. Приріст у 30,35% свідчить про поступове зменшення збитковості використання оборотних коштів. Коефіцієнт закріплення оборотних коштів також демонструє негативну динаміку. У 2021 році він становив 0,21 грн, у 2022 році зріс до 0,25 грн, а у 2023 році склав 0,34 грн. Це свідчить про те, що підприємству потрібно більше коштів для забезпечення кожної гривні реалізації, що може бути пов'язано зі зростанням витрат.

Узагальнюючи, підприємство має певні позитивні зрушення, зокрема скорочення збитків та зростання вкладень в оборотні кошти. Однак уповільнення оборотності коштів, збільшення тривалості їх обороту та зниження рентабельності є викликами, які потребують подальшої оптимізації управління фінансами та бізнес-процесами.

У таблиці 2.16 представлені показники продуктивності праці, трудомісткості та обсягів виробничої продукції на ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки.

Таблиця 2.16

Показники ефективності використання промислово-виробничого персоналу ТОВ «Нестле Україна» за 2021-2023 роки

Показники	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення (%)	
				2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
Обсяг виробленої продукції, тис. грн.	11054720	12164298	12554428	1109578	390130	10,04	3,21
Середньо-облікова чисельність ПВП, осіб	2407	2480	2173	73	-307	3,03	-12,38
Продуктивність праці (виробіток), тис.грн./особу	4592,74	4904,96	5777,46	312,22	872,50	6,80	17,79
Трудомісткість, люд.год./тис. грн.	0,636	0,595	0,505	-0,04	-0,09	-6,45	-15,13

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз показників ефективності використання промислово-виробничого персоналу ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки свідчить про суттєві зміни, що відбулися у виробничій діяльності компанії.

По-перше, обсяг виробленої продукції за аналізований період зріс: у 2021 становить 11 054 720 тис. грн, у 2022 році 12 164 298 тис. грн, а у 2023 році 12 554 428 тис. грн. Приріст у 2022 році в порівнянні до 2021 року становить на 1 109 578 тис. грн або 10,04%, а у 2023 році в порівнянні до 2022 року становить на 390 130 тис. грн або 3,21%. Такий результат демонструє позитивну динаміку у виробництві, що, ймовірно, зумовлено покращенням управління виробничими процесами, підвищенням ефективності використання ресурсів та впровадженням нових технологій.

Середньооблікова чисельність промислово-виробничого персоналу у 2021 році становила 2 407 осіб, а у період з 2022 року порівняно до 2023 року - скоротилася на 307 осіб або на 12,38% – з 2 480 осіб у 2022 році до 2 173 осіб у 2023 році. Зниження чисельності працівників може свідчити про оптимізацію структури персоналу, впровадження автоматизації та підвищення кваліфікації працівників.

Продуктивність праці, яка визначається як обсяг виробленої продукції на одного працівника, зросла: у 2021 році вона становить 4 592,74 тис. грн/особу, у 2022 році 4 904,96 тис. грн/особу, а у 2023 році 5 777,46 тис. грн/особу. Приріст продуктивності праці у 2022 році порівняно до 2021 року склав 312,22 тис. грн/особу або 6,80%, а у 2023 році порівняно до 2022 року склав 872,5 тис. грн/особу або 17,79%. Це свідчить про суттєве підвищення ефективності використання трудових ресурсів, що, ймовірно, досягнуто за рахунок технологічних інновацій.

Трудомісткість виробництва, яка показує витрати праці на одиницю продукції, знизилася з 0,636 люд.год./тис. грн у 2021 році до 0,595 люд.год./тис. грн у 2022 році, а також з 0,595 люд.год./тис. грн у 2022 році до 0,505 люд.год./тис. грн у 2023 році, що є зменшенням на 6,45% у 2022 році порівняно

до 2021 року та на 15,13% у 2023 році порівняно до 2022 року. Це ще раз підтверджує підвищення ефективності виробничих процесів і використання робочої сили.

Таким чином, за період 2021–2023 років ТОВ «Нестле Україна» досягло значного прогресу у використанні промислово-виробничого персоналу.

Рентабельність підприємства є одним із ключових показників ефективності його діяльності, який характеризує здатність генерувати прибуток у відношенні до використаних ресурсів. У таблиці 2.17 наведено аналіз показників рентабельності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки. На рисунку 2.11 представлена динаміка цих показників, що дозволяє наочно оцінити зміни у фінансовій ефективності підприємства за аналізований період.

Таблиця 2.17

Показники рентабельності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки

Показник	Роки			Абсолютне відхилення	
	2021	2022	2023	2022 до 2021	2023 до 2022
1. Рентабельність активів (за прибутком до оподаткування), %	-3,52	-39,93	-14,78	-36,41	25,15
2. Рентабельність активів (за чистим прибутком), %	-3,52	-39,93	-14,78	-36,41	25,15
3. Рентабельність власного капіталу (за прибутком до оподаткування), %	2,84	35,77	17,81	32,93	-17,96
4. Рентабельність операційної діяльності, %	1,54	6,92	2,36	5,38	-4,56
5. Рентабельність продукції, %	27,11	29,92	24,72	2,81	-5,2
6. Рентабельність підприємства, %	-0,96	-12,7	-6,54	-11,74	6,16

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

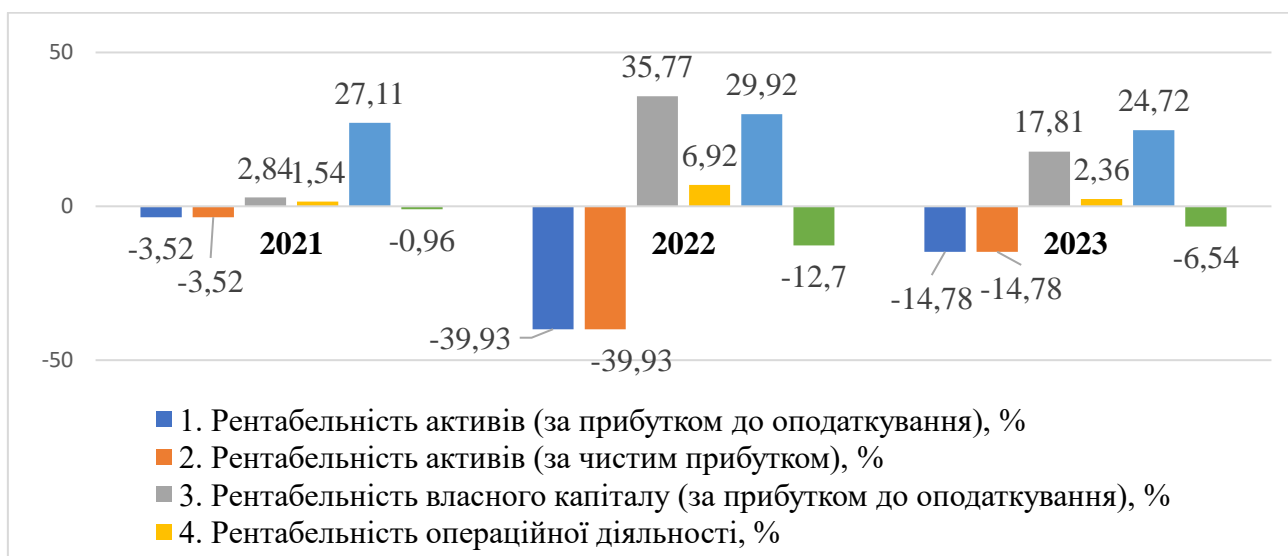

Рис. 2.10 Динаміка показників рентабельності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки

Джерело: Складено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Аналіз рентабельності є одним із ключових етапів оцінки результативності діяльності підприємства. Показники рентабельності відображають ефективність використання ресурсів, прибутковість діяльності та здатність підприємства генерувати дохід на вкладені активи та капітал. Оцінка рентабельності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки свідчить про значні коливання цих показників, які пов'язані із внутрішніми та зовнішніми факторами.

Рентабельність активів (за прибутком до оподаткування та чистим прибутком) у 2021 році становила -3,52%, що вказує на збитковість підприємства. У 2022 році цей показник різко знизився до -39,93%, що свідчить про суттєві проблеми з прибутковістю, зумовлені значним зростанням витрат. У 2023 році рентабельність активів покращилася до -14,78%, що демонструє певне зниження збитковості. Поліпшення на 25,15 п.п. у 2023 році свідчить про початок стабілізації фінансового стану, однак негативне значення вказує на потребу у подальших заходах щодо підвищення ефективності використання активів.

Рентабельність власного капіталу (за прибутком до оподаткування) показує ефективність використання капіталу власників. У 2021 році показник був позитивним (2,84%), однак у 2022 році зріс до 35,77%, що пов'язано зі значним збільшенням доходів у відношенні до власного капіталу. У 2023 році рентабельність власного капіталу знизилася до 17,81%, що є наслідком зменшення прибутковості.

Зменшення цього показника на 17,96 п.п. свідчить про те, що підприємству необхідно покращувати стратегії використання власного капіталу.

Рентабельність операційної діяльності демонструє, наскільки ефективно підприємство заробляє прибуток від своєї основної діяльності. У 2021 році цей показник був на рівні 1,54%, у 2022 році зріс до 6,92% завдяки оптимізації витрат і зростанню доходів. Однак у 2023 році він знизився до 2,36% через зростання собівартості та витрат. Таке зниження на 4,56 п.п. свідчить про необхідність оптимізації операційних процесів.

Рентабельність продукції залишалася на високому рівні протягом усіх трьох років. У 2021 році вона становила 27,11%, у 2022 році зросла до 29,92%, що є позитивним результатом. Проте у 2023 році показник знизився до 24,72%. Це зниження на 5,2 п.п. вказує на погіршення маржинальності продукції, що може бути наслідком зростання собівартості та інфляційних процесів.

Рентабельність підприємства у 2021 році становила -0,96%, що свідчить про збитковість. У 2022 році цей показник ще більше знизився до -12,7%. У 2023 році спостерігається часткове покращення до -6,54%, що свідчить про поступову стабілізацію. Збільшення показника на 6,16 п.п. у 2023 році є позитивним сигналом, але підприємство все ще залишається у зоні збитковості.

Аналіз рентабельності ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки показав, що підприємство працює в умовах значного навантаження на фінансові ресурси. Хоча в 2023 році спостерігалось певне покращення рентабельності активів і підприємства, загальна динаміка вказує на збитковість діяльності, яка потребує активних управлінських дій. Зменшення рентабельності продукції та операційної діяльності свідчить про необхідність зниження витрат і підвищення ефективності операцій. Поліпшення цих показників у майбутньому дозволить стабілізувати фінансовий стан і підвищити ефективність використання ресурсів підприємства.

Для ТОВ «Нестле Україна» проведення SWOT-аналізу в межах оцінки результативності діяльності є необхідним, адже він дає змогу систематизувати отримані дані, узагальнити результати фінансового аналізу та визначити ключові фактори, що сприяють або стримують розвиток підприємства. Це дозволяє підприємству не лише оцінити поточний стан, а й сформувати основу для прийняття

стратегічних рішень, спрямованих на покращення ефективності діяльності в майбутньому.

Таблиця 2.17 надає узагальнені результати SWOT-аналізу діяльності ТОВ «Нестле Україна» за аналізований період.

Таблиця 2.17

SWOT-аналіз діяльності ТОВ «Нестле Україна»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Потужний бренд із високою репутацією на ринку.	1. Залежність від імпортової сировини, що підвищує витрати.
2. Широкий асортимент продукції.	2. Висока собівартість продукції, що знижує рентабельність.
3. Глобальна підтримка та доступ до міжнародних ресурсів.	3. Негативний фінансовий результат та низька рентабельність активів.
4. Високий рівень інвестицій у модернізацію виробництва.	4. Зниження ефективності використання оборотних коштів.
5. Активна соціальна відповідальність і екологічні ініціативи.	5. Нестабільність у динаміці прибутковості.
Можливості	Загрози
1. Розширення асортименту та вихід на нові ринки.	1. Зростання вартості сировини та енергоносіїв.
2. Використання сучасних технологій для підвищення продуктивності.	2. Конкуренція з іншими міжнародними та локальними виробниками.
3. Залучення нових інвестицій для розвитку інноваційних продуктів.	3. Зниження купівельної спроможності споживачів.
4. Поглиблення локалізації виробництва для зменшення витрат.	4. Макроекономічна нестабільність та інфляційні ризики.
5. Посилення маркетингових стратегій для завоювання лояльності споживачів.	5. Жорсткіші регуляторні вимоги та екологічні стандарти.

Джерело: Складено на основі інформації з офіційного сайту ТОВ «Нестле Україна»

SWOT-аналіз діяльності ТОВ «Нестле Україна» дозволив узагальнити сильні та слабкі сторони компанії, а також окреслити зовнішні фактори, які створюють можливості та загрози для її подальшого розвитку.

Матриця стратегічних та тактичних дій є логічною продовженням проведеного SWOT-аналізу для ТОВ «Нестле Україна». Вона дозволяє ідентифікувати та систематизувати шляхи розвитку підприємства, враховуючи його сильні сторони, слабкі місця, зовнішні можливості та загрози. Застосування такої матриці дає можливість виробити комплексну стратегію, що забезпечує

підвищення конкурентоспроможності, стабільності та ефективності діяльності підприємства.

Аналіз матриці стратегічних та тактичних можливостей ТОВ «Нестле Україна» демонструє, що компанія має значний потенціал для розвитку своїх сильних сторін, таким як висока репутація бренду, диверсифікація продукції та адаптивність до змін ринкового середовища.

Проведений SWOT-аналіз та побудова матриці стратегічних і тактичних можливостей дозволяють зробити такі висновки щодо стану та перспектив розвитку ТОВ «Нестле Україна».

Таблиця 2.18

Матриця стратегічних та тактичних можливостей ТОВ «Нестле Україна» на основі SWOT-аналізу

Фактори SWOT	Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
Можливості (O)	<p>Стратегії SO (Максимізація сильних сторін):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання потужного бренду для завоювання нових ринків. 2. Інвестиції в інноваційні продукти та маркетингові стратегії для розширення асортименту. 3. Впровадження сучасних технологій для підвищення продуктивності та зниження собівартості. 	<p>Стратегії WO (Подолання слабких сторін через можливості):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Локалізація виробництва для зменшення залежності від імпортової сировини. 2. Оптимізація витрат за рахунок впровадження новітніх технологій. 3. Розробка нових продуктів для покращення рентабельності та збільшення прибутковості.
Загрози (T)	<p>Стратегії ST (Використання сильних сторін для протидії загрозам):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання глобальної підтримки та міжнародних ресурсів для подолання впливу макроекономічної нестабільності. 2. Розробка стійких бізнес-моделей для мінімізації впливу конкуренції та регуляторних змін. 3. Активна соціальна відповідальність для покращення іміджу та підтримки лояльності споживачів. 	<p>Стратегії WT (Мінімізація слабких сторін для подолання загроз):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка антикризових заходів для зниження впливу інфляційних ризиків. 2. Перегляд операційних процесів для зменшення витрат і підвищення ефективності. 3. Впровадження нових підходів до управління оборотними коштами для підвищення ліквідності.

Джерело: Складено на основі інформації з офіційного сайту ТОВ «Нестле Україна»

ТОВ «Нестле Україна» володіє значним потенціалом завдяки глобальному бренду Nestlé, високій впізнаваності серед споживачів та широкому асортименту продукції. Сильна позиція на ринку, інвестиції в інновації та сучасні технології, а також міжнародна підтримка компанії створюють передумови для подальшого розвитку. Використання сучасних методів управління та маркетингових стратегій забезпечує компанії конкурентоспроможність на українському ринку навіть у складних економічних умовах.

Основними слабкими сторонами компанії є залежність від імпортової сировини, що підвищує собівартість продукції, а також високе боргове навантаження, яке впливає на фінансову стійкість. Незважаючи на значний обсяг інвестицій у модернізацію, підприємству все ще необхідно оптимізувати витрати та підвищити рентабельність. Негативні показники рентабельності свідчать про те, що компанія не завжди ефективно використовує свої ресурси для отримання прибутків.

Для ТОВ «Нестле Україна» існують численні можливості для подальшого зростання. Серед них:

Розширення ринків збуту завдяки зміцненню експортного потенціалу та завоюванню нових сегментів на внутрішньому ринку. Інноваційні продукти та технології: розробка нових продуктів із фокусом на здорове харчування, дитячі продукти та екологічну упаковку. Підтримка соціальних ініціатив: реалізація проектів у сфері сталого розвитку дозволяє покращити імідж компанії та підвищити лояльність споживачів. Компанія має можливість знижувати залежність від зовнішніх джерел фінансування завдяки оптимізації фінансових потоків, підвищенню ефективності управління оборотними коштами та вдосконаленню управління витратами.

Основні загрози для компанії включають макроекономічну нестабільність, високий рівень конкуренції на ринку та зміни у регуляторному середовищі. Крім того, значний вплив на фінансові результати мають інфляція, валютні ризики та

висока вартість енергоресурсів. Нестабільність у постачанні сировини та коливання попиту можуть створити додаткові труднощі.

Стратегії розвитку, що базуються на сильних сторонах (SO): Компанія має можливість використовувати свій бренд, досвід та інноваційний потенціал для завоювання нових ринків та впровадження інноваційних рішень. Інвестиції в нові технології, продукти та екологічність можуть стати ключем до зміцнення позицій на ринку.

Подолання слабких сторін за допомогою можливостей (WO): Локалізація виробництва може значно знизити собівартість продукції та зменшити залежність від імпортової сировини. Активне впровадження енергозберігаючих технологій та автоматизація процесів дозволить оптимізувати витрати та підвищити рентабельність.

PEST-аналіз виступає важливим інструментом для оцінки зовнішніх факторів, які впливають на результативність діяльності підприємства. Для ТОВ «Нестле Україна» такий аналіз дозволяє врахувати зовнішні умови, що формують як можливості, так і загрози для досягнення стратегічних цілей. Вивчення політичних, економічних, соціальних і технологічних аспектів допомагає оцінити, наскільки ефективно компанія використовує наявні ресурси для досягнення бажаних результатів, а також виявити способи підвищення результативності в умовах змінного середовища.

Результати PEST-аналізу підтвердили значний вплив зовнішніх факторів на результативність діяльності ТОВ «Нестле Україна». Політичні фактори, такі як регулювання харчової промисловості, митна політика та економічні санкції, прямо впливають на здатність компанії підтримувати стабільність операційної діяльності та досягати запланованих результатів. Нестабільність військово-політичного середовища підкреслює необхідність гнучкого підходу до управління ризиками, що може сприяти збереженню стабільності ключових показників.

PEST-аналіз ТОВ «Нестле Україна»

Фактори	Опис	Вплив
Політичні (P)	<ul style="list-style-type: none"> - Податкова політика України, особливо ставки податку на прибуток. - Митна політика та регулювання імпорту/експорту. - Зміни у законодавстві щодо харчової промисловості та сертифікації продуктів. - Військово-політична ситуація, яка впливає на стабільність бізнесу. 	Середній, негативний
Економічні (E)	<ul style="list-style-type: none"> - Інфляційні процеси та їхній вплив на купівельну спроможність. - Курс валют, який впливає на собівартість імпортової сировини. - Висока вартість кредитних ресурсів. - Загальний економічний спад унаслідок війни. 	Високий, негативний
Соціальні (S)	<ul style="list-style-type: none"> - Попит на здорові та органічні продукти. - Зміна споживчих уподобань, орієнтація на якість та знижки. - Скорочення доходів населення через економічну кризу. - Зростання значення корпоративної соціальної відповідальності. 	Високий, позитивний
Технологічні (T)	<ul style="list-style-type: none"> - Інновації у виробництві харчових продуктів. - Діджиталізація процесів (CRM-системи, автоматизація логістики). - Розвиток онлайн-каналів продажу. - Використання сучасного обладнання для підвищення енергоефективності. 	Високий, позитивний

Джерело: Складено на основі інформації з офіційного сайту ТОВ «Нестле Україна»

Економічні фактори, зокрема інфляція, зниження купівельної спроможності населення та валютні коливання, безпосередньо впливають на фінансові результати компанії. Однак, адаптація до цих викликів через оптимізацію витрат, локалізацію постачань і розвиток нових сегментів ринку дозволяє покращити економічну результативність навіть в умовах кризи.

Соціальні тенденції, зокрема підвищений інтерес до здорового способу життя та вимогливість споживачів до якості продукції, створюють можливості для зміцнення ринкових позицій компанії. Врахування цих аспектів у стратегії розвитку допомагає не лише підтримувати обсяги реалізації, але й підвищувати ефективність маркетингових активностей та залучати нових клієнтів.

Технологічні фактори, як-от впровадження автоматизації, цифрових технологій у виробництві та маркетингу, сприяють підвищенню продуктивності

праці, оптимізації процесів і зниженню витрат. Це безпосередньо впливає на результативність діяльності, забезпечуючи досягнення кращих фінансових і операційних показників.

Отже, PEST-аналіз підтвердив, що результативність ТОВ «Нестле Україна» значною мірою залежить від здатності адаптуватися до зовнішніх умов. Компанія має активно інтегруватися в економічні, соціальні та технологічні тенденції, зберігаючи конкурентоспроможність і підвищуючи ефективність використання ресурсів. Завдяки цьому ТОВ «Нестле Україна» зможе досягти високих результатів, попри виклики, які диктує зовнішнє середовище.

Важливим аспектом оцінки результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна» є аналіз сильних і слабких сторінок компанії в порівнянні з основними конкурентами. Такий аналіз дозволяє ідентифікувати переваги підприємства на ринку, а також конкурентів, які можуть обмежувати його подальший розвиток (табл. 2.20).

Сильні та слабкі сторони ТОВ «Нестле Україна» в порівнянні з конкурентами

Аспект	Сильні сторони ТОВ «Нестле Україна»	Слабкі сторони ТОВ «Нестле Україна»	Основні конкуренти
Впізнаваність бренду	Міцна асоціація з міжнародними стандартами, давня присутність на ринку.	Менш активна реклама порівняно з «Рошен» та «Кондитерською корпорацією АВК».	Кондитерська корпорація «ROSHEN» Компанії «АВК» Корпорація «Конті»
Якість продукції	Відповідність міжнародним стандартам якості та широкий асортимент продукції, включаючи інноваційні лінії здорового харчування.	Висока собівартість продукції впливає на цінову політику.	
Асортимент	Широкий асортимент молочних, кондитерських та інших продуктів харчування.	Відсутність унікальних пропозицій у висококонкурентних нішах, таких як преміальні десерти.	
Інноваційний розвиток	Високий рівень впровадження нових технологій і продуктів відповідно до вимог ринку.	Обмежена адаптація інновацій для місцевого споживача.	
Розподіл	Розгалужена торгова мережа, що охоплює більшість регіонів України.	Відсутність доступу до деяких ринкових ніш (наприклад, екологічно чисті фермерські продукти).	

Джерело: Складено на основі аналізу відкритих даних з офіційних сайтів конкурентів та маркетингових звітів.

Проведений аналіз сильних і слабких сторінок ТОВ «Нестле Україна» в порівнянні з основними конкурентами показав високий рівень конкурентоспроможності компанії, що базується на впізнаваності бренду, якості продукції та широкій дистрибуційній мережі. Водночас компанія стикається з викликами, пов'язаними з високими витратами та обмеженою адаптацією інновацій до потреб локального ринку інновацій.

Висновки до розділу 2

У результаті проведеного аналізу фінансово-господарської діяльності ТОВ «Нестле Україна» встановлено позитивну динаміку обсягів виробництва та зростання продуктивності праці у 2021–2023 роках. Аналіз господарської діяльності підприємства продемонстрував загальну позитивну динаміку розвитку, зокрема в контексті зростання обсягів виробництва та реалізації продукції. Основним напрямом діяльності залишається виробництво харчових продуктів для дорослих і дітей, що створює міцну базу для подальшого розширення ринкових позицій підприємства.

Дослідження фінансових результатів виявило нестабільність динаміки рентабельності, що свідчить про потребу в оптимізації управлінських рішень у сфері витрат та ціноутворення. Разом із тим, позитивним моментом є зростання показника використання основних засобів, який демонструє ефективність управління цим компонентом активів. Це створює передумови для подальшого оновлення та модернізації виробничих потужностей.

Аналіз оборотних коштів засвідчив, що їх загальна сума зростала з кожним роком, а найбільшу частку займала дебіторська заборгованість (63% у 2021 році). Водночас спостерігалася позитивна тенденція до її зменшення, що стало наслідком більш ефективного управління фінансовими ресурсами. Цей результат сприяв підвищенню рівня ліквідності та фінансової стабільності підприємства, зокрема за рахунок зростання залишків коштів на рахунках у банках.

На основі проведеного аналізу можна запропонувати такі рекомендації для вдосконалення діяльності підприємства: зниження рівня дебіторської заборгованості; підвищення рентабельності через удосконалення структури витрат та впровадження інноваційних підходів до ціноутворення; розвиток програми модернізації основних засобів, що дозволить збільшити продуктивність та зменшити витрати на обслуговування обладнання.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ЗРОСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»

3.1. Напрями зростання результативності діяльності підприємства

Для покращення результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна» необхідно проаналізувати основні проблеми, які впливають на ефективність компанії, і запропонувати відповідні рішення. Таблиця нижче систематизує основні проблеми, можливі рішення та очікувані результати, що допоможуть компанії забезпечити стабільний розвиток, підвищити рентабельність та зміцнити свої ринкові позиції.

Таблиця 3.1

Шляхи покращення результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна»

№	Назва заходу	Опис заходу	Очікуваний результат
1	Програма "Оптимізація постачання"	Провести аудит ланцюгів постачання, укласти довгострокові угоди з локальними постачальниками сировини, зменшити залежність від імпортних ресурсів.	Скорочення витрат на логістику, стабільність постачання сировини, зменшення впливу валютних ризиків.
2	Впровадження факторингового фінансування	Використання факторингу для підвищення ліквідності підприємства, зниження дебіторської заборгованості та покращення грошових потоків.	Покращення фінансової стабільності, прискорення оборотності коштів, зменшення ризиків неплатежів.
3	Програма "Енергоефективність у виробництві"	Встановлення енергозберігаючого обладнання, модернізація технологічних ліній, впровадження моніторингу енергоспоживання та зниження його втрат.	Зниження енергетичних витрат, зменшення собівартості продукції, підвищення екологічності виробництва.

4	Підвищення кваліфікації персоналу	Організація навчальних програм для працівників, створення системи стимулювання за досягнення КРІ, залучення експертів для вдосконалення процесів.	Збільшення продуктивності праці, підвищення кваліфікації персоналу, зменшення плинності кадрів.
5	Програма "Оптимізація фінансових витрат"	Проведення рефінансування кредитів за вигіднішими умовами, оптимізація боргового навантаження, розробка плану поступового скорочення зобов'язань.	Зменшення фінансових витрат, підвищення фінансової стійкості, покращення платоспроможності підприємства.
6	Диверсифікація продуктового портфеля	Розширення асортименту продукції відповідно до ринкових тенденцій, випуск нових продуктів, орієнтованих на здоровий спосіб життя.	Залучення нових споживачів, збільшення обсягу продажів, підвищення конкурентоспроможності компанії на ринку.

Джерело : Складено автором

Першим розглянемо оптимізація постачання, для реалізації цієї ініціативи необхідно провести детальний аудит існуючих ланцюгів постачання, щоб визначити проблемні зони, такі як висока залежність від імпорту, довгі терміни доставки або нестабільність у поставках. На основі результатів аналізу доцільно знайти альтернативних постачальників, зокрема локальних, які можуть забезпечити стабільну поставку сировини за конкурентними цінами. Окрім цього, важливо укласти довгострокові угоди із постачальниками, що дозволить зафіксувати ціни на ресурси та зменшити вплив ринкових коливань. Автоматизація управління закупівлями також сприятиме зниженню витрат на адміністративний контроль.

Очікуваним результатом стане зниження витрат на логістику, мінімізація ризиків через валютні коливання та пришвидшення забезпечення виробничих потреб. Внаслідок цього компанія отримає можливість знизити собівартість продукції, покращити фінансову ефективність і зміцнити конкурентоспроможність на ринку.

Впровадження факторингового фінансування є важливим стратегічним кроком для покращення фінансового стану ТОВ «Нестле Україна». Даний механізм дозволяє підприємству оперативно отримувати кошти за реалізовану продукцію, значно зменшуючи дебіторську заборгованість. Це, своєю чергою, сприяє прискоренню оборотності капіталу, підвищенню ліквідності та зменшенню потреби у залученні дорогих кредитних ресурсів. Використання факторингу також дозволить оптимізувати управління фінансовими потоками та мінімізувати ризики фінансової неспроможності з боку контрагентів.

У результаті, підприємство зможе більш ефективно планувати свої витрати, своєчасно здійснювати виплати постачальникам та реінвестувати кошти у подальший розвиток виробництва, що позитивно позначиться на його конкурентоспроможності.

Для підвищення енергоефективності варто розпочати із встановлення сучасного обладнання, яке споживає менше енергії. Це можуть бути нові компресори, теплообмінники або енергоощадні освітлювальні системи. Важливо також запровадити систему моніторингу енергоспоживання, що дозволить аналізувати використання енергоресурсів на кожному етапі виробничого процесу. Такі заходи дадуть змогу виявляти та усувати джерела надмірних витрат на енергію.

Результатом стане суттєве зниження витрат на енергоресурси, що дозволить зменшити собівартість продукції. Додатково це сприятиме екологічній репутації компанії, що може залучити нових клієнтів та партнерів, які цінують сталість та екологічність бізнесу.

Підвищення кваліфікації працівників передбачає організацію тренінгів для освоєння сучасних технологій, управління виробничими процесами або маркетингових стратегій. Також слід розробити систему внутрішнього навчання для нових працівників та механізм мотивації, наприклад, бонуси за досягнення виробничих чи продажних показників. Це дозволить персоналу ефективніше працювати з обладнанням і реалізовувати бізнес-цілі компанії.

Очікуваним результатом стане підвищення продуктивності праці, зниження кількості помилок у виробничих процесах і, відповідно, втрат. Крім того, це допоможе зменшити плинність кадрів і зміцнити корпоративну культуру, що позитивно вплине на загальну ефективність роботи компанії.

Оптимізація фінансових витрат має розпочатися з перегляду існуючих боргових зобов'язань. Для цього доцільно провести рефінансування кредитів за нижчими ставками. Водночас слід розробити довгострокову стратегію скорочення боргового навантаження шляхом поступового зменшення частки позикового капіталу. Окрім цього, запровадження системи постійного моніторингу фінансових витрат допоможе оперативно виявляти та усувати неефективні витрати.

Результатом стане зниження фінансового навантаження на підприємство, що дозволить заощаджені кошти спрямувати на інноваційні проекти або маркетингові кампанії. Це також зміцнить фінансову стабільність компанії та покращить її кредитний рейтинг, що зробить можливим залучення вигідніших фінансових ресурсів у майбутньому.

Компанія може розширити асортимент продукції, зосередившись на продуктах, які відповідають сучасним трендам, наприклад, органічним або низькокалорійним варіантам. Для цього потрібно провести маркетингові дослідження та розробити ефективну рекламну кампанію, яка акцентуватиме увагу на унікальних перевагах нових продуктів. Особливу увагу слід приділити сегментам зростаючого попиту, таким як здорове харчування або функціональні продукти.

Результатом стане залучення нової аудиторії, збільшення доходів і зменшення залежності від основних товарів. Крім того, диверсифікація сприятиме стабільності доходів компанії у разі змін попиту на основну продукцію, що зміцнить позиції ТОВ «Нестле Україна» на ринку.

Проведений аналіз дозволив не лише сформулювати перелік стратегічних та тактичних заходів, але й окреслити конкретні очікувані результати, які можуть

бути досягнуті за їх впровадження. Таким чином, запропоновані напрями розвитку сприятимуть підвищенню загальної результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна», посиленню її конкурентоспроможності та забезпеченню стійкого зростання в майбутньому.

3.2. Економічне обґрунтування впровадження факторингової програми для підвищення результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна»

В умовах сучасного ринку ефективне управління фінансовими ресурсами є одним із ключових факторів забезпечення стабільної діяльності підприємства. Аналіз фінансових результатів ТОВ «Нестле Україна», проведений у підрозділі 2.4, виявив низку проблем, що негативно впливають на результативність компанії. Зокрема, зростання собівартості продукції, підвищення адміністративних та фінансових витрат, уповільнення оборотності коштів і значний обсяг дебіторської заборгованості створюють фінансовий тиск та зменшують рентабельність підприємства. Однією з найгостріших проблем є дефіцит оборотного капіталу через тривалі строки погашення дебіторської заборгованості, що ускладнює фінансування операційної діяльності та змушує компанію звертатися до дорогих кредитних ресурсів.

Для розв'язання цих проблем та підвищення фінансової стійкості підприємства пропонується впровадження механізму факторингу. Факторинг як фінансовий інструмент дозволяє прискорити надходження коштів від реалізації продукції, зменшити ризики неплатежів, покращити ліквідність компанії та знизити боргове навантаження. Завдяки цій стратегії ТОВ «Нестле Україна» зможе покращити фінансові показники, підвищити ефективність управління оборотними активами та забезпечити стабільність грошових потоків.

Факторинг є фінансовою операцією, яка дозволяє підприємству отримувати фінансові ресурси шляхом передачі прав вимогам дебіторської заборгованості факторинговій компанії (банку або фінансової установи).

У ТОВ «Нестле Україна» пропонується запровадження відкритого факторингу з регресом, що зобов'язання підприємства самостійно повернути вартість факторингової компанії у разі неплатежу з боку покупця. Такий варіант фінансування забезпечує підприємству швидкий доступ до грошових ресурсів за нижчими ставками, традиційне банківське кредитування, та ефективне використання фінансових потоків. Основною програмою впровадження факторингового механізму є оптимізація управління дебіторською заборгованістю, зниження ризиків неплатежів та підвищення ліквідності компанії. Це дозволить зменшити потребу в дорогих кредитах, прискорити оборотність коштів і сприяти стабільному фінансуванню операційної діяльності.

Ключові елементи факторингового механізму:

1. Суб'єкти факторингу:

- факторант (ТОВ «Нестле Україна») – передає дебіторську заборгованість;
- фактор (банк або факторингова компанія) – викупує заборгованість, виплачуючи підприємству до 90% її суми авансом;
- дебітор (клієнт, що має боргові зобов'язання) – зобов'язаний погасити борговий фактор.

2. Об'єкт факторингу:

Грошові вимоги підприємства за реалізовану продукцію.

3. Фінансові аспекти:

- авансовий платіж – до 90% суми дебіторської заборгованості;
- комісія фактора – залежить від обсягу факторингової операції та термінів погашення;
- процентна ставка – нижча, ніж при традиційному кредитуванні.

Механізм реалізації факторингової операції:

- поставка товару покупцю з відстроченням платежу;
- передача документів факторингової компанії;
- отримання авансу в розмірі до 90% від суми дебіторської заборгованості;
- погашення боргу дебітором напряму факторингової компанії;
- перерахування залишку коштів (10%) компанії після сплати дебітором.

Таким чином, впровадження факторингової моделі допоможе ТОВ «Нестле Україна» ефективно управляти дебіторською заборгованістю, покращувати фінансовий стан та підтримувати стабільні грошові потоки без збільшення боргового навантаження.

Основні переваги впровадження факторингу для ТОВ «Нестле Україна» наведені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Переваги впровадження факторингу для ТОВ «Нестле Україна»

№	Перевага	Характеристика переваги
1	Підвищення ліквідності підприємства	Завдяки факторингу підприємство отримує вартість за відвантажену продукцію швидше, що дозволяє ефективніше управляти фінансовими потоками.
2	Змінення боргового навантаження	Використання факторингу дозволяє уникнути залучення банківських кредитів, які є більш дорогими і створюють додаткові фінансові навантаження.
3	Оптимізація оборотного капіталу	Швидке надходження коштів від дебіторів забезпечує забезпечення безперебійного фінансування операційної діяльності, оплачуваної закупівлі сировини та покриття інших витрат.
4	Зниження фінансових ризиків	Адміністрування дебіторської заборгованості та контроль за платежами створення факторингової компанії, що зменшує ризик неплатної оплати з боку покупців.
5	Прискорення оборотності коштів	Використання факторингу дозволяє швидше конвертувати дебіторську заборгованість у грошові кошти, що зменшує потребу в додатковому фінансуванні та покращує фінансову стійкість підприємства.

Джерело : Складено автором

Впровадження факторингу на ТОВ «Нестле Україна» дозволить підвищити ефективність фінансового управління компанією. Використання цього

механізму сприятиме зниженню фінансових ризиків, підвищенню ліквідності підприємства та оптимізації оборотного капіталу. Завдяки прискоренню отримання коштів для відвантаження продукції компанія може зменшити боргові навантаження та забезпечити стабільне фінансування своєї операційної діяльності.

Для ефективного управління фінансовими потоками та покращення ліквідності ТОВ «Нестле Україна» необхідно провести аналіз дебіторської заборгованості. Дебіторська заборгованість впливає на обсяг вільних обігових коштів підприємства та визначає потребу у додаткових фінансових ресурсах.

З огляду на це, таблиця 3.3 містить структурований аналіз дебіторської заборгованості ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2022 роки, що дозволяє оцінити її динаміку, виявити проблемні аспекти та обґрунтувати необхідність впровадження факторингової моделі для оптимізації фінансових процесів підприємства.

Таблиця 3.3

Аналіз дебіторської заборгованості ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2022 роки

Показник, тис. грн.	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення, +/-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1 514 163	1 679 863	165 700
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	58 718	173 641	114 923
- за виданими авансами	56 449	172 425	115 976
- з бюджетом	2 269	1 216	-1 053
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 581	262 201	256 620

Джерело : Складено автором

Нижче наведено порівняльний аналіз умов факторингового фінансування, запропонованих трьома провідними банками України: Банк ПУМБ, ОТП Банк та Райффайзен Банк.

Порівняльний аналіз умов факторингового фінансування банків

Параметр	Банк ПУМБ	ОТП Банк	Райффайзен Банк
Вид факторингу	З правом регресу та без нього	З правом регресу	З правом регресу
Валюта операції	Гривня, долар, євро	Гривня	Гривня, долар
Термін угоди	До 60 місяців; відстрочка платежу до 360 днів	1-3 роки; відстрочка платежу від 14 до 120 днів	До 5 років; відстрочка платежу до 180 днів
Відсоткова ставка	Визначається індивідуально (в середньому 7-12%)	Від 10% (залежно від типу операції)	Від 8-14% (залежно від фінансового стану дебіторів)
Комісія	0,3-0,5% від суми операцій	0,5-1% від суми факторингу	0,4-0,6% від загального ліміту
Мінімальний розмір операції	Від 100 000 грн	Мінімальна сума ліміту – 4 000 000 грн	Від 500 000 грн

Джерело : Складено автором

Порівняння умов факторингового фінансування показує, що Банк ПУМБ є найоптимальнішим варіантом для ТОВ «Нестле Україна». Він пропонує більшу гнучкість у виборі валют, тривалий термін факторингової угоди (до 60 місяців), мінімальний ліміт у 100 000 грн, що краще підходить для компанії, яка працює з різними категоріями клієнтів.

ОТП Банк має високий мінімальний ліміт (4 000 000 грн), що не є оптимальним для ТОВ «Нестле Україна», а Райффайзен Банк хоч і пропонує гнучку відстрочку платежів, але має дещо вищі комісійні збори.

Тому рекомендованим партнером для впровадження факторингу є Банк ПУМБ, що дозволить забезпечити стабільний грошовий потік, зменшити фінансові ризики та покращити ліквідність підприємства.

Для ТОВ «Нестле Україна» було погоджено оптимальні умови факторингового фінансування, які можуть ефективно використовувати цей інструмент для покращення ліквідності. таким чином, комісію винагороду банку встановлено на рівні 0,4% від суми операцій, що є вигідним рішенням за рахунок великого обсягу дебіторської заборгованості та тривалої співпраці з фінансовою

установою. Відсоткова ставка визначена на рівні 8,5%, що забезпечує підприємству доступ до фінансування за нижчими витратами відповідно до традиційного кредитування. Вибір банку ПУМБ зумовлений його гнучкими умовами, конкурентними ставками та мінімальними комісійними витратами, що дозволяє компанії остаточно отримувати обігові витрати, мінімізувати фінансові ризики та покращити управління дебіторською заборгованістю.

У процесі аналізу можливостей факторингового фінансування для ТОВ «Нестле Україна» було визначено, що не вся дебіторська заборгованість може бути залучена до факторингу. Відповідно до економічних та юридичних норм, у розрахунках використано 80% від загальної дебіторської заборгованості, що становить 1 343 890 тис. грн. Це дозволяє оптимізувати фінансові ризики підприємства та покращити ліквідність без необхідності продажу всієї заборгованості. Далі наведено розрахунок витрат на факторингове фінансування цієї суми.

Таблиця 3.5

Розрахунок витрат на факторингове фінансування для ТОВ «Нестле Україна»

Показник	Значення
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	1 343 890
Сума авансованого платежу, %	90
Комісія винагорода банку, %	0,4
Відсоткова ставка за кредит, %	8,5
Термін погашення заборгованостей з дебіторів, днів	365
Витрати факторингу з регресом, тис. грн.	108 183

Джерело : Складено автором

Розрахунок витрат на факторинг:

Витрати факторингу = 1 343 890 * (0,9 * 0,085 * 365 / 365 + 0,004) = 108 183 тис. грн.

Ці витрати показують, скільки компанія витратить на факторингове фінансування, що дозволить прискорити оборотність коштів та підвищити фінансову стабільність.

Факторинг передбачає, що банк одразу виплачує 90% від загальної суми дебіторської заборгованості:

$$\text{Аванс} = 1\,343\,890 * 0,9 = 1\,209\,501 \text{ тис. грн.}$$

Решта 10% буде виплачена після отримання коштів від дебіторів:

$$\text{Залишкові кошти} = 1\,343\,890 * 0,1 = 134\,389 \text{ тис. грн.}$$

Якщо залишкові кошти будуть отримані через рік, необхідно розрахувати їхню поточну вартість, враховуючи дисконтну ставку 8,5%:

$$PV = FV / (1+r),$$

Тепер розраховуємо:

$$PV = 134\,389 / 1,085 = 123\,861 \text{ тис. грн.}$$

Втрати від валютних різниць визначаються як різниця між номінальною сумою залишків коштів та їх дисконтованою вартістю:

$$\text{Втрати} = 134\,389 - 123\,861 = 10\,528 \text{ тис. грн.}$$

Далі проведемо розрахунок зміни фінансових показників діяльності ТОВ «Нестле Україна»:

1. Δ Виручки від реалізації продукції: $1\,679\,863 \text{ тис. грн.} * 0,8$ (без ПДВ 20%) $= 1\,343\,890 \text{ тис. грн.}$

2. Виручка від реалізації продукції підприємства після впровадження факторингової послуги: $12\,554\,428 \text{ тис. грн.} + 1\,343\,890 \text{ тис. грн.} = 13\,898\,318 \text{ тис. грн.}$

3. Фінансові витрати зростають на вартість факторингової послуги та втрачаються від валютних різниць: $486\,334 \text{ тис. грн.} + 108\,183 \text{ тис. грн.} + 10\,528 \text{ тис. грн.} = 605\,045 \text{ тис. грн.}$

4. Чистий прибуток до оподаткування: $1\,343\,890 \text{ тис. грн.} - 605\,045 \text{ тис. грн.} = 738\,845 \text{ тис. грн.}$

5. Чистий прибуток підприємства: $738\,845 \text{ тис. грн.} \times (1 - 0,18) = 605\,855 \text{ тис. грн.}$

Таким чином, впровадження факторингового фінансування дозволить компанії не лише покращити ліквідність та прискорити оборотність грошових

коштів, а й забезпечить зростання фінансової стабільності та підвищення прибутковості діяльності.

Впровадження факторингового механізму для ТОВ «Нестле Україна» дозволяє суттєво покращити фінансову стабільність підприємства, підвищити оборотність активів та зменшити ризики неплатежів. Для оцінки доцільності такого рішення розраховано ключові фінансові показники: чистий приведений дохід (ЧПД), індекс дохідності (ІД) та термін окупності (ТО).

Таблиця 3.6

Оцінка ефективності факторингового фінансування для ТОВ «Нестле Україна»

Показник	Розрахунок	Результат
Дисконтований грошовий потік	1 209 501 +123 861	1 333 362
Чистий приведений дохід (ЧПД), тис. грн.	Дисконтований грошовий потік - інвестиційні витрати = 1333362 - 108 183	1 225 179
Індекс дохідності інвестицій (ІД)	Дисконтований грошовий потік / інвестиційні витрати = 1333362 / 108 183	12,33
Термін окупності (ТО)	Інвестиції / дисконтований грошовий потік = 108 183 /1333362	0,081

Джерело : Складено автором

Результати оцінки показали, що впровадження факторингу дозволить значно покращити фінансовий стан підприємства. Чистий приведений дохід є позитивним, що свідчить про фінансову вигоду від використання цього інструменту. Індекс дохідності перевищує 1, що підтверджує доцільність інвестицій у факторинг. Термін окупності складає лише декілька місяців, що демонструє швидку віддачу від впроваджених заходів. Таким чином, факторингове фінансування є ефективним механізмом для підвищення результативності, ліквідності та фінансової стійкості ТОВ «Нестле Україна».

Аналіз фінансового стану ТОВ «Нестле Україна» показав, що значний обсяг дебіторської заборгованості та високі витрати на фінансування операційної діяльності, суттєво впливають на ліквідність підприємства. Зокрема, підприємство має значні фінансові витрати, які знижують його прибутковість, а

також обмежений доступ до швидких фінансових ресурсів через необхідність роботи на умовах відстрочки платежів для покупців.

Запровадження факторингового механізму дозволило суттєво покращити фінансову стабільність компанії. Завдяки отриманню авансових платежів у розмірі 90% від суми дебіторської заборгованості підприємство змогло зменшити потребу в додатковому залученні дорогих кредитних ресурсів. Водночас, оптимізація оборотного капіталу через факторинг сприяла покращенню грошових потоків, що дало змогу набагато швидше покривати витрати на закупівлю сировини, оплату праці та інші операційні витрати.

Таким чином, запровадження факторингового механізму стало результативним рішенням для зниження фінансових витрат ТОВ «Нестле Україна» та підвищення його фінансової стійкості. Це дозволило підприємству не лише оптимізувати використання оборотного капіталу, а й покращити платоспроможність, що є критично важливим у поточних ринкових умовах.

3.3. Вплив запропонованого заходу на результати діяльності підприємства

Фінансова ефективність підприємства значною мірою залежить від оптимального управління його оборотним капіталом. Значні суми дебіторської заборгованості можуть призводити до погіршення ліквідності, зростання фінансових ризиків та необхідності залучення додаткових джерел фінансування. У цьому контексті запровадження факторингового механізму є стратегічним рішенням для підвищення результативності, платоспроможності, покращення грошових потоків та зменшення ризику неплатіжності.

Запропонований захід із впровадження факторингового фінансування безпосередньо впливає на основні фінансові показники підприємства, зокрема на чистий дохід, фінансові витрати, чистий прибуток і загальний рівень дебіторської заборгованості.

У таблиці 3.7 представлено порівняння фінансових результатів ТОВ «Нестле Україна» до та після реалізації факторингового механізму, включаючи абсолютні та відносні зміни ключових показників.

Таблиця 3.7

Оцінка введення запропонованого інвестиційного проекту

Показник	2023 рік	Проектний рік	Відхилення (абс., +/-)	Відхилення (%)
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	12 554 428	13 898 318	1 343 890	10,70
Фінансові витрати, тис. грн.	486 334	605 045	118 711	24,41
Прибуток до оподаткування, тис. грн.	295 985	738 845	442 860	149,62
Чистий прибуток, тис. грн.	-821 082	605 855	1 426 937	-173,79
Валовий прибуток, тис. грн.	3 103 355	4 447 245	1 343 890	43,30
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	1 679 863	335 973	-1 343 890	-80,00
Середньооблікова чисельність працівників, ос.	3 173	3 173	0	0

Джерело: Складено на основі результатів розрахунків.

Результати аналізу впливу заходу факторингового фінансування підтверджують його економічну доцільність для ТОВ «Нестле Україна».

Зростання чистого доходу від реалізації продукції – на 10,70%, свідчить про прискорення грошових потоків та підвищення оборотності капіталу. Фінансові витрати зросли на 24,41% через вартість факторингової послуги та втрати від валютних різниць, проте цей ріст компенсується значним збільшенням прибутковості. Прибуток до оподаткування після впровадження проекту зріс у 1,4 рази (на 442 860 тис. грн.), що є прямим наслідком підвищення ліквідності та зниження ризиків невчасних платежів. Чистий прибуток у проектний рік порівняно з 2023 роком зріс до 605 855 тис. грн, що на 1 426 937 тис. грн більше порівняно з базовим періодом. Таке зростання обумовлене, зокрема, ліквідацією дебіторської заборгованості, прискоренням грошових потоків та зменшенням витрат на фінансування.

Дебіторська заборгованість скоротилася на 80%, що означає значне покращення ліквідності та зменшення ризиків невчасних розрахунків з боку контрагентів.

Таким чином, реалізація факторингового фінансування на ТОВ «Нестле Україна» призвела до значного покращення фінансових показників, забезпечила додаткову ліквідність для розвитку бізнесу та зменшила фінансові ризики. Це підтверджує ефективність обраної стратегії та доцільність її подальшого застосування.

Таблиця 3.8 ілюструє зміну основних показників ефективності використання основних засобів ТОВ «Нестле Україна» внаслідок впровадження запропонованого проєкту.

Таблиця 3.8

**Показники ефективності використання основних засобів ТОВ
«Нестле Україна» до і після впровадження проєкту**

Показник	Одиниця виміру	До впровадження	Після впровадження	Абсолютні відхилення	Відносні відхилення, %
Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн	12 554 428	13 898 318	1 343 890	10,70
Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн	891 624	891 624	-	-
Чистий прибуток	тис. грн	-821 082	605 855	1 426 937	-173,79
Віддача основних засобів	грн./грн.	14,09	15,59	1,50	10,63
Місткість основних засобів	грн./грн.	0,07	0,06	-0,01	-8,35
Рентабельність основних засобів	%	-92,09	67,95	160,04	-173,79

Джерело: Складено на основі результатів розрахунків.

Внаслідок впровадження запропонованого інвестиційного проєкту ефективність використання основних засобів ТОВ «Нестле Україна» значно покращилася.

Значно зросла віддача основних засобів, яка після реалізації заходу склала 15,59 грн./грн., що на 1,50 % більше за початковий рівень. Це свідчить про більш

продуктивне використання активів у процесі виробництва. Водночас місткість основних засобів знизилася на 0,06 пункту, що є позитивним сигналом щодо зменшення необхідності великих капіталовкладень для забезпечення поточних обсягів виробництва.

Впровадження запропонованого заходу дозволило суттєво покращити рентабельність основних засобів, яка зросла з - 92,09% до 67,95 %, що свідчить про підвищення ефективності використання активів підприємства. Це свідчить про оптимізацію фінансових потоків, що сприяє зменшенню витрат та збільшенню прибутковості компанії.

У таблиці 3.9 наведено основні показники ефективності використання оборотних коштів на ТОВ «Нестле Україна» внаслідок впровадження запропонованого проєкту.

Таблиця 3.9

**Показники ефективності використання оборотних коштів на ТОВ
«Нестле Україна» до і після впровадження проєкту**

Показники	Одиниця виміру	До впровадження	Після впровадження	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення (%)
Чистий дохід	тис. грн	12 554 428	13 898 318	1 343 890	10,70
Чистий прибуток	тис. грн	-821 082	605 855	1 426 937	-173,79
Середньорічна вартість оборотних коштів	тис. грн	4 207 674	4 207 674	0	0
Коефіцієнт оборотності	об./рік	2,98	3,30	0,32	10,84
Тривалість обороту оборотних коштів	днів	120,66	110,61	-10,05	-8,33
Рентабельність оборотних коштів	%	-19,51	14,40	33,91	-173,80
Коефіцієнт закріплення оборотних коштів	грн.	0,34	0,30	-0,04	-10,96

Джерело: Складено на основі результатів розрахунків.

Впровадження факторингового фінансування суттєво вплинуло на ефективність використання оборотних коштів ТОВ «Нестле Україна».

Позитивні зміни відзначаються в показниках оборотності оборотних коштів. Коефіцієнт оборотності збільшився з 2,98 до 3,30, що означає прискорення обігу коштів, а відповідно, і ефективніше їх використання. Тривалість обороту скоротилася на 10,05 днів, що покращує швидкість реалізації товарів і знижує потребу у додаткових фінансових ресурсах.

Рентабельність оборотних коштів зросла з -19,51% до 14,40 %, що вказує на покращення фінансового стану компанії. Це свідчить про те, що кожна гривня, вкладена у оборотні активи, почала приносити більший прибуток.

Зниження коефіцієнта закріплення оборотних коштів з 0,34 до 0,30 підтверджує, що підприємство потребує менше оборотних активів для отримання того ж рівня доходу, що є позитивним фактором для фінансової стійкості.

Таким чином, запровадження факторингового фінансування дало змогу значно покращити фінансові результати підприємства, підвищити його ліквідність, ефективність використання оборотного капіталу та забезпечити стабільний розвиток.

У таблиці 3.10 представлені показники продуктивності праці, трудомісткості та обсягів виробничої продукції на ТОВ «Нестле Україна» до і після впровадження проекту

Таблиця 3.10

Показники ефективності використання промислово-виробничого персоналу ТОВ «Нестле Україна» до і після впровадження проекту

Показники	До впровадження	Після впровадження	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення (%)
Обсяг виробленої продукції, тис. грн.	12 554 428	13 898 318	1 343 890	10,70
Середньо-облікова чисельність ПВП, осіб	2173	2173	0	0
Продуктивність праці (виробіток), тис.грн./особу	5777,46	6395,91	618,45	10,70
Трудомісткість, люд.год./тис. грн.	0,505	0,457	-0,048	-9,50

Джерело: Складено на основі результатів розрахунків.

Запровадження факторингового механізму вплинуло не лише на фінансові показники, а й на ефективність використання промислово-виробничого персоналу ТОВ «Нестле Україна».

Продуктивність праці (виробіток на одного працівника) збільшилася на 10,70%, що підтверджує позитивний ефект запропонованого заходу. Це означає, що кожен працівник став виробляти більше продукції за той самий період, що покращує загальну ефективність підприємства.

Водночас трудомісткість продукції знизилася на 9,50%, що свідчить про оптимізацію виробничих процесів, зменшення затрат часу на виготовлення одиниці продукції та більш ефективного використання людських ресурсів.

Таким чином, впровадження факторингового фінансування сприяло не лише покращенню фінансових результатів, а й підвищенню ефективності праці, що є ключовим фактором для подальшого розвитку та конкурентоспроможності підприємства.

Таблиця 3.11 відображає результати аналізу показників рентабельності ТОВ «Нестле Україна» до та після впровадження запропонованого проекту.

Таблиця 3.11

Показники рентабельності ТОВ «Нестле Україна» до і після впровадження проекту

Показники	До впровадження	Після впровадження	Абсолютне відхилення
Рентабельність активів (за прибутком до оподаткування), %	-14,78	13,29	28,07
Рентабельність активів (за чистим прибутком), %	-14,78	10,89	25,67
Рентабельність підприємства (чистий прибуток/збиток), %	-6,54	1,05	7,59

Джерело: Складено на основі результатів розрахунків.

Проведений аналіз рентабельності ТОВ «Нестле Україна» до та після впровадження факторингового фінансування показав суттєве покращення фінансових показників підприємства.

Рентабельність активів за прибутком до оподаткування зросла на 28,07%, що свідчить про значне покращення використання активів у процесі генерування

прибутку. Аналогічно, рентабельність активів за чистим прибутком зросла на 25,67 %, що підкреслює ефективність залучення додаткового фінансування та оптимізацію витрат підприємства.

Показовим є зростання рентабельності підприємства (чистий прибуток/збиток) на 7,59%, що демонструє ефективність впроваджених заходів та позитивний вплив факторингового механізму на фінансову стабільність компанії. В цілому, запропонований захід сприяв покращенню фінансової ефективності та підвищенню стійкості бізнесу.

Висновки до розділу 3

Запропоновані заходи щодо покращення результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна» продемонстрували свою ефективність у підвищенні фінансової стійкості підприємства. Впровадження факторингового фінансування дозволило значно покращити оборотність коштів, знизити рівень дебіторської заборгованості та оптимізувати грошові потоки компанії. Це сприяло швидшому отриманню коштів за реалізовану продукцію, що в свою чергу підвищило ліквідність підприємства та дозволило зменшити необхідність залучення дорогих кредитних ресурсів.

Аналіз економічних показників підприємства після реалізації заходу засвідчив значне покращення фінансових результатів. Зокрема, відбулося зростання чистого доходу від реалізації продукції на 10,70%, а чистий прибуток збільшився у 1,7 рази. Це підтверджує, що впровадження факторингового механізму стало ефективним рішенням для підвищення фінансової результативності діяльності компанії. Крім того, ліквідація дебіторської заборгованості зменшила фінансові ризики, що сприяє стабільності компанії у довгостроковій перспективі.

Покращення було зафіксовано і в ефективності використання основних засобів та оборотних активів. Віддача основних засобів збільшилася, що свідчить

про ефективніше використання виробничих потужностей. Підвищилася також рентабельність активів, що дозволяє підприємству отримувати більший прибуток від використання своїх ресурсів. Окрім цього, спостерігається позитивна динаміка в продуктивності праці, що підтверджує оптимізацію виробничих процесів та зростання ефективності персоналу.

Загалом, реалізація заходу факторингового фінансування стала важливим стратегічним рішенням для ТОВ «Нестле Україна». Отримані результати підтверджують його позитивний вплив на фінансову стійкість, ліквідність і конкурентоспроможність компанії. Впроваджені зміни дозволяють підприємству не лише оперативно реагувати на виклики ринку, а й забезпечувати стабільний розвиток, підвищувати ефективність своєї діяльності та створювати додаткові можливості для зростання у майбутньому.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було теоретично обґрунтовано та розроблено практичні рекомендації щодо оцінки та підвищення результативності діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Нестле Україна». Основні результати дослідження можна підсумувати наступним чином:

1. Результативність діяльності підприємства є важливим показником, який відображає здатність компанії ефективно використовувати наявні ресурси для досягнення поставлених цілей. У роботі було доведено, що економічна сутність результативності полягає у забезпеченні сталого зростання прибутку, конкурентоспроможності та фінансової стійкості підприємства в умовах ринкової економіки.

Ключовими елементами результативності є оптимальне управління витратами, ефективність бізнес-процесів і здатність адаптуватися до змін ринкового середовища. Ці показники слугують основою для формування стратегій розвитку підприємства та його довгострокової конкурентоспроможності.

2. У ході дослідження встановлено, що на формування результативності впливають як внутрішні, так і зовнішні фактори. До внутрішніх відносяться ефективність управління, якість продукції, використання сучасних технологій і рівень мотивації персоналу. Зовнішніми факторами є економічна ситуація, конкуренція, зміни в споживчому попиті та державна політика.

Розуміння цих факторів дозволяє підприємству адаптуватися до умов зовнішнього середовища, вдосконалювати свої процеси та знижувати ризики. У роботі також зазначено, що значний вплив на результативність мають інновації та цифровізація, які сприяють зростанню ефективності діяльності.

3. Аналіз показав, що оцінювання результативності діяльності підприємства має базуватися на комплексному підході, який включає фінансові та нефінансові показники. Основними фінансовими індикаторами є

рентабельність, ліквідність і прибутковість, тоді як нефінансові включають якість обслуговування клієнтів, рівень інновацій і репутацію бренду.

4. ТОВ "Нестле Україна" є провідним виробником продуктів харчування, який відзначається високою якістю продукції, широким асортиментом та міжнародним визнанням бренду. Входячи до складу глобальної корпорації Nestlé, компанія успішно поєднує багаторічний досвід і сучасні технології для задоволення потреб своїх споживачів. Завдяки стратегічному управлінню, орієнтації на сталий розвиток, соціальну відповідальність та екологічність, "Нестле Україна" не лише підтримує конкурентоспроможність на ринку, а й сприяє поліпшенню умов життя в суспільстві. Організаційна структура компанії, побудована на географічному принципі, дозволяє ефективно адаптуватися до локальних умов, одночасно зберігаючи високі стандарти управління. Основні цілі ТОВ "Нестле Україна" включають максимізацію прибутку, забезпечення якісною продукцією, задоволення потреб споживачів та розвиток соціальної відповідальності, що є ключовими факторами її успішного функціонування.

5. Аналіз основних засобів, оборотних коштів та трудових ресурсів ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки виявив позитивну динаміку розвитку підприємства, попри наявність окремих викликів. Зростання вартості основних засобів, зокрема машин та обладнання, свідчить про модернізацію виробництва та підвищення конкурентоспроможності. Водночас зростання коефіцієнта придатності основних засобів демонструє ефективніше їх використання. Оптимізація структури оборотних коштів, зокрема зменшення дебіторської заборгованості та підвищення частки запасів, сприяє поліпшенню фінансової стійкості підприємства.

6. Аналіз фінансових результатів ТОВ «Нестле Україна» за 2021–2023 роки показав позитивну динаміку збільшення чистого доходу, що свідчить про зростання обсягів реалізації продукції. Однак підприємство зіткнулося зі значними викликами у вигляді збитковості, що виявилось у негативних показниках чистого прибутку. Основними причинами цього є зменшення інших

доходів та значні витрати на операційну діяльність. Водночас валовий прибуток демонструє певне зростання, що свідчить про наявність потенціалу для подальшої оптимізації витрат і покращення фінансових результатів. Для стабілізації фінансових показників підприємству слід звернути увагу на вдосконалення управління доходами та витратами.

Оцінка фінансового стану ТОВ «Нестле Україна» виявила низку проблем, таких як високий рівень боргового навантаження, залежність від позикових коштів та негативний чистий оборотний капітал. Незважаючи на зростання коефіцієнтів ліквідності, вони залишаються недостатніми для забезпечення фінансової стабільності. Рентабельність підприємства має негативну динаміку, що свідчить про зниження ефективності використання активів та капіталу. Для покращення фінансового стану підприємству необхідно зосередитися на зниженні боргового навантаження, підвищенні ефективності управління активами, оптимізації структури капіталу та впровадженні заходів для стабілізації ліквідності та рентабельності.

7. Аналіз результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна» підтвердив, що компанія має значний потенціал для розвитку, проте стикається з викликами, такими як висока залежність від короткострокових зобов'язань, накопичені збитки та низька рентабельність активів. Проведений SWOT-аналіз показав, що ключовими сильними сторонами компанії є висока якість продукції, репутація бренду та ефективна дистрибуція. Водночас слабкі сторони, такі як залежність від позикових коштів та недостатня адаптація інновацій, обмежують її конкурентоспроможність. Для подальшого успішного розвитку підприємству важливо використовувати свої сильні сторони, реалізовувати можливості та мінімізувати вплив слабких сторін і загроз.

8. Було розглянуто основні напрями зростання результативності діяльності ТОВ «Нестле Україна». Основні проблеми підприємства, такі як висока дебіторська заборгованість, значні фінансові витрати та недостатня ефективність використання ресурсів, потребували стратегічного підходу до їх вирішення.

Запропоновані заходи, серед яких оптимізація постачання, енергоефективність, удосконалення системи управління оборотними коштами та підвищення кваліфікації персоналу, були спрямовані на покращення операційної ефективності та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Запровадження цих заходів сприяє зниженню витрат, оптимізації фінансових потоків та підвищенню прибутковості компанії. Комплексний підхід до покращення результативності дозволяє не лише стабілізувати фінансовий стан підприємства, а й забезпечує довгострокову перспективу його розвитку. Особливо важливим напрямом стало запровадження факторингового фінансування, що дозволяє швидко залучати обігові кошти та уникати ризиків дефіциту ліквідності.

9. Аналіз факторингового фінансування як механізму підвищення фінансової стійкості підприємства показав його ефективність у вирішенні проблеми дефіциту оборотного капіталу. У підрозділі 3.2 було обґрунтовано доцільність впровадження факторингової програми, яка дозволяє компанії оперативнo отримувати грошові кошти за реалізовану продукцію, знижуючи ризики неплатежів та покращуючи фінансові потоки. Розрахунки підтвердили, що використання факторингу є вигідною альтернативою традиційному банківському кредитуванню, оскільки дозволяє уникнути значного боргового навантаження та зменшити фінансові витрати.

Крім того, впровадження факторингової програми дало змогу покращити фінансову дисципліну дебіторів, що призвело до прискорення надходжень грошових коштів на рахунок підприємства. Аналіз ключових показників підтвердив, що завдяки факторингу підприємство змогло покращити ліквідність, оптимізувати структуру активів і створити умови для подальшого розвитку.

10. Запропоноване впровадження факторингового механізму позитивно вплинуло на основні фінансові показники діяльності ТОВ «Нестле Україна». Як було доведено у підрозділі 3.3, використання факторингового фінансування сприяло збільшенню чистого доходу від реалізації продукції, зростанню

прибутку та суттєвому покращенню фінансових результатів. Окрім цього, ліквідація дебіторської заборгованості дозволила підприємству уникнути фінансових ризиків, пов'язаних із простроченими платежами.

Розрахунки також засвідчили зростання рентабельності активів, продукції та підприємства загалом, що свідчить про покращення фінансової ефективності компанії. Водночас факторинговий механізм дозволив не лише оптимізувати грошові потоки, а й підвищити ефективність використання основних засобів, оборотного капіталу та трудових ресурсів. Отже, реалізований захід підтвердив свою ефективність та доцільність, дозволивши підприємству зміцнити свої позиції на ринку та забезпечити подальший розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандурко О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я. Фінансова діяльність підприємства. *Київ: Либідь*, 310 с.
2. Бачевський Б. Є., Заблоцька І. В., Решетняк О. О. Потенціал і розвиток підприємства : *навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури*, 2009. 400 с.
3. Бізнес адміністрування: магістерський курс : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. С. І. Ілляшенка та к.е.н., доц. І. М. Сотник. Суми : *ВТД «Університетська книга»*, 2008. 896 с.
4. Білошапка В. А. Резерви зростання результативності бізнесу в умовах економічного спаду. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. № 1(155). С. 115–117.
5. Бланк А. І. Управління прибутком підприємства. Київ: *Фінанси й статистика*, 2015. 456 с.
6. Блонська В. І. Прибуток – особливості його формування та використання в ефективному управлінні підприємством. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 21.5. С. 179–185.
7. Блонська В. І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2008. Вип. 18.6. С. 117–123.
8. Богацька Н. М., Кричевська О. А. Організаційно-економічний механізм забезпечення прибутковості підприємства. *Молодий вчений*. 2016. № 12. С. 655–658.
9. Височина М. В. Аналіз методів оцінювання ефективністю управління діяльністю підприємства. *Культура народів Причорномор'я*. 2009. № 161. С. 86–89.
10. Вігуржинська С. Ю. Економіка підприємства. Частина 2. Одеса : *Scanned by Greeny*, 2008. 75 с.

11. Воронкова А. Є. Діагностика стану підприємства: теорія і практика : монографія. Харків : Вид-во «ІНЖЕК», 2008. 520 с.
12. Говорушко Т. А., Клімаш Н. І. Управління ефективністю діяльності підприємств на основі вартісно-орієнтованого підходу : монографія. Київ : Логос, 2013. 204 с.
13. Горбонос Ф. В., Черевко Г. В., Павленчик Н. Ф., Павленчик А. О. Економіка підприємства. Київ : Знання, 2010. 463 с.
14. Гриньова В. М., Коюда В. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доповнене. Київ, 2004. 424 с.
15. Дарміць Р. З., Вацик Н. О. Взаємозв'язок результативності та економічної ефективності в системі менеджменту підприємства. НЛТУ України. 2010. Вип. 20.12. С. 153–160.
16. Деєва М. М., Дедіков О. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ, 2017. 328 с.
17. Денисенко Л. О., Кучерявенко Ю. О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві. *Вісник КНУТД*. 2014. № 1. С. 145–152.
18. Довжик О.О., Гаркуша С. А. Управління витратами як чинник підвищення прибутковості і рентабельності сільськогосподарських підприємств. *Економічний аналіз*. 2016. Том 23. № 2. С. 37–44.
19. Дудукало Г. О. Аналіз методів оцінювання ефективності управління діяльністю підприємства URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1031&p=1> (дата звернення: 24.12.2024).
20. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. С. Ф. Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2001. 528 с.
21. Єпіфанова І. Ю., Гуменюк В. С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка та суспільство*. 2016. № 3. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/3_укр/33.pdf. (дата звернення: 24.12.2024).

22. Жигалкевич Ж. М., Фісенко Е. С. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємства. *Економіка і суспільство*. 2016. С. 145–148.
23. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. Київ : *Знання*, 2007. 1072 с.
24. Зінченко О. А. Визначення показників рентабельності на основі величини якості прибутку. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. № 28. С. 150–155.
25. Зятковський І. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ : *Кондор*, 2013. 364 с.
26. Ілляшенко О. В. Механізми системи економічної безпеки підприємства : монографія. Харків : *Мачулін*, 2016. 504 с.
27. Історія діяльності компанії Nestlé в Україні. URL: <https://www.nestle.ua/aboutus/nestleinukraine>(дата звернення: 24.12.2024).
28. Кальченко О., Михайленко І. Оцінка фінансової стійкості підприємств промисловості. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2017. № 1. С. 106–111.
29. Квасницька Р. С. Практичні аспекти формування оптимальної структури капіталу підприємств. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. 2017. Вип. 2. С. 140–147.
30. Ковальчук І. В. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : *Знання*, 2008. 697 с.
31. Колісник Г. М. Складові системи управління витратами підприємницьких структур. *Економічний вісник університету*. 2011. Вип. 17/2. С. 66–69.
32. Костецький В. В. Сутнісно-теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2010. № 4 (29). С. 135–145.

33. Косянчук Т. Ф., Галкіна Ю. Г. Результативність діяльності підприємства та її діагностика. Вісник Хмельницького національного університету. 2010. № 3. С. 121–124.
34. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і планування : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Дніпро : *Видавництво ДАУБП*, 2015. 224 с.
35. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика підприємства: теорія, методологія та практика застосування : монографія. Луцьк : *Вид-во «Надстир'я»*, 2007. 260 с.
36. Кудренко Н. Теоретико-методичні підходи до оцінювання економічної ефективності функціонування підприємств. *Економіка*. 2014. № 24. С. 61–67.
37. Левченко Ю. Г., Шекмар Н. А. Методичні підходи до визначення ефективності. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. Ужгород 2011. С. 130–136. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a190222a-d379-4199-a52f-0e9688129af2/content>(дата звернення: 24.12.2024).
38. Мацола С. М. Модель планування і управління прибутком підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2009. № 4. С. 48–51.
39. Ніколаєнко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 6. С. 180–191.
40. Ногіна С., Свиридова М. Шляхи вдосконалення формування та розподілу прибутку. *Економічний аналіз*. 2011. С. 283–285.
41. Олексюк О. І. Технологія оцінки результативності діяльності підприємства. ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана». *Економічні науки*. Вип. 22. 169 с.
42. Осипова Т. В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання. *Управління розвитком*. 2012. № 1. С. 82–84.

43. Партола А. С. Шляхи підвищення прибутковості підприємства. Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти. 2017. С. 679–684. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16483>. (дата звернення: 24.12.2024).
44. Пархоменко В. М. Оптимізація витрат на підприємстві як основний фактор підвищення конкурентоспроможності. Київ, 2012.
45. Прядко В. В. Економічна ефективність виробництва: проблеми теорії та методології управління. Київ : *Наукова думка*, 2021. 282 с.
46. Ратушняк О. Г., Бондарчук А. В. Використання SMART технологій при постановці цілей в управлінні підприємством. Вінниця, 2021.
47. Савицька О. М., Салабай В. О. Збалансована система показників : вимір ефективності управління діяльністю підприємства. Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку, менеджменту та права: теорія і практика : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 9 березня 2019 р.). Полтава : *ЦФЕНД*, 2019. Ч. 1. С. 28–30.
48. Савчур-Шекмар Н. А. Шляхи підвищення ефективності розвитку харчової промисловості в Закарпатті : теорія і практика. Київ : *Наук. світ*, 2000. 117 с.
49. Салига К. С., Лозова О. А. Економічна ефективність інвестицій у рекламну діяльність підприємств : монографія. Запоріжжя : *ЗНТЕІ*, 2008. 206 с.
50. Семенов Г. А. Основи управлінської діяльності. Київ, 2016.
51. Синицький А. А. Аналіз методів планування операційного прибутку промислового підприємства. Економічні науки. Хмельницький національний університет. 2012. № 20. С. 21–25.
52. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності підприємств: підручник. Львів: *ЛБУ НБУ*, 2020. 485 с.
53. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. Київ, 2003. 554 с.

54. Ткачова О. Ефективність державного управління: поняття та підходи до оцінювання. Вісник Національної академії державного управління. 2015. С. 30–37.
55. ТОВ «Нестле Україна». Інформація про компанію на порталі Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/edr/32531437>(дата звернення: 24.12.2024).
56. ТОВ «Нестле Україна». Інформація про компанію на порталі OpenDataBot. URL: <https://opendatabot.ua/c/32531437>(дата звернення: 24.12.2024).
57. ТОВ «Нестле Україна». Інформація про компанію на порталі YouControl. URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/32531437/ (Режим доступу: (дата звернення: 24.12.2024).
58. ТОВ «Нестле Україна». Фінансова звітність за 2022 рік URL: https://www.nestle.ua/asset-library/documents/financial_reports/2022.pdf (дата звернення: 24.12.2024).
59. ТОВ «Нестле Україна». Фінансова звітність за 2023 рік URL: https://www.nestle.ua/asset-library/documents/financial_reports/2023.pdf (дата звернення: 24.12.2024).
60. ТОВ «Нестле Україна». Фінансова звітність на порталі Zvitnist.com. URL:https://zvitnist.com/32531437_TOVARYSTVO_Z_OBMEZHENOOU_VDPOVDA_LNSTU_NESTLE_UKRAY(дата звернення: 24.12.2024).
61. Ушакова Н. М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Вид-во КНТЕУ, 2005. 569 с.
62. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат. Київ : Таксон, 2000. 520 с.
63. Фролова Т. О. Фінансовий аналіз. Київ : Вид-во «Європейського університету», 2006. 253 с.
64. Хрущ Н. А., Доценко В. В. Аналіз сучасних підходів до визначення сутності фінансових ресурсів підприємства. Хмельницький, 2015. С. 274–277.

65. Чучук Ю. В. Теоретична сутність понять економічна ефективність та ефективність діяльності [Електронний ресурс]. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua> (дата звернення: 24.12.2024).
66. Шегда А. В. Менеджмент. Київ : *Знання*, 2002. 583 с.
67. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: *Знання*, 2006. 439 с.
68. Шиян Д. В., Строченко Н. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : А.С.К., 2018. 229 с.
69. Шляга О. В., Гульцев М. В. Шляхи підвищення ефективності роботи підприємства. 2014.
70. Ярославський А. О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. № 12. С. 174–177.

ДОДАТКИ

Додаток А

Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю «ІНЕСТІЛ УКРАЇНА»	Дата (рр. місяць, число)	2022 12 31
Територія: м. Київ, Подільський р-н	за ЄДРПОУ	32531437
Організаційно-правова форма господарювання:	за КОАТУУ	6028502000
Приватне підприємство	за КОПФГ	126
Вид економічної діяльності: Невиділяювана оптова торгівля	за КВЕД	46.90
Середня кількість працівників: 2 480		
Адреса: 04070 Україна, м. Київ, Ведий Вал, 72, А		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака		
Складено (зробити позначку «м» у відповідній колонці):		
за національними (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	3	4
I. Необоротні активи				
Незавершені роботи	1020	5	39 198	23 807
матеріальна вартість	1021		376 332	355 026
накопичена амортизація	1022		(277 134)	(282 419)
Незавершені капітальні інвестиції	1025	7	133 364	45 337
Основні засоби	1010	7	325 610	397 954
матеріальна вартість	1011		737 414	813 136
Знос	1012		(413 804)	(415 182)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
Інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045		-	-
Інші необоротні активи	1090	8	185 454	391 958
Усього за розділом I	1095		681 626	858 756
II. Оборотні активи				
Завали	1100	10	735 810	1 064 349
неробочі запаси	1101		77 800	97 379
незавершене виробництво	1102		-	-
готова продукція	1103		-	-
Товари	1104		658 210	967 079
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11	1 514 163	1 679 863
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	11	56 449	172 425
з бюджетом	1135		2 209	1 216
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	11	5 581	282 201
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	36 964	604 669
Готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		36 964	604 669
Відстрочені майбутніх періодів	1170	13	10 851	18 913
Інші оборотні активи	1180	14	4 776	36 610
Усього за розділом II	1185		2 386 863	3 831 246
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		3 048 489	4 690 002

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	15	800	800
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15	(3 638 594)	(5 001 190)
Неоплачений капітал	1425		-	-
Випучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1435		(3 637 794)	(5 000 390)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредитні банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	16, 8, 1	1 025 624	1 839 595
Довгострокові забезпечення:				
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1535		1 025 624	1 839 595
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	17	2 582 522	3 221 385
розрахунками з бюджетом	1620	17	25 482	64 495
у тому числі з податку на прибуток	1621	17	-	-
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630		658	717
за скарженими вимогами	1635	17	13 858	1 537
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-
Поточні забезпечення	1660		-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	19	3 028 139	4 561 963
Усього за розділом III	1695		5 660 659	7 859 797
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		3 048 489	4 690 002

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік**

Форми № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний Період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22	12 164 298	11 054 720
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	23	(8 524 263)	(8 059 035)
Валовий:				
Прибуток	2090		3 640 035	2 995 684
Збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2130	27	69 787	71 869
Адміністративні витрати	2130	24	(1 036 404)	(759 770)
Витрати на збут	2150	25	(1 148 670)	(1 514 193)
Інші операційні витрати	2180	26	(683 262)	(613 437)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		841 486	170 153
Збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі:	2200		-	-
(інші) фінансові доходи	2220	28	57 680	13 793
Інші доходи	2240	29	2 755	143 390
Фінансові витрати	2250	28	(843 860)	(902 027)
Витрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	29	(1 803 135)	(132 945)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2290		-	-
Збиток	2295		(1 545 157)	(107 844)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	31	-	1 619
Прибуток (збиток) від призначеної діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350		-	-
Збиток	2355		(1 545 157)	(105 625)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний Період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дохід (видача) на біржових аsehах	2400		-	-
Дохід (видача) фінансових інструментів	2405		-	-
Невключені курсові різниці	2410		-	-
Частина чистого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445	18	29 333	10 106
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	18	29 333	10 106
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	21	-	(1 619)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	18	29 333	8 287
Сукупний дохід (сума рядків 2400, 2405 та 2460)	2465		(1 615 824)	(97 538)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний Період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		100 364	163 125
Витрати на оплату праці	2505		698 120	547 194
Відшкодування на соціальні заходи	2510		101 072	89 848
Амортизація	2515		159 289	137 240
Інші операційні витрати	2520		1 809 491	1 959 333
Разом	2550		2 868 336	2 897 450

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний Період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю «НЕСТЛЕ УКРАЇНА»	Дата (рік, місяць, число)	2023 12 31
Територія: М. Київ, ПЕЧЕРСЬКИЙ Р-Н	за ЄДРПОУ	32531437
Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	UM8000000000624
Вид економічної діяльності: Наснажені продукти харчування	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників: 3 173	за КВЕД	48.90
Адреса: 03150 Україна, м. Київ, Вулиця Васильківська, 139		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знаку		
Складено (зробити позначку «т» у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		У

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.**

		Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код Рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	10	23 607	11 862
первісна вартість	1001		305 926	270 416
накопичена амортизація	1002		(282 419)	(258 554)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	45 337	100 791
Основні засоби	1010	8	397 954	1 384 574
первісна вартість	1011		813 136	2 613 427
Знос	1012		(415 182)	(1 228 853)
інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Доагострові фінансові інвестиції: всі обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Доагострова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045		-	-
Інші оборотні активи	1090	9	391 968	395 667
Усього за розділом I	1095		858 758	1 832 714
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	11	1 054 349	1 403 165
виробничі запаси	1101		97 270	360 847
незавершене виробництво	1102		-	5 863
готова продукція	1103		-	1
Товари	1104		957 079	1 008 454
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12	1 678 863	1 266 880
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виплати авансами з бюджетом	1130	12	172 425	230 231
у тому числі з податку на прибуток	1135		1 216	889
Дебіторська заборгованість за розрахунками з внутрішніх розрахунків	1136		-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1145		-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	12	262 201	397 113
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	13	604 669	1 246 450
Готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		604 669	1 246 450
Витрати майбутніх періодів	1170	14	19 913	23 291
Інші оборотні активи	1190	15	36 610	12 003
Усього за розділом II	1195		3 831 246	4 984 102
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		4 690 002	6 416 816

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	16	800	800
Незареєстрований статутний капітал	1401	16	-	88 111
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокрытий збиток)	1420	16	(5 001 180)	(4 308 180)
Резервний капітал	1425		-	-
Випускний капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1435		(5 000 380)	(4 219 269)
II. Доагострові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Доагострові кредити банків	1510		-	-
Інші доагострові зобов'язання	1515	17, 9, 1	1 839 595	395 552
Доагострові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1535		1 839 595	395 552
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	507
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	18	3 221 983	3 233 599
розрахунками з бюджетом	1620	18	64 465	64 442
у тому числі з податку на прибуток	1621	18	-	4 265
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630		717	360
за одержаними авансами	1635	18	1 637	1 047
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-
Поточні забезпечення	1660		-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	20	4 581 963	6 940 678
Усього за розділом III	1695		7 859 797	10 240 333
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		4 690 002	6 416 816

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2023 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	23	12 554 428	12 164 258
Субвартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	24	(9 451 073)	(8 524 263)
Валовий:				
Прибуток	2090		3 103 355	3 640 035
Збиток	2095		—	—
Інші операційні доходи	2120	28	82 755	69 787
Адміністративні витрати	2130	25	(1 029 278)	(1 036 404)
Витрати на збут	2150	26	(1 212 959)	(1 148 670)
Інші операційні витрати	2180	27	(647 850)	(683 252)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		295 985	841 486
Збиток	2195		—	—
Дохід від участі в капіталі	2200		—	—
Інші фінансові доходи	2220	29	146 676	57 580
Інші доходи	2240	30	4 989	2 755
Фінансові витрати	2250	29	(485 334)	(543 560)
Витрати від участі в капіталі	2255		—	—
Інші витрати	2270	30	(762 378)	(1 903 118)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2280		—	—
Збиток	2285		(821 082)	(1 545 157)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	22	—	—
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		—	—
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350		—	—
Збиток	2355		(821 082)	(1 545 157)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дорічна (уцінка) необоротних активів	2400		—	—
Дорічна (уцінка) фінансових інструментів	2405		—	—
Наєлічені курсові різниці	2410		—	—
Частина іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		—	—
Інший сукупний дохід	2445	19	(17 634)	29 333
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	19	(17 634)	29 333
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	22	—	—
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	19	(17 634)	29 333
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		(835 716)	(1 515 824)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		127 962	100 964
Витрати на оплату праці	2505		544 848	498 120
Відрахування на соціальні заходи	2510		105 630	101 072
Амортизація	2515		149 293	199 289
Інші операційні витрати	2520		1 962 402	1 809 491
Разом	2550		2 890 125	2 809 336

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньозважена кількість простих акцій	2600		—	—
Середньозважена середньозважена кількість простих акцій	2605		—	—
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		—	—
Середньозважений чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		—	—
Дивиденди на одну просту акцію	2650		—	—